

AAA_3001y#01#Q16#01 Eduman testinin sualları

Fənn : 3001Y Dünya bazar qiymətləri

1 Aşağıdakı hallardan hansında dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri daha böyük olar?

- Müəyyən əmtənin idxal və ixracını ölkədə onun istehsal və istehlakına ümumi həcmində payı əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda;
- İstehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda;
- Ölkə istehsalına rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda.
- Dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda;
- Ticarət-siyasi recim güclü olduqda;

2 Kapitalın təmərküzləşməsinin istiqaməti hansı variantda göstərilib :?

- üfüqi inteqrasiya, diversifikasiya,
- şaquli inteqrasiya, üfüqi inteqrasiya
- şaquli inteqrasiya, diversifikasiya
- bütün variantlarda göstərilib
- diversifikasiya

3 Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

- şaquli inteqrasiya
- diversifikasiya
- üfüqi inteqrasiya
- bütün varinatlar yalnızdır
- kombinləşmə

4 İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:

- şaquli inteqrasiya
- diversifikasiya
- üfüqi inteqrasiya
- bütün varinatlar yalnızdır
- kombinləşmə

5 Sürüşmə düsturu aşağıdakılarla müəyyən olunur:

- Avadanlığın yekun qiyməti;
- Qiymətdə material əmək ödənişi xərclərinin payı;
- Avadanlığın bazis qiyməti;
- Gömrük rüsumunun dərəcəsi.
- Kreditin faiz dərəcəsi;

6 İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.

- şaquli inteqrasiya
- diversifikasiya
- üfüqi inteqrasiya
- bütün varinatlar yalnızdır

- kombinləşmə

7 Şaquli inteqrasiya:

- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- bütün variantlar yalnızdır.
- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.

8 Üfüqi inteqrasiya

- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- bütün variantlar yalnızdır.
- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.

9 Aşağıdakılardan hansı bazis şərtlərini xarakterizə edir?

- məhsulun sığortalanması şərti ilə idxal və ixracı nəzərdə tutulur
- məhsulların gömrük rüsumları tətbiq edilməsi şərti ilə ixracatı nəzərdə tutulur
- nəqliyyat, yükləmə, boşaltma, məhsulun sığortalanması və əmtəələrin dövlət sərhəddini keçdiyi zaman gömrük sənədləşdirilməsi xərclərinin qiymətdə əks olunması şərtləri nəzərdə tutulur
- satışla əlaqədar nəqliyyat və gömrük xərclərinin satıcı tərəfindən ödənilməsidir
- alışla bağlı bütün xərclərin alıcının öz üzərinə götürməsi şərti başa düşülür

10 EX Work termini beynəlxalq təcrübədə nəyi bildirir?

- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- sərbəst gəminin göyertəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)

11 Free carrier termini beynəlxalq təcrübədə nəyi ifadə edir? M 14

- sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- sərbəst gəminin göyertəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- nəqliyyat sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)

12 Free along side ship termini beynəlxalq təcrübədə nəyi ifadə edir?

- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərhəddə kimi ... (şərtləndirilmiş məntəqəyə qədər) çatdırılmışdır

- daşınma haqqı və sığortalanma... (... sərbəstləndirilmiş təyinat yerinə)...dək ödənilmişdir

13 Dünya bazarında texnologiyanın alışa məqsədyönlülüyü növbəti şərtlərin yerinə yetirilməsi ilə müəyyən olunur:

- Royaltinin həcmi texnologiyanın kommersiya mənimsəməsinə xərclərin artımı ilə düz mütənasibdir;
- Texnologiyanın qiyməti onun istehsalına sərf olunan xərclərə bərabər olmalıdır;
- Müəyyən bazarda texnologiyanın istifadə hüququna məxsusi sahiblik;
- Royalti dərəcələri dolayı vergilərin və yığımların çıxılması ilə xalis satışın illik dəyərinə bərabər olmalıdır.
- Texnologiyanın qiyməti alternativ variantda kapital qoyuluşunun minimal fərqi və onun kommersiya çatdırılmasına texnologiyanın istehlakçı məsrəflərinə bərabər və yaxud artıq olmalıdır;

14 Texnoloji biliklərin dünya bazarında istehlakçısı uzunmüddətli vaxt dövründə ilkin əlavə mənfəətin səviyyəsinin saxlanması zamanətinə malikdir.

- Rəqabətli texnologiyaların üstün müqayisəsi və yaxud bərabər qiymətliyini bazara təqdim etmə qabiliyyətinə malik bir neçə satıcıların mövcudluğu halında;
- Ancaq texnologiyanın müəyyən bazarda istifadəsinə istisna hüququna malik olmaqla;
- Patentlərlə mühafizə olunmayan texnoloji qərarların və işləmələrin yüksək payında;
- Elmi texniki tərəqqinin sürətlənməsi şəraitində.
- Texnoloji biliklərin və işləmələrin alternativ növləri tərəfdən rəqabətin kəskinləşməsi;

15 Dünya bazarında yeni texnologiyanın yayılması halında:

- Faktiki əlavə mənfəət hesablama ilə müqayisədə artacaqdır;
- Yeni əlavə mənfəətin bazarı tam tutmasının son həddi halında faktiki əlavə mənfəət həmçinin onun hesablama nisbəti kimi sifira yaxınlaşacaqdır;
- Faktiki əlavə mənfəət hesablama ilə müqayisədə azalacaqdır;
- Tələb artacaqdır.
- İstehsalın tənəzzülü olacaqdır;

16 İxrac kalkulyasiyasının daxili kalkulyasiyadan fərqli xüsusiyyətinə aid deyil:

- Nəqliyyat xərcləri
- Əmtənin sığorta məsrəfləri
- Maliyyələşmə xərcləri
- Reklam xərcləri
- Qablaşdırma məsrəfləri

17 Nou-Hau bu:

- Kommersiya əlavələrinin və güxəştlərinin formasıdır;
- Qiymətdə nəqliyyat məsrəflərinin uçuşu metodudur;
- Vergi növüdür;
- Göstərilən xidmətlərin qiymətidir.
- Texnoloji biliklərin tətbiqinə müvəqqəti hüquqdur;

18 Royalti nədir?

- Kredit dərəcəsidir;
- Razılaşma fəaliyyəti müddəti ərzində texnologi bilik istehlakçılarının gəlirlərindən illik tutulmalardır;
- Vergi tutulmalarıdır;
- İstehsal xərclərinə qənaətin ölçüsüdür.
- Məhsul həcmində yeni texnologiyanın istifadəsindən olan istehsal payıdır;

19 Texnologiyanın qiyməti nə ilə hesablanır?

- razılaşmanın fəaliyyət göstərdiyi dövr ərzində istehlakçıların gəlirlərindən illik ayırmalar ilə;
- xərclənmiş resursların və mənfəətin dəyəri ilə;
- texnologiya biliklərin istehsalına çəkilən maddi və əmək xərclərinin dəyəri ilə;
- Topdansa satış qiymətləri və ticarət əlavələri ilə.
- mənfəət və vergi dərəcələrini, maya dəyərini ilə;

20 Adətən hansı bazarlarda sorğu qiymətləri tətbiq olunmur?

- neft və neft məhsulları bazarlarında
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- kimyəvi mallar bazarlarında
- qara metallar bazarı
- ayrı-ayrı əlvan metal növləri bazarı

21 Bu metodun köməyi ilə dövlət və təklif arasında tarazlığın əldə edilməsinə və saxlanılmasına, bununla da bütün iqtisadiyyat miqyasında qiymətlərin daha bərabər ölçüdə tədriclə artımına nail olmağa çalışır:

- Birbaşa metod
- Həm birbaşa həm dolaylı metod
- Dolaylı metod
- bütün variantlar doğrudur
- müdaxilə qiymətləri metodu

22 Qiymətlərin tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir:?

- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti
- fermer qiymətlərinin tənzimlənməsi
- amortizasiya normalarının qoyulması
- pul tədavülü və kredit sisteminin tənzimlənməsi
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

23 Qiymətlərin tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir:?

- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti
- müdaxilə qiymətlər
- amortizasiya normalarının qoyulması
- pul tədavülü və kredit sisteminin tənzimlənməsi
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

24 Qiymətlərin tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir:?

- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti
- Məqsədli qiymətlər
- amortizasiya normalarının qoyulması
- pul tədavülü və kredit sisteminin tənzimlənməsi
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

25 Qiymətlərin tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir:?

- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti
- nəzarət yaxud istiqamətləndirilmiş qiymətlər
- amortizasiya normalarının qoyulması
- pul tədavülü və kredit sisteminin tənzimlənməsi
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

26 Bazar iqtisaidyyatı olan ölkələrdə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi :

- qanunverici, inzibati və büdcə-maliyyə tədbirlərinin köməyi ilə, bütünlükdə sistemin sabit inkişafına imkan yaratmaq yolu ilə dövlətin qiymətlərə təsir etmək təşəbbüsüdür;
- nəzarət tədbiridir;
- iqtisaidyyatda dağıdıcı nəticələrə gətirib çıxarmayan inhisar və rəqabətin bu cür münasibətinin təmin olunması alətidir.
- qiymətlərin təsbit olunmasıdır
- inhisarın maraqlarının qorunması tədbiridir;

27 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi nədən ötrü zəruridir?

- iqtisadi inkişafın sabitləşməsi üçün
- inhisarçı siyasətinin həll olunması üçün;
- xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsi üçün;
- oliqopolistlərin maraqlarının qorunması üçün.
- dövlətin pul-kredit siyasətinin reallaşması üçün;

28 Maşın və avadanlıqlara olan sürüşkən qiymətlər dünya ticarətində adətən nəyi nəzərə alaraq müəyyən edilir?

- Tələb və təklifi
- Maşın və avadanlıqların hazırlanması müddətində baş verən istehsal xərclərində dəyişiklikləri;
- Dünya bazar qiymətlərini;
- Çatdırılma müddətləri.
- Bağlanan sövdələşmə şərtlərini;

29 Dünya ticarətində sürüşmə düsturu nə ilə müəyyən olunur?

- Avadanlığın yekun qiyməti;
- Qiymətdə material əmək ödənişi xərclərinin payı;
- Avadanlığın bazis qiyməti;
- Gömrük rüsumunun dərəcəsi.
- Kreditin faiz dərəcəsi;

30 Dünya təcrübəsinə əsasən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri ixrac ölkələrinin ilkin bazarında qiymətləndirilən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında verilənlər olmur, lakin digər ölkələrin ilkin bazarında oxşar avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olduqda hansı metodla təyin edilir?

- Dolayı, Birbaşa
- Hesablama
- Birbaşa
- yalnız dolayı metodla
- həm birbaşa həm də hesablama metodu ilə

31 Çay nəqliyyatında tariflər dəyişdirilir:

- ictimai tənzimləmə ilə
- Nəqliyyat Nazirliyi tərəfindən
- dövlət tənzimlənməsi ilə
- cavablar doğru deyildir
- Nazirlər Kabineti tərəfindən

32 Konteynerlərlə daşımalar zamanı ödəniş müəyyən olunur:

- vaxta görə
- konteyner hesabı ilə
- işə görə
- cavablar doğru deyil
- akkord mükafatlı

33 Dəniz nəqliyyatında kabotac üzmə tarifləri müəyyən olunur

- vahid əsaslarla
- çox dərəcələrlə
- dəyişkən əsaslarla
- cavablar doğru deyildir
- iki dərəcəli əsaslarla

34 Məhsulun istifadə olunmasının iqtisadi nəticələrinə görə qiymətlərin müəyyənləşdirilməsidir:

- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur
- Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparan materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır
- Bazarda rəqabət aparan malların qiyməti xərcini ödəmə müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir
- bütün variantlar yalnızdır.
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqi ibarət olur

35 Orta bazar qiymətləri əsasında qiymətlərin müəyyənləşdirilməsidir:?

- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur
- Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparan materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır
- Bazarda rəqabət aparan malların qiyməti xərcini ödəmə müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir
- bütün variantlar yalnızdır.
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqi ibarət olur

36 İdxal, ixrac və əmtəə dövriyyəsi həcmi:?

- maddi istehsal sferası göstəriciləridir
- xarici ticarət göstəriciləridir
- daxili əmtəə dövriyyəsi göstəriciləridir
- bütün variantlar yalnızdır.
- pul-kredit sferası göstəriciləridir

37 Aşağıda verilən amillərdən biri dünya bazarında neftin qiymətinə təsir edir?

- iqtisadi amillər
- hüquqi amillər
- siyasi amillər
- inflyasiya amilləri
- hərbi amillər

38 Hərəkət əməliyyatları dərəcələri differensiallaşdırılır:

- yüklərin növünə görə

- maya dəyərinə görə
- əmək haqqına görə
- istismar xərclərinin qeyri-bərabərliyinə görə
- hərəkətin sürətliliyinə görə

39 Konteynerlə daşımalarda tariflər müəyyən olunur:

- göndərmənin maliyyə imkanlarına görə
- daşınan yükə görə
- cavablar doğru deyildir
- gəminin modelinə görə
- konteyner hesabına görə

40 Su nəqliyyatında sərnişindaşıma tarifləri sinifləşdirilir:

- sərnişinlərin sayına görə
- nəqliyyatın növünə görə
- gəmiçiliyə görə
- cavablar doğru deyildir
- mövsümlüiyə görə

41 Su nəqliyyatında sərnişinlərin daşınması üzrə tariflər fərqləndirilmir:

- yola salma növlərinə görə
- şəhərlərarası xətlərə
- uzaq məsafəyə görə
- bərələrə görə
- dəniz limanlarına görə

42 Qiymətlərin istehsal xərcləri əsasında müəyyənləşdirilməsidir:

- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur
- Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparan materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır
- Bazarda rəqabət aparan malların qiyməti xərcini ödəmə müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir
- bütün variantlar yalnızdır.
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqiəndən ibarət olur

43 Avtomobil nəqliyyatında hansı əlavə əməliyyatlara görə yığımlar alınır:

- boşaltma işlərinə görə
- anbar xidmətlərinə görə
- yükləmə işlərinə görə
- cavablar doğru deyildir
- yüklərin ekspeditorlaşmasına görə

44 Sərnişinlərin daşınması və baqaqların avtomobil nəqliyyatı ilə regionlar arası daşıma tariflərinə məqsədlə tənzimlənilir:

- daşımalarda zəruri mənfəətin alınması məqsədilə
- cavablar doğru deyildir
- istehlakçı tələbinin ödənilməsi məqsədilə
- daşımaların maya dəyərini uəotu və zəruri mənfəətin alınması məqsədilə

- daşımaların maya dəyərinin uçotu məqsədilə

45 Dəmiryol nəqliyyatında tarif dərəcələri hansı amillərə görə hesablanılır:

- tona görə
 cavablar doğru deyildir
 vaqona görə
 ton-kilometrə görə
 vaqon-kilometrə görə

46 Dəmiryol nəqliyyatında yükdaşıma tarifləri hansı amillərdən asılı deyildir:

- göndərmə növündən
 daşımaların məsafəsindən
 daşımalara görə ödənişlərin əvvəlcədən aparılmasından
 vaqonun mənsubluğundan
 vaqonun növü

47 Konteynerli göndərişlərə görə tariflər nə əsasdan hesablanılır?

- konteynerin saxlanması xərcinin uçotu ilə
 əlavə xərclərin uçotu zəruriliyi ilə
 vaqonlu tarifləri əsas götürməklə
 konteynerin yükqötürməsindən tam istifadənin uçotu ilə hesablanılır
 yüklərin sinifliliyini nəzərə almaqla

48 Dəmiryolu ilə nəql olunan birinci sinif yüklərə aid edilir:

- nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 70% təşkil edərsə
 cavablar doğru deyildir
 nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 50% təşkil edərsə
 nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 15% təşkil edərsə
 nəqliyyat üzrə nəqletmə tərkibi 40% təşkil edərsə

49 Dəmir yolu ilə nəql olunan birinci sinif yüklərə hansı yüklər aid edilir?

- materiallar
 avadanlıqlar
 tikinti materialları və digər kütləvi yüklər
 maşınlar və mexanizmlər
 xammallar və digər kütləvi yüklər

50 Məcmu xərclər metodu dedikdə əsasən aşağıdakı yanaşma nəzərdə tutulur:

- Rəqiblərin qiymət fəaliyyətinə əsaslanan qiymətəmələgəlmə
 Buraxılan məhsulun müəyyən nomenklaturasına əsaslanan qiymətəmələgəlmə
 Konkret məhsul üçün alıcıların ödəməyə hazır olduqları qiymətlərin qoyulmasına əsaslanan qiymətəmələgəlmə
 Məcmu istehsal xərclərinə əsaslanan qiymətəmələgəlmə
 Birbaşa istehsal xərclərinə əsaslanan qiymətəmələgəlmə

51 Konyunkturaya təsir göstərən daimi fəaliyyət göstərən amil:

- Sosial ziddiyyət
 Daxili və beynəlxalq siyasi böhran
 Möhtəkirlik amilləri

- elmi texniki tərəqqi
- Kortəbii hadisələr

52 Konyunkturaya təsir edən daim fəaliyyət göstərməyən qeyri-tsiklik amil:

- Kortəbii hadisələr
- Əmtələrin istehsalı və istehlakında mövsümlilik
- Inflyasiya
- İstehsal və kapitalın təmərküzləşməsi
- Elmi-texniki tərəqqi

53 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyuta sisteminin birinci mərhələsinə aid edilir

- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi,
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi

54 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyuta sisteminin ikinci mərhələsinə aiddir?

- «Üzən» valyuta sistemi
- Qızıl standartı valyuta sistemi.
- Yamayka valyuta sistemi
- Bretton-Vuds valyuta sistemi

55 Hansı valyuta sistemi beynəlxalq valyutasisteminin üçüncü mərhələsinə aid edilir?

- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi

56 Hansı valyuta dönərliliyi bazar məzənnəsi üzrə digər ölkələrin valyutasının azad alqı-satqısı hesab edilir?

- xarici valyutanın dönərliyi
- milli valyutanın dönərliyi
- maliyyə valyutasının dönərliyi
- tam valyutanın dönərliliyi
- qismən valyutanın dönərliliyi

57 Hansı hallarda tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə azad valyuta mübadiləsinə icazə verilir?

- milli valyutanın dönərliyində
- xarici valyutanın dönərliyində
- tam valyutanın dönərliliyində
- maliyyə valyutasının dönərliyində
- əmtəə valyutasının dönərliyində

58 Aşağıdakı fikirlərdən hansı valyuta məzənnəsini xarakterizə edir:

- inkişaf etmiş ölkələrin sərbəst dönərli valyutası
- hər hansı bir ölkənin pul vahidinin başqa ölkələrin valyutası ilə ifadəsinin dəyəri
- valyuta birjalarında sövdələşmələrin bağlanması qaydası

- xarici valyutanın alınması və satılması
- dünya bazarlarında satılmış və ya alınmış əmtənin dəyəri

59 Dünya qiymət əmələ gəlməsinin əsasını təşkil edir:

- faydalılıq qanunu
- dəyər qanunu
- tələb və təklif qanunu
- ədalətlik qanunu
- pul tədavülü qanunu

60 Dünya bazarında neftin qiymətinə hansı amillər təsir edir?

- hərbi amillər
- siyasi amillər
- iqtisadi amillər
- inflyasiya amilləri
- hüquqi amillər

61 Dünya bazarında qara metalların qiyməti hansı amillərin təsiri altında formalaşır?

- dünya bazarını formalaşdıran konyuktura amili
- ölkədəki və dünya ölkələri üzrə siyasi amillər
- Ümumi Bazar ölkələrinin ixrac qiymətləri
- dünya bazarını formalaşdıran tələb-təklif amili
- dünya bazarında mövcud olan inflyasiya amilləri

62 Dünya bazarında maşın və avadanlıqların qiymətinin proqnozlaşdırılmasında hansı metoddan istifadə edilir?

- "Parametrik"
- "Müqayisəli satışlar"
- "Sorgu"
- "Delfi"
- "Analoqiya"

63 Xarici ticarətin idarəetmə və tənzimlənməsinin iqtisadi alətlərini seç:

- Bərabərləşmiş sərhəd vergi tutulması;
- İdxal və ixracın qadağan olunması və məhdudlaşdırılması;
- Gömrük rüsumları və yığımları;
- Daxili istehsalçılara subsidiyaların verilməsi.
- İdxal və ixracın liseziyalaşdırılması;

64 Dəyər, konyunktura, valyuta-maliyyə, siyasi, dövlət-inhisar tənzimlənməsi – bunlar nədir?

- defilyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər
- dünya qiymətlərinin dinamikasını müəyyən edən iqtisadi amillər;
- inflyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər;
- daxili bazarın qiymət əmələgətirici amilləri;
- qiymətlərin dinamikasını müəyyən edən dünya bazarının qiymət əmələgətirici amilləri.

65 Dünya ticarətində qiymətlər indeksi nə deməkdir?

- Dou-Cons, sənaye məhsullarına olan xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləridir, Mudi, Reyter indeksləridir;

- bu, Dou-Cons, FT, Nikkey, Standart end Pure indeksləridir;
- bu, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləri, xammala və ərzaqlara olan ixrac qiymətlərinin indeksləri, xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir;
- istehlak və pərəkəndə satış qiymət indeksləri
- Mudi, FT, Fayneşnl Tayms, Dou-Cons, Nikkey, Reyter indeksləridir;

66 Bu qrupp əmtəələrin istehsalının həcm və quruluşu ölkələrdən asılı olaraq çox geniş diapozonda tərəddüd edir

- Xammal və yarımfabrikatlar
- İstehsal alətləri
- Uzunmüddətli istifadə olunan əmtəələr
- Qeyri-üzvi xammal və emaledici sənayenin məhsulu
- Yaşayış üçün zəruri vasitələr

67 Kommersiya düzəlişləri hansı şərtlər hesabına müqavilə qiymətlərinə daxil edilir?

- məhsulun sifariş edilməsi şərtləri
- məhsulun çatdırılması şərtləri
- ödəmə şərtləri
- firmadan əvvəllər alınmış köhnə əmtəənin qaytarılması şərtləri hesabına
- satış üzrə başqa vasitəçiləri olan istehsalçılar hesabına

68 Daxili qiymətlərindən fərqli olaraq aşağıkılardan hansı ixrac qiymətlərinə daxildir?

- gömrük rüsumları
- kalkulyasiya edilmiş mənfəət
- başlanğıc maya dəyəri
- gömrük tarifləri
- nəqliyyat xərcləri

69 İxrac-idxal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən nə ilə fərqlənir?

- maliyyələşdirmə xərcləri
- idxal gömrük xərcləri
- satıcıların və nümayəndələrin komisiyon mükafatlandırılması
- sığorta xərcləri
- nəqliyyat xərcləri

70 Sponto güzəşti nədir?

- Məhsulun sınaq partiyalarına olan xüsusi güzəstdir
- Sorğu qiymətləri ilə birgə ümumi güzəstdir
- Mövsüm güzəstdir
- İxrac güzəstdir
- Nağd hesablaşma hesabına güzəstdir

71 FOB və SIF qiymətləri bir-birindən fərqlənir-

- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- bazar şərtləri ilə
- ödəniş şərtləri ilə

72 Kənd təsərrüfatında istehsalçıların nominal müdafiə əmsalı necə hesablanır?

- məhsulun xarici qiyməti daxili qiymətinə bölünür
- məhsulun daxili qiymətinə gömrük rüsumları əlavə edilir
- əmtənin daxili qiymətindən xarici qiyməti çıxılır
- məhsulun daxili qiymətinə ixrac əlavələri daxil edilir
- məhsulun xarici qiymətindən vergi və rüsumlar çıxılır

73 Aşağıdakılardan hansı aqrar-sənaye sistemi məhsullarının qiymət sistemində aid deyil?

- transfert qiymətləri
- birja qiymətləri
- birja qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- müqavilə qiymətləri

74 Dünya bazar qiyməti növü

- iri firmaların təklif qiymətləri
- pilləli qiymət
- mövsümi qiymət
- tender
- sürüşkən qiyməti

75 Təcrübədə güzəştlərin hansı növü tətbiq edilir: (səhv cavabı seçin)

- sifarişlərinə satıcıların xüsusilə maraqlı olduğu imtiyazlı alıcı kateqoriyaları üçün xüsusi güzəştlər
- preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəştlər
- əmtəə alqısında nəgd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalılığa görə
- əmtənin miqdarın, çeşidinə və ixracatçı ölkənin iqtisadi gücünə görə tətbiq olunan güzəştlər
- satış üzrə daimi nümayəndələrə və ya vasitəçilərə güzəştlər

76 Dünya qiymətlərinin formalaşmasına neçə əsas amil təsir edir?

- 2
- 5
- 3
- 4
- 6

77 İctimai-zəruri əmək məsrəflərinin dəyişməsi, daha doğrusu, beynəlxalq mübadilə sferasında dövr edən əmtəələrin dəyərinin dəyişməsi dedikdə hansı amil nəzərə alınır?

- valyuta-maliyyə amili
- dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili
- konyunktura amili
- siyasi amil
- dəyər amili

78 Dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir edir amillər içərisində hansılar xüsusi rola malikdir?

- dəyər və valyuta-maliyyə amili
- dəyər və konyunktura amili
- konyunktura və dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili
- valyuta-maliyyə və siyasi amil

- dövlət-inhisar tənzimlənməsi və siyasi amil

79 Dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir edir dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili əsasən hansı dövrlərdə qiymətlərin dinamika və nisbətində daha böyük dəyişikliklərə səbəb olmuşdur?

- 70 - ci illərin sonlarında və 90-cı illərin ortalarında
 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin ortalarında
 80 - cı illərin ortalarında və 90-cı illərin ortalarında
 70 - ci illərin əvvəllərində və 80-ci illərin sonlarında
 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin sonlarında

80 Çay nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması tarifləri aşağıdakı yük növlərindən və göndəriş növlərindən biri üzrə differensasiya olunmur:

- xırda
 konteyner
 gəmi
 müstəsna
 yığma

81 Dəmir yol tarifləri yüklərin daşınma göndəriş növlərinə görə aşağıdakı kimi qruplaşdırır:

- yerli, konteyner və aztonajlı
 vaqonlar, konteyner, aztonajlı və xırda göndəriş tarifləri
 ümumi, yerli və müstəsna
 bütün cavablar düzgün deyil
 vaqonlar üzrə, ümumi, yerli və müstəsna

82 Nəqliyyat xidmətlərinin aşağıdakı növlərindən birinə tariflər tənzimlənmir

- yüklərin daşınması, dəmiryol nəqliyyatında yükləmə-boşaltma işləri
 sərnişinlərin, baqajın, yük baqajının və dəmiryol nəqliyyatlarında poçt daşınmaları
 limanlarda yükləmə-boşaltma işləri
 yerli nəqliyyat müəssisələri tərəfindən göstərilən xidmətlər
 bütün cavablar düzgün deyil

83 Konyukturanın xarakterik cəhəti hansıdır?

- Konyukturanın əsas cəhəti onun müstəsna ziddiyyətliyi.
 Konyukturanın əsas cəhəti onun qeyri-bərabərliyi.
 Konyukturanın əsas cəhəti ictimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyi.
 Bütün variantlar doğrudur
 Onun əsas cəhəti qeyri-daimiliyi, dəyişkənliyi və tez-tez tərəddüd etməsidir

84 konyukturaya təsir edən daimi fəaliyyət göstərən amillərə aşağıdakılar aid edilir:

- dövlət-inhisarçı tənzimləmə;
 elmi-texniki tərəqqi;
 istehsal və kapitalın təmərküzləşməsi;
 inflyasiya;
 Bütün variantlar doğrudur

85 konyukturaya təsir edən daimi fəaliyyət göstərməyən qeyri tsiklik amillərə aid deyil:

- dövlət-inhisarçı tənzimləmə
 sosial ziddiyyətlər;

- kortəbii hadisələr;
- möhtəkirlik amilləri;
- daxili və beynəlxalq siyasi böhranlar

86 Aşağıda verilənlərdən hansı yüksək qiymət strategiyası əsasında təmin olunur?

- tələbin yüksəlməsini
- artıq pul ödəmələrini
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- yüksək mənfəəti
- yüksək xərcləri

87 Göstərilən məqsədlərdən biri üçün aşağı qiymət strategiyası tətbiq edilmir:

- İstehsalı tam gücü ilə işlətmək
- Ümumi satış həcmi artırmaq
- yüksək mənfəət əldə etmək
- Gəlirlərin səviyyəsi
- İflasa uğramaq

88 Aşağıdakılardan hansını yüksək qiymət strategiyası təmin edir?

- artıq pul ödəmələrini
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- yüksək mənfəəti
- tələbin yüksəlməsini
- yüksək xərcləri

89 Dünya təcrübəsinə görə hansı məqsəd üçün aşağı qiymətlər strategiyası tətbiq edilmir?

- Gəlirlərin səviyyəsi
- yüksək mənfəət əldə etmək
- İstehsalı tam gücü ilə işlətmək
- İflasa uğramaq
- Ümumi satış həcmi artırmaq

90 Dünya bazarının tutumu ilə bağlı aşağıda qeyd olunanlardan hansı yanlıştır?

- milli istehsal həcmi üstünə idxal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- istehsal təyinatlı əmtəələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlığın mümkün göndərilmə həcmi tədqiq edilir
- əmtələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- milli istehsal həcmi üstünə idxalı ixracı çıxmaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur

91 Aşağıda göstərilənlərdən hansı xüsusi əmək bölgüsünə aid edilir?

- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, “nau-hau” və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

92 Verilənlərdən hansı ümumi əmək bölgüsünə aid edilir?

- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir

- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

93 Verilənlərdən hansı fərdi əmək bölgüsünə aid edilir?

- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

94 Dünya bazarında dəyər, konyunktura, valyuta-maliyyə, siyasi, dövlət-inhisar tənzimlənməsi hansı amillərə aid edilir?

- defilyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər
- daxili bazarın qiymət əmələgətirici amilləri
- inflyasiya proseslərinin güclənməsinə kömək edən amillər
- dünya qiymətlərinin dinamikasını müəyyən edən iqtisadi amillər;
- qiymətlərin dinamikasını müəyyən edən dünya bazarının qiymət əmələgətirici amilləri.

95 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- qiymət-istehlakçının öz tələbini reallaşdırmağın ölçü meyarıdır
- qiymət əmtəə vahidini və ya kütləsini əldə etmək üçün alıcının satıcıya ödəməli olduğu pulun kəmiyyətidir
- qiymət-əmtəə dəyərinin pulla ifadəsidir
- qiymət-məhsul və xidmətlərin satışının həyata keçirildiyi iqtisadi vasitədir
- qiymət-sövdələşmə tərəfləri arasında iqtisadi münasibətləri formalaşdıran mexanizmdir

96 Verilən hökmlərdən hansı müqayisəli üstünlük qanununu yanlışı xarakterizə edir?

- dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir
- dünya istehsalındakı ölkələrin yerini müəyyən edir
- müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir

97 Aşağıda müqayisəli üstünlük qanunu haqqında qeyd olunan hökmlərdən hansı yanlıştır?

- müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir
- müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- dünya istehsalındakı ölkələrin yerini müəyyən edir
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir

98 İdxal kvotası haqqında göstərilən fikirlərdən hansı yanlıştır?

- məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi öz əksini tapır
- ayrı-ayrı ölkələr və firmaların inhisarçı sazişləri nəticəsində müəyyən edilir
- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun çeşidinə görə qoyulan məhdudiyət kimi çıxış edir
- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun miqdarına görə qoyulan məhdudiyət kimi çıxış edir
- dünya bazarında hər bir iştirakçının öz məhsulunun satışında xüsusi çəkisini xarakterizə edir

99 Aşağıdakılardan hansı ölkənin ixracını müəyyən edir?

- milli istehsalının həcmnin dünya bazarına çıxartdığı məhsulunun həcminə nisbəti kimi
- dünya tələbinin vəziyyəti və həmin ölkənin buna uyğun gəlməsi imkanları ilə
- ölkənin ixrac etdiyi məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi
- dünya qiymətlərinin nisbəti
- həmin ölkənin dünya bazarına təklifinin tədiyyə qabiliyyətli tələbinin həcminə nisbəti ilə

100 Qeyd olunan əlamətlərdən hansı dünya qiymətini xarakterizə edir?

- Sövdələşmələr yalnız ixrac istiqamətli olmalıdır;
- İxrac və ya idxal əməliyyatları elə bir şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.
- İxrac və ya idxal əməliyyatları azad bazar şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.
- İxrac və ya idxal əməliyyatları azad rəyiminə malik bazarlarda baş verməlidir
- Həmin sövdələşmələr kommersiya deyil, xüsusi xarakter daşmalıdır

101 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətini xarakterizə edən əlamət deyil?

- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır;
- Sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır;
- Həmin sövdələşmələr kommersiya deyil, xüsusi xarakter daşmalıdır;
- Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

102 Aşağıda göstərilən hökmlərdən hansı dünya bazarını izah edir?

- bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur
- dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir
- dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir

103 Qeyd olunanlardan biri beynəlxalq əmək bölgüsünə səbəb olmayıb:

- dünya bazarının formalaşmasına
- dünya təsərrüfatının mövcudluğuna və inkişafına
- dünya ölkələrinin ixtisaslaşmasına
- ümumi, xüsusi və fərdi əmək bölgüsünün yaranmasına
- dünya istehsalının mərkəzləşməsinə və təcürküşləməsinə

104 Verilən fikirlərdən biri dünya bazarının tutumunu yanlış xarakterizə edir?

- milli istehsal həcmnin üstünə idxal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- milli istehsal həcmnin üstünə idxalı ixracı çıxmaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- əmtələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- istehsal təyinatlı əmtələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlığın mümkün göndərilmə həcmi tədqiq edilir
- öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur

105 Mürəkkəb gömrük tarifləri:

- idxalçı ölkələr üzrə differensiallaşır
- ixracatçı ölkələr üzrə differensiallaşır
- bütün ölkələr üçün eyni ölçüdə müəyyən olunur
- yüksək bazar payına malik ölkələr üçün müəyyən olunur
- konkret əmtəə növü üzrə differensiallaşır

106 Prefsensial ticarət:

- müəyyən xüsusiyyətlərə görə fərqlənən əmtəə növü üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir
- müəyyən ölkələr və ya müəyyən əmtəələr üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir
- zəif iqtisadi inkişafa malik ölkələr üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir
- aşağı rəqabət qabiliyyətliliyə malik əmtəələr üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir
- az miqdarda bazar payına malik ölkələr üçün gömrük güzəştlərinin təyin edilməsidir

107 Hər bir ölkənin idxalı müəyyən edilir:

- milli istehsalın həminin həmin ölkəyə gətirilən məhsulun həcminə nisbəti kimi
- xarici bazardan ölkəyə gətirilən müəyyən məhsulun miqdarına görə qoyulan məhdudiyət kimi
- ölkəyə gətirilən məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi
- onun tələbinin vəziyyəti və həmin ölkənin buna uyğun gəlməsi imkanları ilə
- onun tədiyyə qabiliyyətli tələbinin həcmi və qiymət nisbətləri ilə

108 Hər bir ölkənin ixracı müəyyən edilir:

- ölkənin ixrac etdiyi məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi
- milli istehsalının həcmnin dünya bazarına çıxartdığı məhsulunun həcminə nisbəti kimi
- dünya tələbinin vəziyyəti və həmin ölkənin buna uyğun gəlməsi imkanları ilə
- dünya qiymətlərinin nisbəti
- həmin ölkənin dünya bazarına təklifinin tədiyyə qabiliyyətli tələbinin həcminə nisbəti ilə

109 Müasir dünya bazarı, yəni, tədavül və istehsal sferası tənziqlənməsinin təsərrüfat mexanizmi hansı əlamətləri kəsb edir: (səhv cavabı seçin)

- istehsalın və kapitalın çoxdan başlamış tənziqlənməsi və mərkəzlənməsi müasir kapitalist istehsalına açıq-aşkar ictimai xarakter vermişdir
- hal-hazırkı dövrdə istehsal və istehsalın vəziyyəti haqqında informasiya mənbəyi kimi bazar qiymətinin əhəmiyyəti bir qədər azalmışdır
- bu bazar, fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi məkanın parametrlərinə bu və ya digər dərəcədə təsir etməyə malik olan, iqtisadi cəhətdən güclü, iri və fəal təsərrüfat subyektlərinin bazarıdır
- ayrı-ayrı məhsul növləri istehsalının, eyni vaxtda həm də əmək vasitələri alıcısı kimi çıxış edən bəzi istehsalçıların əlində cəmlənməsi, iri istehlakçı institutların meydana çıxması dövlətin təsərrüfat funksiyalarının genişləndirilməsi
- bəzi hallarda bazarda kortəbii və anarxiya kimi hallara rast gəlinməsi

110 Dəyər qanunu dünya bazarında geniş miqyasda fəaliyyətə başlayır:

- dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman
- qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman
- dünya bazarı yarandığı zaman
- dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
- tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi zamanda

111 Beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsi tənziqlənir:

- əmtəələrin dəyərləri ilə
- istehlak qiymətləri ilə
- istehsal qiymətləri ilə
- müqavilə qiymətləri ilə
- ixrac qiymətləri ilə

112 Bazarın neçə tipi vardır?

- 3
- 5
- 4
- 7
- 6

113 Yüksək inhisar qiymətlərinin aşkar etmək üçün aşağıdakı amilin mövcudluğunu sübut etmək zəruridir -

- İstehsal (satış) həcmnin qəsdən azaldılması;
- Mənfəət və xərclərin əsassız yüksək ölçüsü;
- Qiymətlərin yüksəldilməsi;
- Sadalananların hamısını.
- Digər təsərrüfat subyektlərinə zərər vurulması;

114 Oliqopolistik bazarın xarakterik cəhəti deyil -

- standart və differensial əmtələrin istehsalı;
- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq
- sahədə firmaların azsaylı olması;
- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;
- qiymət ayrışeçkiliyi;

115 Sürüşkən qiymətin düsturu aşağıdakı kimidir:

$P_1 = P_0 \left\{ A \frac{a_1}{a_0} + B \frac{b_1}{b_0} K > C \right\}$,

$P_1 = P_0 \left\{ Q \frac{a_1}{a_0} + M \frac{b_1}{b_0} K < C \right\}$

$Q_1 = Q_0 \left\{ A \frac{a_1}{a_0} + B \frac{b_1}{b_0} K < C \right\}$

$P_m = P_n \left\{ A \frac{a_m}{a_n} + B \frac{b_m}{b_n} K > C \right\}$

$P_1 = P_0 \left\{ A \frac{a_1}{a_0} + B \frac{b_1}{b_0} K < C \right\}$,

116 Dünya qiymətləri haqqında deyilən fikirlərdən hansı doğrudur?

- dünya qiymətləri istehsal xərcləri və orta mənfəətin məcmusu əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri ictimai zəruri xərclərə malik, həmçinin orta mənfəətliliyi özündə əks etdirən əmtələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri ictimai zəruri xərclərə malik əmtələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- dünya qiymətləri istehsal-tədavül xərclərini və idxal-ixrac rüsumları əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir

- dünya qiymətləri elmi-texniki tərəqqi və yüksək konstruksiya xüsusiyyətlərinə malik əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir

117 Tələb və təklif qanununun təsiri dünya bazarında nə ilə ifadə edilir?

- dünya bazarında rəqabət faktoru vasitəsilə;
 beynəlxalq əmək bölgüsü
 məhsulların istehlak və mübadilə dəyərləri arasındakı münasibət vasitəsilə;
 istehsalçı və istehlakçılar arasında münasibət vasitəsilə;
 dünya qiymətlərində istehlak dəyərinin uçuotu vasitəsilə;

118 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsinin əsas şərtidir:

- təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
 təhlil edilən müddətdə bazarda və ölkələrin iqtisadi mühitində baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
 faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
 təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
 təhlil edilən müddətdə bazarda kəmiyyət ölçü vahidlərində qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi

119 Hansı dövrlərdə dövlət-inhisar tənzipməsi amili dünya qiymətlərinin dinamika və nisbətində böyük dəyişikliklərə səbəb olmuşdur?

- 80 - ci illərin ortalarında və 90-cı illərin ortalarında
 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin sonlarında
 70 - ci illərin ortalarında və 80-ci illərin ortalarında
 70 - ci illərin əvvəllərində və 80-ci illərin sonlarında
 70 - ci illərin sonlarında və 90-cı illərin ortalarında

120 Neft bazarında birdəfəlik sövdələşmələrin qiymətləri:

- OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləridir.
 Məhsul mübadiləsi razılaşmalarının qiymətləridir;
 Neft bircalarında müəyyən edilir;
 İdxalçı-ölkələrdə neftin yenidən emal edilməsində müqavilə qiymətləridir;
 “Azad” bazarda fəaliyyət göstərən və tələb və təklifin əlaqəsinin təsiri nəticəsində yaranan qiymətləridir;

121 Neftin qiymətinin hesablanması formulundan istifadə:

- Bazarda qeyri-sabit vəziyyət şərtləri daxilində minimal riskin mənfəətin “səmərəli” norması ilə uyğunlaşmasını təmin edir;
 OPEK-in üzv-ölkələrinə qiymətlərə təzyiq göstərərək ixracı genişləndirməyə imkan verir;
 İxracatçı və idxalçılar arasında uzunmüddətli münasibətlərin bərpa olunmasına yardım edir;
 məhsul mübadiləsi razılaşmalarının qiymətləri.
 Yuxarıda qeyd olunan 3 amilin hamısını birləşdirməyə imkan verir;

122 Dünya bazarında biliklərin ötürülməsi həyata keçirilir:

- Patentlərin istifadəsinə lisenziyaların satışı vasitəsilə; Lisenziyalaşmayan nou-haunun satışı vasitəsi;
 Texnologiyaların satışı vasitəsilə;
 Patentlərin istifadəsinə lisenziyaların satışı vasitəsilə;
 Lisenziyalaşmayan nou-haunun satışı vasitəsi;
 Birgə elmi tədqiqat işlərinin vasitəsilə;

123 Texnoloji biliklərin faydalılıq göstəricilərinin ümumiləşdirilməsinə xidmət edir:

- İstehlakçı səmərəsi;
- Mövcud sahə üzrə adi orta ilə müqayisədə əlavə gəlirlərin həcmi;
- Vəsaitlərin qənaət ölçüsü;
- Əmək məhsuldarlığının artırılması.
- İstehsal gücünün artırılması;

124 Aşağıdakılardan hansı texnologiyanın yaranması üzrə əmək xərclərinin əvəz olunması mənbəyi kimi çıxış edir?

- Yeni istehsala qoyulan investisiyalar;
- Yeni texnologiyanın istifadəsi hesabına adi, orta mənfəətə nisbətə artma kimi çıxış edən və verilmiş müəssisə tərəfindən əldə olunan mənfəətin bir hissəsi;
- Normal sahibkarlıq mənfəəti;
- Texnologiyanın topdansa satış qiyməti.
- Yeni texnologiyanın istifadəsi ilə istehsal olunan məhsulun reallaşdırılmasından əldə olunan ümumi məcmu gəlir.

125 Texnoloci biliklərin hüquqi qiyməti nədən asılıdır?

- Rəqabətin dərəcəsi;
- Yeni texnologiyanın təbii zamanı istehsal xərclərinə qənaətin ölçüsü;
- İstehsalın (satışın) həmindən;
- bütün variantlar yalnızdır
- Yeni texnologiyanın istifadəsi ilə məhsul həmində istehsal payı

126 Pauşal məbləğ aşağıdakının əsasında müəyyən edilir

- İllik xalis satış dəyərindən faizlə hesablanmış illik royalti
- t ilində ehtimal olunan royaltinin diskontlaşdırma dəyərindən məbləği
- t ilində ödənilməli olan royaltini t ili üçün diskontlaşdırma əmsalına vurmaqla;
- bütün varinatlar yalnızdır.
- Əlavə mənfəət payını texnologiya istehlakçısının çevrilmiş əlavə mənfəətə vurmaqla

127 OPEK-in rəsmi satış qiymətləri:

- OPEK qiymətlərinin səviyyəsindən asılı olaraq, OPEK-ə daxil olmayan ixracatçılar tərəfindən müəyyən edilir;
- OPEK-in qərarlarına müvafiq olaraq OPEK-in üzv ölkələrinin hökumətləri tərəfindən müəyyən edilir;
- Hasilat xərcləri və neft bazarının vəziyyətinə əsasən müəyyən edilir;
- Tələb və təklifin nisbətindən asılı olaraq müəyyən edilir.
- Müxtəlif formullarla hesablanır;

128 əmək haqqının indeksləşdirilməsinin birinci prinsipial yanaşması:?

- indeksləşdirmə əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşır.
- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda isə kompensasiya azalır.
- əmək haqqının tam indeksləşdirilməsini nəzərdə tutur
- bütün varinatlar yalnızdır
- indeksləşdirmə əmək haqqının maksimum həddi ilə məhdudlaşır.

129 əmək haqqının indeksləşdirilməsinin ikinci prinsipial yanaşması:?

- indeksləşdirmə əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşır.
- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda isə kompensasiya azalır.
- əmək haqqının tam indeksləşdirilməsini nəzərdə tutur

- bütün varinatlar yalnızdır
- indeksləşdirmə əmək haqqının maksimum həddi ilə məhdudlaşır.

130 əmək haqqının indeksləşdirilməsinin ikinci prinsipial yanaşması:?

- indeksləşdirmə əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşır.
- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda isə kompensasiya azalır.
- əmək haqqının tam indeksləşdirilməsini nəzərdə tutur
- bütün varinatlar yalnızdır
- indeksləşdirmə əmək haqqının maksimum həddi ilə məhdudlaşır.

131 Dünya bazarında texnoloji biliklər digər əmtələrdən seçilir:

- İstehsalın böyük serialılığı ilə;
- Texnoloji biliklərin yaranmasına əməyə istifadə olunan istehsal vasitələrinin dəyəri əlavə olunmur və bu biliklər tətbiq olunan müəssisənin son məhsulunun dəyərində daxil edilmir;
- Mənəvi köhnəlmənin aşağı tempi ilə;
- Mənəvi köhnəlmənin yüksək tempi.
- İstehsalın ərazi bölgüsü;

132 Royaltinin hesablanması ən geniş yayılmış metodu hansıdır?

- "Xərclər+mənfəət" metodu;
- Ekstrapolyasiya metodu;
- Tam xərclər metodu;
- Lisenziyalı məhsulun satış dəyərindən faizlə;
- Ümumi məhsul dövriyyəsi dəyərindən faizlə;

133 Royalti dərəcəsi necə müəyyən edilir?

- İllik royaltilərin toplanması ilə;
- İllik royalti məbləğinin dolayı vergilər və yığımlar çıxılmaqla xalis satışın illik dəyərindən nisbəti ilə;
- Əldə olunmuş gəlirə əsaslanan ayrı-ayrı sövdələşmələrin dəyərlərinin vurulması ilə;
- Pauşal toplam ilə.
- Hazırkı müddətə olan razılaşma fəaliyyəti dövrünə olan sahibkara ödənilmiş texnologiyalar, royaltinin ümumi məbləğinin hasilinin məbləği kimi;

134 Royalti dərəcəsinin formalaşmasının korrektə edən amillərinə nə aid edilmir?

- İstehsal və kommersiya riskinin dərəcəsi amili;
- Alternativ texnologiya tərəfindən rəqabət amilləri;
- İllik əlavə mənfəətin kəmiyyətini formalaşdıran amillər;
- Elmi-texniki tərəqqinin təsiri.
- Alternativ texnologiya tərəfindən rəqabət amilləri;

135 Qiymətlərin dolayı metodla tənzimlənməsinə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- məhsul mübadiləsi və istehsal sahəsində dövlətin bilvasitə iştirakı zamanı qiymətlərin tənzimlənməsi;
- antiinhisar qanunvericiliyi ilə manuplyasiya;
- məhsul bazarlarının tələb və təklif balansına təsir etmək yolu ilə qiymətlərin tənzimlənməsi;
- fermer gəlirlərinin «qorunmasının» vergi, hədd və məqsədli qiymətlərin tətbiq olunması.
- gəlir siyasəti;

136 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi (tam cavab)

- antiinflasiya xarakterli ola bilər;
- həm antiinflasiya xarakterli ola bilər; həm də antiböhran xarakterli ola bilər;
- antiböhran xarakterli ola bilər;
- heç biri doğru deyil
- antiinhisar xarakterli ola bilər;

137 Dövlət tərəfindən qiymətlərin təsbit olunması üsulu deyil

- preyskurantların tətbiqi
- inhisar qiymətlərinin təsbit olunması
- qiymətlərin «dondurulması»
- dövlət sektorunda qiymətlərə nəzarət
- rentabellik səviyyəsinin təsbit olunması

138 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsi forması deyil

- antiinhisar qanunvericiliyi ilə tənzimləmə
- antiinflasiya siyasəti ilə tənzimləmə
- gəlir siyasəti ilə tənzimləmə
- istehsal və tədavül prosesində bilavasitə iştirak etməklə tənzimləmə
- pul tədavülü sferası vasitəsilə tənzimləmə

139 Qiymətlərin tənzimlənməsi üsuludur(tam dolğun cavab)

- qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi, qiymətlərin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- inhisar qiymətləri üzərində dövlət nəzarəti, qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi
- qiymətlərin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi, inhisar qiymətləri üzərində dövlət nəzarəti
- bütün variantlar yalnızdır.
- qiymətlərin son həddinin müəyyən edilməsi, qiymətlərin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi, inhisar qiymətləri üzərində dövlət nəzarəti,

140 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa metodları hansılardır.

- Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Pul tədavülü və kreditin tənzimlənməsi.
- Dövlət tədarükünün həyata keçirilməsi.
- Valyuta məzənnələrinin tənzimlənməsi.
- Dövlət xərclərinin tənzimlənməsi

141 Qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin dolaylı metodları hansılardır

- Qiymətlərin dondurulması.
- Təchizat – satış və ticarət əlavələrinin ölçülərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Sərbəst bazar qiymətlərinin dondurulması.
- Vergilərin və vergi dərəcələrinin müəyyən edilməsi.

142 əmək haqqının indeksləşdirilməsinə neçə yanaşma mövcuddur:?

- 1
- 3
- 2
- 5
- 4

143 Valyuta nizamlaşdırılması aləti deyildir:

- Azərbaycanca rezidentlərin və qeyri-rezidentlərin valyuta əməliyyatlarının yoxlanılması
- valyuta qanunculığına riayət edilməsinə nəzarət
- valyuta əməliyyatlarının aparılma qaydasının müəyyən edilməsi
- düzgün cavab göstərilməyib
- pul vəsaitlərinin daimi və fərdi ehtiyatlarının formalaşması qaydası və şərtlərini müəyyən etmək

144 Milli valyuta hansı formada buraxılır ?

- yalnız nağd formada
- nağd və nağdsız formada
- yalnız nağdsız formada
- düzgün cavab göstərilməyib
- cek formasında

145 Beynəlxalq Valyuta Fondunun nizamnaməsinin VIII maddəsinə qoşulan ölkələrdə quvvədədir:

- tam donərlilik
- daxili donərlilik
- cari beynəlxalq əməliyyatlar üzrə donərlilik (azad donərlilik)
- bütün variantlar yalnızdır
- xarici donərlilik

146 Avronun emitenti kimdir:

- Avropa Mərkəzi Bankı
- Beynəlxalq Yenidənqurma və İnkişaf bankı
- Beynəlxalq Valyuta Fondu
- bütün variantlar yalnızdır
- Biznes bank

147 Beynəlxalq Valyuta Fondu cari beynəlxalq əməliyyatlar üzrə məhdudiyyətləri tənzimləməni həyata keçirirmi:

- xeyr
- istəsə həyata keçirə bilər
- qismən həyata keçirir
- bəli
- bütün variantlar yalnızdır

148 Aşağıda göstərilən amillərdən hansı dünya bazarında qara metalların qiymətinin formalaşmasına təsir göstərir?

- Ümumi Bazar ölkələrinin ixrac qiymətləri
- dünya bazarında mövcud olan inflyasiya amilləri
- ölkədəki və dünya ölkələri üzrə siyasi amillər
- dünya bazarını formalaşdıran tələb-təklif amili
- dünya bazarını formalaşdıran konyuktura amili

149 Beynəlxalq valyuta (məzənnə) sisteminin birinci mərhələsinə aiddir :?

- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi,
- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi

150 Beynəlxalq valyuta (məzənnə) sisteminin ikinci mərhələsinə aiddir :?

- Qızıl standartı valyuta sistemi.
- «Üzən» valyuta sistemi
- Bretton-Vuds valyuta sistemi (tənzimlənməsi valyuta məzənnəsi).
- bütün variantlar yalnızdır.
- Yamayka valyuta sistemi

151 IV Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt və harda keçirilib:?

- 1970- Braziliya
- 1976 – Yamayka
- 1972 –İtaliya
- 1980-Argentina
- 1976 - Almaniya

152 V Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt keçirilib:?

- 1979
- 1954
- 1980
- 2000
- 1990

153 Beynəlxalq valyuta (məzənnə) sisteminin üçüncü mərhələsinə aiddir :?

- Paris valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi, Avropa valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi, Paris valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi, Bretton – Vuds valyuta sistemi,
- Avropa valyuta sistemi, Yamayka valyuta sistemi

154 Hansı növ qiymətlər Qərbi-Avropa ölkələrində qara metallarının ixrac qiymətləridir?

- Faktiki sövdələşmə qiymətləridir
- Sorğu bazis qiymətləridir;
- Böyük müqavilələrin qiymətləridir;
- bütün variantlar yalnızdır
- Dünya bazarına olan böyük təkliflərin qiymətləridir;

155 Hansı şərtlər daxilində qara metalların sorğu qiymətləri müəyyən edilir?

- “Franko göndərmə stansiyası”
- “CIF təyinat stansiyası”
- “KAF təyinat stansiyası”
- FOB – adi keyfiyyətli metala olan Qərb-Avropa ölkələrinin sorğu bazis qiymətlərinin stansiyası.
- Rüsum daxil olmaqla, Franko-alıcı”

156 Dəmir yolu ilə nəql olunan ikinci sinif yüklərə aid edilir:

- nəqləmə xərgələri 50% təşkil edərsə
- nəqləmə xərgələri 5-10% təşkil edərsə
- nəqləmə xərgələri 15% təşkil edərsə
- nəqləmə xərgələri 30% təşkil edərsə
- nəqləmə xərgələri 20% təşkil edərsə

157 Dəmiryolu ilə nəql olunan üçün bəzi sinif yüklərə aid olunur:

- avadanlıqlar
- materiallar
- maşınlar
- xammallar
- qiymətli yüklər

158 Dəmiryolu ilə nəql olunan üçün bəzi sinif yüklərə aid edilir:

- nəql etmə xərgi 20% təşkil edərsə
- nəql etmə xərgi 30% təşkil edərsə
- nəql etmə xərgi 10% təşkil edərsə
- nəql etmə xərgi 50% təşkil edərsə
- nəql etmə xərgi 5% təşkil edərsə

159 Su nəqliyyatına xas deyildir:

- məhdudlaşdırılmış yollarla həyata keçirilir
- iş şəraitinin fərqliliyi
- vahid nəqliyyat sistemi yaratmır
- yol şəbəkə sisteminin mövudluğu
- xərclərin səviyyəsinin fərqliliyi

160 Çay nəqliyyatının üstünlüyüdür:

- böyük buraxılış qabiliyyəti
- böyük kapital qoyuluşu
- daşımaların
- daşımaların maya dəyərinin yüksək səviyyəsi
- yol şəbəkə sisteminin mövudluğu

161 Çay nəqliyyatının üstünlüyüdür:

- yol şəbəkə sisteminin mövudluğu
- daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- böyük buraxılış qabiliyyətinin olmaması
- cavablar düzgün deyildir
- böyük kapital qoyuluşu

162 çay nəqliyyatına xarakterik deyildir:

- yüklərin daşınma preyskurantlarının olması
- daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- böyük buraxılış qabiliyyəti
- qiymətli yüklərin sürətli daşınması
- az kapital qoyuluşu

163 Çay nəqliyyatı ilə yüklərin daşınması tarifləri bölünməsi aparılmır:

- yığma və kiçik həcmli daşımalara görə
- göndərmə növlərinə görə
- yüklərin növlərinə görə
- sürətli daşımalara görə
- konteynerlərlə daşımalara görə

164 Bazar konyunkturası şəraitində məhsulun qiyməti hansı amilin təsiri altında formalaşır?

- Strateci
- Siyasi
- İqtisadi
- Demoqrafik
- taktiki

165 Geniş mənada konyunktura:

- İctimai kapitalın təkrar istehsalı prosesində yaranan ziddiyyətlərin vahidliyini nümayiş etdirir
- Təkrar istehsal prosesinə bilavasitə bazar ifadəsində baxır
- Hadisələrin böhranı
- Hər şansı bir ölkənin vəziyyətini xarakterizə edir.
- qarşılıqlı əlaqədə keçid vəziyyətlərinin şəraitini və əlaqələrin məcmusunu ifadə edir

166 Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- Təbii amil
- Taktiki amil
- Strateji
- Demoqrafik amil
- İqtisadi amil

167 Valyuta məzənnəsinin aşağı düşməsi ilə bağlı fikirlərdən hansı doğrudur?

- ixracatçılara «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir
- ixracatçılara əlavə pul vəsaitlərinin sərf edilməsi kimi ziyan verir
- ölkələrə «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir
- digər ölkələrin sahibkarlarına əlavə mənfəət qazanmağa imkan verir
- həmin ölkələri məcbur edir ki, əlavə pul vəsaitləri sərf etməklə məzənnənin yüksəldilməsini həyata keçirsinlər

168 Tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə azad valyuta mübadiləsinə nə zaman icazə verilir:

- tam valyutanın dönərliliyində
- əmtəə valyutasının dönərliyində
- xarici valyutanın dönərliyində
- maliyyə valyutasının dönərliyində
- milli valyutanın dönərliyində

169 Beynəlxalq təcrübədə Free on board (... named port of shipment) sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növlərinə aid edilir:

- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «C» qrupu su nəqliyyatı
- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «F» qrupu su nəqliyyatı

170 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyərtəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilmir:

- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə

- «F» qrupu Intermodel daşımlar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə
- «D» qrupu dəniz nəqliyyatına
- «F» qrupu su nəqliyyatından başqa digər nəqliyyat növlərinə

171 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyertəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- EXW
- FAS
- FCA
- FOB
- KAF

172 Beynəlxalq kommertiya termini olan fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növlərinə aid edilir:

- «E» qrupu Intermodel daşımlar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə
- «F» qrupu Intermodel daşımlar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə
- «F» qrupu su nəqliyyatına
- «C» qrupu su nəqliyyatı
- «C» qrupu Intermodel daşımlar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növünə

173 Beynəlxalq təcrübədə fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növü ilə aparılır:

- «F» qrupu Intermodel daşımlar da daxil olmaqla hava nəqliyyatı ilə
- «F» qrupu su nəqliyyatı
- «C» qrupu su nəqliyyatından başqa digərləri ilə
- çay nəqliyyatı
- dəniz nəqliyyatı

174 Beynəlxalq təcrübədə fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- EXW
- FAS
- CFR (KAF)
- FOB
- FAS

175 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərti olan dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə məhsulların idxal-ixracı hansı nəqliyyat növü ilə aparılır?

- «E» qrupu Intermodel daşımlar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü ilə
- «C» qrupu Intermodel daşımlar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü ilə
- «C» qrupu, su nəqliyyatı ilə
- hava nəqliyyatı ilə
- avtomobil nəqliyyatı ilə

176 Xüsusi bir qiymət kəmiyyəti olub, bu həddə qiymətlərin səviyyəsindən asılı oalraq satış həcmi kəskin surətdə arta və yaxud da azala bilər:

- Qiymətlərin psixoloji həddləri
- Bazar dəyəri və onun ətrafında tərəddüd edən bazar qiymətləri

- Qiymətəmələgəlmənin məhsulun təyinatına istiqamətliliyi
- Müxtəlif dərəcəli məhsullara qiymət şkalası
- Müxtəlif təyinatlı məhsulların orta qiymətləri

177 Qiymətlərin müəyyən edilməsində alıcının nəzərə alınmalı olan digər qavrayışdır:

- Müxtəlif dərəcəli məhsullara qiymət şkalası
- Qiymətlərin psixoloji həddləri
- Qiymətəmələgəlmənin məhsulun təyinatına istiqamətliliyi
- Bazar dəyəri və onun ətrafında tərəddüd edən bazar qiymətləri
- Müxtəlif təyinatlı məhsulların orta qiymətləri

178 Eyni bir məhsul bir neçə təyinatə malik ola bilər, ancaq satışın daha faydalı olması üçün o elə qiymətləndirilməlidir ki, təyinatə uyğun olsun:

- Müxtəlif dərəcəli məhsullara qiymət şkalası
- Müxtəlif təyinatlı məhsulların orta qiymətləri
- Bazar dəyəri və onun ətrafında tərəddüd edən bazar qiymətləri
- Qiymətlərin psixoloji həddləri
- Qiymətəmələgəlmənin məhsulun təyinatına istiqamətliliyi

179 Beynəlxalq təcrübədə məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunmasının neçə metodu var?

- 6
- 3
- 10
- 12
- 5

180 Aşağıdakı amillərdən hansı hazır məmulatın qiymətlərinin yüksəlməsinə kömək edir? (səhv cavabı seçin)

- inflyasiya artımı
- gömrük əlavələrinin tətbiqi
- əmək haqqı məsrəflərinin artımı
- yanacaq qiymətinin artması
- xammalın qiymətinin artması

181 Beynəlxalq ticarət üçün səciyyəvi olan böyük miqdarda qiymətlər sırasına malikdir:

- BMT-nin statistikas
- MDB-nin statistikas
- AİB-in statistikas
- İVC-nin statistikas
- ABŞ-in statistikas

182 Qiymətlər sırası istifadə olunur:

- əmtələrin çeşid və miqdar nomenklaturasının hesablanması
- ixrac və ya idxal qiymət indekslərinin hesablanması
- ayrı-ayrı ölkələrin ümumi qiymət indekslərinin hesablanması
- tələb və ya təklif qiymət indekslərinin hesablanması
- ümumi dünya bazarında orta qiymət indekslərinin hesablanması

183 konyukturaya təsir edən daimi fəaliyyət göstərməyən qeyri tsiklik amillərə aid deyil:

- elmi-texniki tərəqqi;
- kortəbii hadisələr;
- sosial ziddiyyətlər;
- daxili və beynəlxalq siyasi böhranlar.
- möhtəkirlük amilləri;

184 əmtəə konyunkturası göstəricilərinin ümumi sxemi aşağıdakı kimi ola bilər:

- Ölkələr və firmalar üzrə bütövlükdə əmtəə istehsalı;
- Hökumətin, sənayenin, alıcıların, satıcıların anbarlarında və yolda olan əmtəə ehtiyatları;
- Ölkələr, sahələr və firmalar üzrə bütövlükdə əmtəə istehlakı.
- Hazır məmulat ehtiyatlarının hərəkəti.
- Səhmdar kapitalın dividendləri;

185 əmtəə konyunkturası göstəricilərinin ümumi sxemi aşağıdakı kimi ola bilər:

- Xarici ticarət – müəyyən əmtəənin ixracının və idxalının fiziki və dəyər ifadəsində həcmi (ölkələr və valyuta zonaları üzrə), ticarət və siyasi tədbirlər və s.
- Hökumətin, sənayenin, alıcıların, satıcıların anbarlarında və yolda olan əmtəə ehtiyatları;
- Pul-kredit sferası.
- Hazır məmulat ehtiyatlarının hərəkəti.
- Fond birjası.

186 Qiymətin bazar konyunkturasının təsiri altında formalaşması hansı amilin təsiri altında baş verir?

- strateji
- iqtisadi amil
- taktiki amil
- demoqrafik amil
- təbii amil

187 Tələbin elastikliyinə təsir etmir:

- əvəzedici məhsulların olması
- məhsulun əldə olunmasının təcili olması
- vaxt amili
- məhsuldan istifadə olunması imkanlarının müxtəlifliyi
- firmanın mikromühiti

188 Qiymətmənləgətirən amillərə aid deyildir

- istehsal xərcləri
- resursların qiymətləri
- tədavül xərcləri
- əlavə dəyər vergisi
- investisiyanın həcmi

189 Dünya qiymətlərini xarakterizə edən əlamət deyil-

- iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- sazişlərin qismən dönərlə valyuta ilə aparılması
- sazişlərin kommersiya xarakteri daşması
- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- sazişlərin idxal və ya ixrac yönümlü olması

190 Dünya bazar qiymətlərinin əsasını nə təşkil edir?

- istehsal qiyməti
- istehlak dəyəri
- beynəlmiləl dəyər
- beynəlxalq dəyər
- milli dəyər

191 İxrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasiyadan fərqləndirən xərc növü deyil-

- tədavül xərcləri
- sığorta xərcləri
- maliyyələşmə xərcləri
- reklam xərcləri
- daşınma xərcləri

192 İxrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasiyadan fərqləndirən xərc növü deyil-

- tədavül xərcləri
- sığorta xərcləri
- maliyyələşmə xərcləri
- reklam xərcləri
- daşınma xərcləri

193 Hansı hallarda aşağı qiymətlər strategiyası tətbiq edilir?

- xarici bazara daxil olmaq halında
- kütləvi bazara çıxarmaq halında
- daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- cavablar doğrudur
- ümumi satış həcmi artırmaq halında

194 Dünya ölkələrində inflyasiya proseslərinin qeyri-bərabərliyi və bu ölkələrin müxtəlif məhsullarla beynəlxalq əmək bölgüsündə qeyri – bərabər iştirakı:

- qiymətlərin azalma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin müxtəlif artım templərini şərtləndirir
- qiymətlərin artma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin azalma tempinin qarşının alınmasını şərtləndirir
- qiymətlərin dəyişmə tempinə nəzarəti şərtləndirir

195 Beynəlxalq valyuta (məzənnə) sisteminin neçə növü vardır:?

- 1
- 3
- 2
- 2
- 4

196 İlk dəfə qızıl standartı harda tətbiq olunub :?

- Fransa
- Böyük Britaniya
- Almaniya
- Toqo
- İtaliya

197 Hər ölkənin pulunun dəyərinin müəyyən çəkiddə saf müəyyən edilməsi, qızılın alqı-satqısı, ixrac və idxalın sərbəstləşməsidir- bu:?

- Qızıl standartı valyuta sistemi.
- «Üzən» valyuta sistemi
- Bretton-Vuds valyuta sistemi (tənzimlənməsi valyuta məzənnəsi).
- bütün variantlar yalnızdır.
- Yamayka valyuta sistemi

198 Ölkə tam məşğulluğu təmin etmək üçün müstəqil daxili valyuta siyasəti yürüdə bilmir: - bu :?

- « Üzən» valyuta sisteminin çatışmazlığıdır
- Bretton-Vuds valyuta sistemi (tənzimlənməsi valyuta məzənnəsi). çatışmazlığıdır
- Qızıl standartı valyuta sisteminin çatışmazlığıdır
- bütün variantlar yalnızdır.
- Yamayka valyuta sisteminin çatışmazlığıdır

199 I Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt və harda keçirilib keçirilib

- 1867 – Paris
- 1868- Münhen
- 1867 – Münhen
- 1869- Paris
- 1868-London

200 II Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt və harda keçirilib keçirilib:?

- 1922- Paris
- 1922- Genyua
- 1922- Münhen
- 1923 -Kopenhagen
- 1923- Afina

201 Su nəqliyyatında məqsədindən asılı olaraq tariflərin bölünməsinə aid deyildir:

- çay nəqliyyatı tarifləri
- turist tarifləri
- dəniz nəqliyyatı tarifləri
- ekskursiya tarifləri
- hərəkətin fasiləsizliyi tarifləri

202 Su nəqliyyatında səfərin məqsədindən asılı olaraq tariflərin bölünmə növüdür:

- su növləri tarifləri
- dəniz tarifləri
- turist və ekskursiya tarifləri
- cavablar doğru deyildir
- məqsədyönlü tariflər

203 Suqarışdıran gəmilərin nəqliyyat xətlərində sənişinlərin daşıma tarifləri bölünür:

- yüksək komfortabelli gəmilər üçün tariflər
- belə gəmilərin şəhərdaxili və şəhərlərarası xətləri üçün tariflər
- adi suvarma gəmilərin uzaqməsafəli xətləri üçün tariflər
- cavablar doğrudur

- bərələrə xidmət göstərən gəmilər üçün tariflər

204 Hava nəqliyyatı ilə sərnişinlərin daşınması tarifləri nə əsasdan müəyyən olunur?

- uçuş məsafəsinə görə
 yerləşməyə görə
 aerobusun modelinə görə
 cavablar doğrudur
 uçuş zamanı xidmətə görə

205 Neft və neft məhsullarının tariflərinin tənzimləmə üsullarının tətbiq olunması üçün əsaslar:

- əmtənin istehsal və satış xərcləri
 əsas istehsal vasitələrinin dəyəri
 vergilər və digər ödənişlər
 faktiki və proqnozlaşdırılan mənfəət
 dövlət dotasiyaları və dövlət yardımı ilə bağlı digər tədbirlər

206 Neft və neft məhsullarının tariflərinin tərkib elementidir:

- mənfəət vergisi
 mədən vergisi
 aksiz və əlavə dəyər vergisi
 torpaq vergisi
 əmlak vergisi

207 Aşağıdakı amillərdən hansının yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə təsiri nəzərə alınmır?

- xərclər
 energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
 tələb və təklif balansı
 İEOÖ daxili bazar qiymətləri
 dünya bazar qiymətləri

208 Göstərilən amillərdən hansının yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə təsiri nəzərə alınmır?

- xərclər.
 energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
 tələb və təklif balansı
 İEOÖ daxili bazar qiymətləri
 dünya bazar qiymətləri

209 əhali üçün xidmətə qiymət indekslərinin əhəmiyyəti və mahiyyəti nədir?

- yerli və regional təşkilatlar tərəfindən xidmət sferası tənzimlənir
 bu indeks əsasında xidmət sferası tənzimlənir
 istehlak xidmətləri sferasında inflyasiyanın səviyyəsi qiymətləndirilir
 yuxarıda göstərilənlərin hər biri doğrudur
 bu istehlak xidmətlərini tələb və təklifinin bazar tarazlığının müəyyən olunmasına imkan verir

210 Bazis şərtləri nədir?

- məhsulun sığortalanması şərti ilə idxal və ixracı nəzərdə tutulur
 məhsulların gömrük rüsumları tətbiq edilməsi şərti ilə ixracatı nəzərdə tutulur
 nəqliyyat, yükləmə, boşaltma, məhsulun sığortalanması və əmtəələrin dövlət sərhəddini keçdiyi zaman gömrük sənədləşdirilməsi xərclərinin qiymətdə əks olunması şərtləri nəzərdə tutulur

- satışla əlaqədar nəqliyyat və gömrük xərclərinin satıcı tərəfindən ödədilməsidir
- alışla bağlı bütün xərclərin alıcının öz üzərinə götürməsi şərti başa düşülür

211 Bazis şərtlərini nəzərə almaqla qiymətlərin qruplaşdırılması hansı sənədin bazasında tətbiq olunur?

- bu Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş qərarların bazasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanları əsasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarları əsasında tətbiq olunur
- bu hüquqi sənədlərin hamısı bazis şərtlərinin nəzərə alınması
- bu qaydalar «Inkoterms 2000» sənədinin bazasında tətbiq olunur

212 Beynəlxalq təcrübədə qəbul olunmuş nəyi EX Work (... named point) bildirir?

- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- sərbəst gəminin göyertəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)

213 Beynəlxalq təcrübədə qəbul olunmuş Free carrier (... named point) nəyi bildirir?

- sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- sərbəst gəminin göyertəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- nəqliyyat sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)

214 Beynəlxalq təcrübədə qəbul olunmuş Free along side ship (... named port of ... shipment) nəyi bildirir?

- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- sərhəddə kimi ... (şərtləndirilmiş məntəqəyə qədər) çatdırılmışdır
- daşınma haqqı və sığortalanma... (... sərbəstləndirilmiş təyinat yerinə)...dək ödənilmişdir

215 Beynəlxalq kommertiya terminlərinə görə Free on board (... named port of shipment) şərti nəyi bildirir?

- sərbəst gəminin göyertəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- daşınma haqqı ödənilmişdir (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə) ...dək

216 Dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edən amil aşağıdakılardan hansıdır

- Bütün variantlar doğrudur
- Valyuta bazarının vəziyyəti
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- Tələb və təklif nisbətərinin dəyişməsi
- İctimai-zəruri əmək məsrəflərinin dəyişməsi, daha doğrusu, beynəlxalq mübadilə sferasında dövr edən əmtəələrin dəyərinin dəyişməsi

217 Dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edən amil hansıdır

- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Bütün variantlar doğrudur
- Valyuta bazarının vəziyyəti

218 Dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir etməyən amil aşağıdakılardan hansıdır

- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Yığım və istehlakın nisbəti
- Valyuta bazarının vəziyyəti

219 Aşağıdakı hökmlərdən hansı doğru deyil?

- Dünya qiymətlərinin formalaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
- Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar
- Tələb və təklif arasındakı nisbətlərin qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
- Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin surətdə güclənməsidir
- Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir

220 BMT-nin statistikasına daxil olmayan qiymət indeksi hansıdır

- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən ömtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri.
- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı ömtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri.
- Əlvan metallar üzrə idxal qiymətləri indeksləri
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

221 BMT-nin statistikasına daxil olan qiymət indeksi hansıdır

- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən ömtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı ömtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Bütün variantlar doğrudur
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

222 Proqnozun hazırlanması üçün ilkin məlumatlara xas olan hansı çatışmamazlıqları qeyd etmək olar:

- Ömtəənin reallaşması haqqında kəmiyyət və dəyər məlumatları həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur
- Ayrı-ayrı sahələr üzrə məlumatlar çox vaxt köhnə və müqayisəyə gəlməyən olur
- Proqnozun tərtib edilməsi zamanı istifadə olunan müxtəlif iqtisadi amillər həmişə lazımı dərəcədə böyük bir dəqiqliklə təsvir edilmir və gecikdirilməklə nəşr olunur;
- Bütün variantlar doğrudur
- proqnozların tərtib edilməsi zamanı firma və korporasiyaların informasiyaları çox vaxt həqiqəti əks etdirmir

223 Nə zaman qiymətlərin dondurulması səmərəli hesab edilir?

- qisamüddətli dövrdə

- yüksək inflyasiya zamanı
- uzunmüddətli dövrdə
- bütün variantlar doğrudur
- mülayim inflyasiya zamanı

224 Beynəlxalq səviyyədə məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunmasının neçə metodu var?

- üç
- altı
- beş
- on iki
- on

225 ABŞ-da dövlət tərəfindən qiymətlərin neçə faizinə nəzarət olunur?

- 5%-10%
- 15%-20%
- 10%-15%
- 25%-30%
- 20%-25%

226 Qiymət sıralarının ümumi miqdarı nə qədərdir?

- 49 əmtəə üzrə 424 sıra
- 54 əmtəə üzrə 424 sıra
- 45 əmtəə üzrə 277 sıra
- 59 əmtəə üzrə 450 sıra
- 53 əmtəə üzrə 450 sıra

227 BMT-nin statistikasına dünya ticarətində hansı qiymət indekslərini müntəzəm istifadə edir?

- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Bütün cavablar doğrudur
- Əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri

228 BMT-nin statistikasına dünya ticarətində hansı qiymət indekslərini müntəzəm istifadə edir? (səhv cavabı seçin)

- ümumi dünya bazarında məhsullara hesablanan orta qiymət indeksləri
- əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri
- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

229 BMT-nin beynəlxalq ticarətdə dərc etdiyi qiymət indekslərinin çatışmazlıqlarına daxildir:

- əlvan metallara ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- faktiki sövdələşmə şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- xammal və ərzağın ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir

230 Sterling zonasının qiymətlərini əks etdirir və 21 əmtəəni əhatə edir

- Mudi indeksi
- Dou-Cons indeksi
- Reyter indeksi
- Paskal indeksi
- Piqu indeksi

231 Dünya bazar qiymətlərinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərir:

- ictimai-sosial sfera
- məhsulun istehsal sferası
- pul-kredit sferası
- məhsulun mübadilə sferası
- məhsulun reallaşması sferası

232 Qiymətləri müəyyən olunan əmtəələrin keyfiyyət xarakteristikası ilə tanış olmaq lazımdır:

- qiymətlərin təhlilinə zamanı
- qiymətlərin təhlilinə keçməzdən əvvəl
- əmtəənin texniki-iqtisadi parametrlərini qiymətləndirməzdən əvvəl
- əmtəələrin bazara çıxarılması zamanı
- qiymətlərin proqnozlaşdırılmasına keçməzdən əvvəl

233 Bu əmtəə qrupu üçün bir qayda olaraq təklifin tələbə uyğunlaşması tempinə bilavasitə təsir göstərən hazırlanmanın uzun iş müddətliyi xarakterikdir:

- Xammal və yarımfabrikatlar
- Uzunmüddətli istifadə olunan əmtəələr
- Yaşayış üçün zəruri vasitələr
- Qeyri-üzvi xammal və emaledici sənayenin məhsulu
- İstehsal alətləri

234 Dünya bazar qiymətinin növüdür-

- franko – anbar qiymətləri
- kontrakt qiymətləri
- təsbit edilən qiymətlər
- müqavilə qiymətlər
- bazis qiymətlər

235 Aşağıdakılardan hansı kənd təsərrüfatı sahələrində qiymətlərin müəyyən edilməsi metoduna aid deyildir:

- ümumi dəyərdən müəyyən edilmiş qiymətlərlə əlavə məhsulun dəyərinin çıxılması
- xərclərin ümumi həcmində qarışıq məhsullar üzrə xərclərin xüsusi çəkisinin müəyyənləşdirilməsi
- məhsulun şərti məhsul kimi qəbul edildiyi və digər növlərin müəyyən olunmuş əmsallarla qiymətləndirilməsi
- xərclərin ümumi həcmində əsas məhsullar üzrə xərclərin müəyyən edilməsi
- ümumi dəyerdə əlavə məhsulun dəyərinin müəyyən edilməsi

236 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir

- SIF
- FOB
- KAF

- FOT
 FAS

237 Neftin qiymətinin hesablanması formulundan istifadə:

- Bazarda qeyri-sabit vəziyyət şərtləri daxilində minimal riskin mənfəətin “səmərəli” norması ilə uyğunlaşmasını təmin edir
 OPEK-in üzv-ölkələrinə qiymətlərə təzyiq göstərərək ixracı genişləndirməyə imkan verir
 İxracatçı və idxalçılar arasında uzunmüddətli münasibətlərin bərpa olunmasına yardım edir
 bunlardan heç biri
 Yuxarıda qeyd olunan 3 amilin hamısını birləşdirməyə imkan verir

238 Aşağıdakılardan hansı Net-bek qiymətlərinin hesablanması bazası kimi çıxış edir?

- OPEK-in rəsmi satış qiymətləri;
 “azad” bazarda birdəfəlik sövdələşmə qiymətləri
 OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləri
 neft birjalarında sövdələşmə qiymətləri
 neft məhsullarının qiymətləri

239 İxrac qiymətlərinin tərkibinə aşağıdakı xərclər daxil edilmir

- nəqliyyat xərcləri
 sığorta xərcləri
 vasitəçilərin mükafatlandırılması üçün komissiyon yığımlar
 satıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri
 risklərin örtülməsi üçün ehtiyatlar

240 Aşağıdakılardan hansı idxal-ixrac güzəştlərinin həcminə təsir etmir?

- əmtəə bazarının konyunkturası
 təsbit olunmuş qiymətlər
 istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi
 daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət
 təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti

241 Yanacaq-enerji kompleksində qiymətlərə bu amilin təsiri nəzərə alınmır

- dünya bazar qiymətləri
 xərclər.
 İEOÖ daxili bazar qiymətləri
 energetika müəssisələrinin fəaliyyətinin tənzimlənməsi üzrə dövlət tədbirləri
 tələb və təklif balansı

242 Aşağıda qeyd olunan hökmlərdən hansı yanlıştır?

- Dünya qiymətlərinin formalaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
 Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar
 Tələb və təklif arasındakı nisbətlərin qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
 Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin surətdə güclənməsidir
 Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir

243 Hansı qiymət indeksi BMT-nin statistikasına daxil deyildir?

- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri.
- Əlvan metallar üzrə idxal qiymətləri indeksləri
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

244 Aşağıdakı qiymət indekslərindən hansı BMT-nin statistikasına daxildir?

- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Bir tərəfdən sənaye cəhətdən inkişaf etmiş kapitalist ölkələri, digər tərəfdən inkişaf etməkdə olan ölkələr tərəfindən aparılan xammal və ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Bütün variantlar doğrudur
- Sənaye məmulatları üzrə xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri

245 Aşağıdakılardan hansı diversifikasiyanın məzmununu ifadə edir?

- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

246 Uzunmüddətli dövrdə inhisar rəqabətli müəssisənin mənfəətinin artırılmasının qeyri-qiymət metodlarıdır -

- məhsulun təkmilləşdirilməsi;
- məhsulun differensiallaşdırılması;
- məhsulun reklam edilməsi;
- sadalananların hamısı;
- sadalananların heç biri.

247 Dünya bazar qiymətlərinin aşağı düşməsi tendensiyasının səbəbi nədir?

- beynəlxalq inteqrasiyanın genişlənməsi;
- texniki tərəqqi;
- istehsal qüvvələrinin inkişafı;
- dünya bazarında qiymət əmələ gətirən proseslərin xüsusiyyətləri.
- dəyər qanunu ilə.

248 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq əmək bölgüsüdür?

- Dünya təsərrüfatının inkişafının qanunauyğun nəticəsi;
- Ayrı-ayrı dövlətlərin müxtəlif əmtəə və xidmətlərin istehsalında ixtisaslaşması;
- Dövlətlərarası mal və xidmətlərə mübadiləsi;
- daxili bazarın müdafiəsi tədbiri.
- dünya ticarətinin inkişafının nəticəsi;

249 Inhisar rəqabətini digər bazar strukturlarından fərqləndirən amil deyil –

- qiymət göstəriciləri üzrə rəqabət.
- çoxlu sayda satıcıların olması;
- qiymət rəqabəti;

- əmtənin differensiallaşdırılması;
- qiymət ayrı-seçkiliyi;

250 Inhisar rəqabətli müəssisənin istehsal həcminə təsir strategiyası deyil -

- rəqibin qiymət strategiyasının izlənilməsi;
- qiymətlərdə liderlik;
- parametrlər üzrə differensiallaşma strategiyası;
- reklam taktikasına yenidən baxılması.
- satışın stimullaşdırılması;

251 Avropa birliyində məhsul növlərindən asılı olaraq tənzimlənən məqsədli və müdaxilə qiymətləri haqqında fikirlərdən hansı yanlıştır?

- Məqsədli qiymətlərin əsasında astana və ona oxşar olan «şlüz» qiymətlərinin səviyyəsi müəyyən olunur ;
- Bu qiymətlər daxili fermer qiymətlərini daha aşağı dünya qiymətlərinin təzyiqindən qorumağa xidmət edirlər.
- Astana qiymətləri başlanğıc səviyyəsinə görə məqsədli qiymətlərdən aşağı səviyyədədirlər;
- Məqsədli qiymətlər astana qiymətlərlə birlikdə qiymətlərin müdafiəsində aşağı sərhəddi təşkil edirlər.
- Məqsədli qiymətlər – Avropa birliyində müəyyən məhsul növünün qıtlığı hökm sürən rayonlar üçün nəzərdə tutulan topdansatış (ardıcıl olaraq nəzərdə tutulan bazar qiymətləri) qiymətləridir ;

252 İnkişaf etmiş ölkələrdə qiymətlərin tənzimlənməsi ilə bağlı hansı fikir doğru deyil?

- Bütün variantlar yanlıştır.
- İsveçrədə hər il təhvil verilən südün müəyyən həcmi (kvota) nəzərdə tutulur və südü təhvil verənlərə möhkəm qiymət üçün zəmanət verilir.
- Norveçdə işə ədalətsiz (çox yüksək) qiymətlərin qoyulması haqqında istənilən razılaşmalar qanunla qadağan edilmişdir.
- İsveçrə hökuməti kənd təsərrüfatı siyasəti çərçivəsində qiymətlərin kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının rentabelliğini təmin edəcək səviyyədə saxlanmasını nəzərdə tutur.
- Yaponiyada dövlətin müvafiq nazirliklər şirkətlərin iştirakı ilə qiymətlərin minimum səviyyəsini müəyyən edirlər.

253 Qərbi Avropa ölkələrində qiymətlərin əmələgəlməsinə təsirin dolayı metodlarına aid deyil:

- dövlət tədarükü;
- pul tədavülü ;
- qiymətlərin təsbit olunması;
- kredit sisteminin tənzimlənməsi.
- vergi sistemi;

254 Qiymətlərin müəyyən edilməsinin parametrik metodları:

- bu metodların çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirə bilmir
- metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından çatışmamazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
- bu metodların üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
- bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
- bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, bu tədqiqatlar əsasında alınmış qiymət bazarda qiymətlərin formalaşması şərtlərini real əks etdirir

255 Bazar təsərrüfatı şəraitində qiymətəmələgəlmənin müəyyənedici amili sayılır:

- ixrac rüsumları
- tələb və təklif

- dünya bazar tutumu
- vahid dünya bazarı
- gömrük güzəştləri

256 Dünya bazar qiymətlərinin əsasını nı təşkil edir?

- beynəlxalq dəyər;
- milli dəyər;
- beynəlxalq istehsal qiyməti.
- istehlak dəyəri
- istehsal qiyməti;

257 Franko qiyməti aşağıda qeyd olunan hansı amillərdən asılıdır?

- bazar iştirakçılarının sayından
- əmtənin növündən
- təchizat-göndəriş şərtlərindən
- təklifin həcmindən
- tələbin həcmindən

258 Hansı qiymətlər təsbit olunma qaydasına görə qiymətin növünə aid edilmir?

- sənaye məhsulunun qiyməti
- netto qiymətlər
- mövsümi qiymətlər
- cavablar doğrudur
- auksion qiymətləri

259 Verilənlərdən hansı qiymət liderliyinin əsas şərti hesab edilir?

- cavablar doğrudur
- marketinq tədqiqatlarının keyfiyyəti
- məhsulun istehsalına çəkilən xərclər
- məhsulun keyfiyyəti
- satışın həcmnin artırılması

260 Hansı növ qiymətlər dünya bazar qiymətinə aiddir?

- bazis qiymətlər
- franko – anbar qiymətləri
- təsbit edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- müqavilə qiymətlər

261 Hansı qiymətlər xarici ticarətin müqavilə qiymətlərinə aiddir?

- pərakəndə satış qiyməti
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- kontrakt qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri
- proqnoz qiymətləri

262 Verilənlərdən hansı idxal-ixrac güzəştlərinin həcminə təsir göstərmir?

- daxili iqtisadi və siyasi vəziyyət
- əmtə bazarının konyunkturasi

- istehsalın inhisarlaşması dərəcəsi
- təsbit olunmuş qiymətlər
- təchizatçı firmanın maliyyə vəziyyəti

263 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- KAF
- tənzimlənən
- Bazis
- Tender – hərrac – satış
- Franko-anbar (satış)

264 Aşağıda göstərilənlərdən biri sponto güzəştini xarakterizə edir?

- Məhsulun sınaq partiyalarına olan xüsusi güzəstdir
- Nağd hesablaşma hesabına güzəstdir
- Sorğu qiymətləri ilə birgə ümumi güzəstdir
- Mövsüm güzəstidir
- İxrac güzəstidir

265 Aşağıdakılardan hansı ixrac kalkulyasiyasını daxili kalkulyasiyadan fərqləndirən xərc növünə aid deyil?

- maliyyələşmə xərcləri
- sığorta xərcləri
- daşınma xərcləri
- tədavül xərcləri
- reklam xərcləri

266 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- mövsümi qiymət
- pilləli qiymət
- sürüşkən qiyməti
- iri firmaların təklif qiymətləri
- tender

267 Aşağıda qeyd olunanlardan hansı daxil edilməklə ixrac və idxal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən fərqlənir?

- Sığorta xərcləri və gözlənilməz risklərin örtülməsi üçün zəruri olan ehtiyatlar.
- Maliyyələşdirmə xərcləri;
- Satıcıların və nümayəndələrin komissiyon mükafatlandırılması
- Alıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri;
- Qablaşdırmaya çəkilən xərclər, nəqliyyat xərcləri;

268 Hansı növ güzəştlər beynəlxalq təcrübədə tətbiq edilmir?

- mövsümi güzəştlər;
- preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəştlər
- əmtəə alqısında nəğd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalılığa görə
- kompensasiya güzəştləri .
- diler güzəştləri

269 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı oliqopolistik bazarı xarakterizə etmir?

- sahəyə giriş üzrə ciddi maneələrin olması;
- sahədə firmaların azsaylı olması
- standart və differensial əmtəələrin istehsalı;
- qiymət ayrışdırılışı;
- rəqiblərdən qarşılıqlı asılılıq

270 Verilənlərdən hansı inhisar mənfəətini ifadə edir?

- sadə mənfəət və onun əmələ gəlməsi şərtləridir
- inhisarlaşmış iqtisadiyyatda toplaşan orta mənfəətdir;
- orta mənfəətin çevrilmiş forması və əlavə dəyər formasıdır;
- əlavə dəyər vergisi və aksizlərdir
- vahid müştərəyə əlavə dəyərdir.

271 Dünya bazarında qiymətin əmələ gəlməsi prosesləri nə ilə tənzimlənir?

- transmilli korporasiyalar siyasəti ilə;
- dünya bazarında rəqabət ilə;
- beynəlxalq dəyərlə;
- pul tədavülü qanunu ilə
- dəyər qanunu ilə;

272 Qiymətlərin iqtisadi tənzimləmə metodu deyil:

- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi;
- amortizasiya normalarının qoyulması;
- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti;
- dövlət preyskurant qiymətlərinin tətbiq olunması.
- torpaq rentasının tənzimlənməsi;

273 İstehlak qiymətlərinin indeksi haqqında aşağıdakılardan hansı yanlıştır?

- hal-hazırda orta istehlakçı tərəfindən müntəzəm alınan daha vacib əmtəə və xidmətlər məcmusu dəyərinin dəyişməsinə müəyyənləşdirən beynəlxalq standartdır;
- IQI zaman keçdikcə əhali tərəfindən istehlak edilən mal və xidmət növlərinin qiymətlərinin dəyişməsinə ölçməyə xidmət edir.
- IQI-nin əsas təyinatı əhali tərəfindən qeyri-istehsal xarakterli istehlak məqsədi ilə alınan əmtəə və xidmət qiymətlərinin ümumi səviyyəsinin zaman içərisində dəyişməsinin ölçülməsindən ibarətdir.
- Beynəlxalq iqtisadi təşkilatların və xüsusilə Beynəlxalq valyuta Fondunun fəaliyyəti nəticəsində bu göstərici (IQI) inflyasiyanın ölçməsi və tənzimlənməsi vasitəsi kimi əksər dünya dövlətləri tərəfindən qəbul edilmişdir.
- IQI-nin əsas təyinatı əhali tərəfindən istehsal xarakterli istehlak məqsədi ilə alınan əmtəə və xidmət qiymətlərinin ümumi səviyyəsinin zaman içərisində dəyişməsinin ölçülməsindən ibarətdir.

274 Aşağıda qeyd edilənlərdən hansı yanlıştır?

- inflyasiyanın qiymətləndirilməsində hesabat nöqtəsi kimi cari dövrün istehlak yığımını (Paaşe formulu) və ya bazis dövrünün istehlak yığımını (Layspeyres formulu) götürmək olar.
- Paaşe formulu əmtəələr və xidmətlər yığımına vaxtaşırı yenidən baxmağı tələb edir.
- Layspeyres formulu qiymətlərin həqiqi artımını bir qədər şişirdir, Paaşe formulu isə azaltmağa meyllidir.
- inflyasiyanın qiymətləndirilməsində hesabat nöqtəsi kimi bazis dövrünün istehlak yığımını (Paaşe formulu) və ya cari dövrün istehlak yığımını (Layspeyres formulu) götürmək olar.
- Paaşe formulun tətbiqi bilərəkdən nəticəni saxtalaşdırmağa gətirib çıxarır.

275 əmək haqqının indeksləşdirilməsinə prinsipial yanaşmalardan biri səhvdir:

- əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşan indeksləşdirmə 1959-1968-ci illərdə Fransada tətbiq edilmişdir.

- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda isə kompensasiya azalır.
- əmək haqqının nizamlanması onun səviyyəsindən asılı olaraq həyata keçirilmir, yəni minimum əmək haqqı artdıqda kompensasiya artır.
- indeksləşdirmə əmək haqqının minimum həddi ilə məhdudlaşır.
- əmək haqqının tam indeksləşdirilməsi nəzərdə tutulur.

276 İndeksləşdirmənin astanası haqqında deyilənlərdən biri səhvdir.

- Bu, qabaqcadan dövlət tərəfindən müəyyən edilmiş qiymət artımında elə səviyyədir ki, həmin səviyyəyə çatdıqda indeksləşdirmə həyata keçirilir.
- Astananın müəyyən edilməsinə ikinci yanaşmada qiymət artımına uyğun olaraq gəlirlərin artırılmasını nəzərdə tutan sxemə əsaslanır.
- Astananın müəyyən edilməsinə birinci yanaşmada dövlət müəyyən vaxt üçün ölkədəki qiymət artımının sürətindən kifayət qədər yuxarı rəsmi astana müəyyən edir ;
- Bütün variantlar doğrudur.
- Astananın müəyyən edilməsinə üçüncü yanaşmada dövlət müəyyən vaxt üçün ölkədəki qiymət artımının sürətindən kifayət qədər aşağı rəsmi astana müəyyən edir ;

277 İndeksləşdirmədə tətbiq edilən tənzimləmə münasibətlərinin ayrı-ayrı kateqoriyaları haqqında qeyd olunanlardan hansı yanlıştır?

- Proporsional kompensasiya adətən faizlərlə ifadə olunur və gəlirlərdəki fərqlərə toxunmur.
- Qeyd olunmuş kompensasiya ABŞ, Kanada, Danimarka kimi ölkələrdə geniş tətbiq edilir.
- Qeyd olunmuş kompensasiya üçün gəlirlərdəki fərqin azaldılması meyli xarakterikdir.
- Son vaxtlar üstünlük qarışıq kompensasiyaya verilir ki, əmək haqqının ödənişində fərqlər qalsın.
- Qarışıq kompensasiyada həm proporsional, həm də qeyd olunmuş kompensasiyanın elementləri olur.

278 Antidempinq və kompensasiya rüsumları, məhdudlaşdırılması, minimal idxal qiymətləri sistemi, idxalın lisenziyalaşdırılması, idxal və ixrac norması – Bunlar nədir?

- xarici ticarətin tənzimlənməsinin statik metodları
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin tarif tədbirləri
- xarici iqtisadi əlaqələrin tənzimlənməsinin inzibati üsulları
- daxili ticarətin tənzimlənməsinin tarif tədbirləri
- xarici ticarətin tənzimlənməsinin qeyri-tarif tədbirləri

279 İdxal məhsullarına gömrük rüsumlarının qoyulmasına məqsəd nədir?

- istehsal həcmi artırmaq
- xarici məhsulların daxili qiymətlərdən aşağı qiymətlə idxalın məhdudlaşdırılması
- xərcləri minimuma endirmək
- mənfəətin yüksəldilməsi
- məhsulun keyfiyyətini yüksəltmək

280 Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gətirilən malların gömrük dəyəri hansı usullarla müəyyən edilir:?

- dəyərin çıxılması üsulu ilə; ehtiyat üsulu ilə.
- Bütün cavablar doğrudur
- gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə; eyni malların sövdələşmə qiyməti ilə;
- eynicinsli malların sövdələşmə qiyməti ilə; gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə
- eynicinsli malların sövdələşmə qiyməti ilə; dəyərin toplanması üsulu ilə;

281 Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gətirilən malların gömrük dəyərinin müəyyən edilməsinin əsas usulu hansıdır:?

- gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə
- ehtiyat üsulu ilə.
- dəyərin çıxılması üsulu ilə;
- dəyərin toplanması üsulu ilə;
- eynicinsli malların sövdələşmə qiyməti ilə;

282 Gömrük məqsədilə Avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsi metodikası hansı halda istifadə etmək üçün nəzərdə tutulur?: Səhv cavabı göstər

- gömrük məqsədilə avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsi zamanı;
- gömrük orqanlarının avtonəqliyyat vasitələrinin gömrük dəyərinə nəzarəti zamanı;
- Avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsinin hazırlanması və yenidən hazırlanması zamanı;
- gömrük məqsədilə avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsi zamanı; Avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsinin hazırlanması və yenidən hazırlanması zamanı;
- Bütün cavablar səhvdir

283 Avtonəqliyyat vasitələrinin hansı dəyərinin qiymətləndirilməsi, onların silinməsi və ya istismardan çıxarıldılması zamanı həyata keçirilir.?:

- Sığorta
- Bərpa
- Util
- Əvəzetmə
- Bazar

284 İxrac ölkələrinin ilkin bazarında qiymətləndirilən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında verilənlər olmur, lakin digər ölkələrin ilkin bazarında oxşar avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olduqda avtonəqliyyat vasitələrinin baza dəstinin bazar dəyəri hansı metodla təyin edilir:?

- Dolay, Birbaşa
- Hesablama
- Birbaşa
- yalnız dolay metodla
- həm birbaşa həm də hesablama metodu ilə

285 Qiymətləndirilən avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri haqqında məlumatlar ixrac ölkələrinin ilkin bazarında olmadığı halda, həmin bu bazarda analoq avtonəqliyyat vasitələrinin bazar dəyəri məlum olduqda avtonəqliyyat vasitələrinin baza dəstinin bazar dəyəri hansı metodla təyin edilir:?

- Birbaşa
- Birbaşa, Dolay
- Dolay
- Hesablama
- Hesablama ,Dolay

286 İxrac ölkələrinin ilkin bazarında qiymətləndirilən ANV-nin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olmadıqda, lakin Azərbaycanın ilkin bazarında oxşar ANV-nin bazar dəyəri haqqında məlumatlar olduqda avtonəqliyyat vasitələrinin baza dəstinin bazar dəyəri hansı metodla təyin edilir:?

- Hesablama
- Dolay
- Birbaşa
- Hesablama, Birbaşa, Dolay
- heç biri

287 Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə gətirilən malların gömrük dəyərini məyyən edən üsullar hansı variantda düzgün göstərilməyib:?

- dəyərin toplanması üsulu ilə; dəyərin çıxılması üsulu ilə;
- gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə; eyni malların sövdələşmə qiyməti ilə;
- müxtəlifcinsli malların sövdələşmə qiyməti ilə; dəyərin toplanması üsulu ilə; dəyərin çıxılması üsulu ilə;
- gətirilən malların sövdələşmə qiyməti ilə; dəyərin çıxılması üsulu ilə;
- ehtiyat üsulu ilə, eyni malların sövdələşmə qiyməti ilə;

288 Verilənlərdən biri xarici ticarətin müqavilə qiymətidir:

- pərakəndə satış qiyməti
- proqnoz qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- kontrakt qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

289 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı qiymətlər üzrə liderliyi ifadə edir?

- Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- Məhsulun keyfiyyəti
- Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- Satış həcmnin artırılması
- Azad rəqabət mühiti

290 Verilənlərdən hansı ilə prefensial qiymətlər müəyyən edilir:

- müəyyən əmtəələrin göndərilməsi haqqında hökumətlərarası razılaşmalara görə
- Qapalı” bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- “Azad” bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- Qərbi Avropa dövlətləri arasında inteqrasiya prosesləri nəticəsində daha üstünlüyə malik olan ölkələrin razılaşmalarına görə
- beynəlxalq inhisarlar çərçivəsində əmtəə və xidmətlərin mübadiləsi zamanı razılaşmalara görə

291 Qeyd olunan qiymətlərdən hansı Qapalı bazar qiymətlərinə aid edilmir:

- firmadaxili ticarət qiymətləri
- regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətləri
- ticarət təşkilatlarının qiymətləri
- imtiyazlı razılaşma qiymətləri
- prefensial razılaşma qiymətləri

292 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətlərinə aid edilmir?

- FAC, FOB və CIF qiymətləri
- birja məzənnəsi, hərrac və torq qiymətləri;
- müqavilə qiymətləri;
- daxili topdansatış qiymətləri
- iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmə qiymətləri;

293 Aşağıdakılardan hansı beynəlxalq ticarət üçün səciyyəvi olan qiymətlər sırasına malikdir:

- BMT-nin statistikas
- MDB-nin statistikas
- AİB-in statistikas
- İVC-nin statistikas

ABŞ-ın statistikas

294 Verilənlərdən biri fəaliyyət müddətinə görə qiymət növünə aid edilir?

- pilləli qiymətlər
- tikinti məhsulunun qiyməti
- brutto qiymət
- tender qiymətlər
- sərbəst qiymətlər

295 Hansı qiymətlər əsaslandırma dərəcəsinə görə qiymətin növünə aid edilir?

- preyskurant qiymətləri
- cari qiymətlər
- pərakəndə satış qiymətləri
- birja qiymətləri
- sürüşkən qiymətlər

296 Hansı qiymətlər dünya bazar qiymətinin növüdür?

- mövsümi qiymət
- sürüşkən qiyməti
- pilləli qiymət
- tender
- iri firmaların təklif qiymətləri

297 Dünya ticarətinin inkişafının aparıcı qüvvəsi nədir?

- Beynəlxalq əmək bölgüsü;
- Müqayisəli üstünlük prinsipi;
- Beynəlxalq inteqrasiya prosesi;
- Proteksionizm siyasəti.
- Dünya bazarına dəyər qanununun təsiri;

298 Dünya ticarətin inkişafına kömək edən təşkilat hansılardır?

- Avropa iqtisadi Birliyi
- Ümumdünya Ticarət Təşkilatı
- Beynəlxalq Valyuta Fondu
- Beynəlxalq Yenidənqurma və inkişaf Bankı.
- Neft ixracatı ölkələrinin təşkilatı

299 Aşağıdakılardan hansı dünya qiymətlərinin internasional dəyərdən uzaqlaşmasına səbəb olan faktorlara aid deyil?

- beynəlxalq bazarda monopoliya hökmranlığı;
- valyuta kurslarının qeyri-sabitliyi;
- inflyasiya;
- beynəlxalq əmək bölgüsü.
- məhsulun istehlak dəyəri;

300 Dünya bazarında tələb və təklif qanununun təsiri nəyin vasitəsilə təzahür edilir?

- dünya qiymətlərində istehlak dəyərinin uçotu vasitəsilə;
- istehsalçı və istehlakçılar arasında münasibət vasitəsilə;
- məhsulların istehlak və mübadilə dəyərləri arasındakı münasibət vasitəsilə;

- beynəlxalq əmək bölgüsü
- dünya bazarında rəqabət faktoru vasitəsilə;

301 İxrac qiymətlərinin hesablanması üçün başlanğıc bazası aşağıdakılardan hansıdır?

- daxili bazar qiymətləri;
- müqavilə qiymətləri;
- “qapalı” bazarların qiymətləri
- transfert qiymətləri.
- “azad” bazarların qiymətləri;

302 Beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğu

- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə eyni, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif və adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə eynivə adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır

303 Müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğu neçə amillə müəyyən edilir:

- 3
- 2
- 5
- 6
- 4

304 Dünya kapitalist bazarında eyni əmtəələrə müxtəlif qiymətlərin yaranmasına zəmin yaradan hallara daxildir (səhv cavabı göstərin)

- beynəlxalq trestlər vasitəsilə ayrı-ayrı ölkələrin daxili bazarlarının inhisarlaşması
- xarici bazarların inhisarlaşması və bazarların bölgüsü haqqında razılaşma
- konsernlər və kartellər trestlər vasitəsilə ayrı-ayrı ölkələrin daxili bazarlarının inhisarlaşması
- ticarətdə müxtəlif hökumət və yarımhökumət təşkilatlarının iştirakı
- dünya bazarında hökmranlıq edən, yüksək iqtisadi inkişafa malik ölkələrin qəbul etdiyi razılaşması

305 Inhisarçı mənfəətinin maksimumlaşdırılması şərti hansıdır?

- $MR=AR=P$
- $MR=AR+P$
- $MR=AR-P$
- $AR=MR-P$
- $MR=AR \square P$

306 Oliqopolistlər arasında qeyri-qiymət rəqabəti metodu deyil -

- məhsulun differensiallaşdırılması
- məhsulun keyfiyyətinin yaxşılaşdırılması
- qiymətin differensiallaşdırılması

- dizayn və qablaşdırma
- reklam işinin təşkili

307 Tam rəqabət sahələrində tipik firma

- məhsulun bazar qiymətinə verilmiş qiymət kimi baxır
- o halda çox məhsul sata bilər ki, qiymət aşağı salınsın
- yeni firmaların sahəyə daxil olmasına müəyyən dərəcədə nəzarət edə bilər
- bütün cavablar doğrudur
- digər firmalara nisbətən nadir məhsul satır

308 İxrac edən ölkələrdən Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə (idxal yerinə) qədər çatdırma xərclərini (nəqləmə dəyəri, yükləmə-boşaltma məsrəfləri, sığorta məbləği) həmçinin nəqliyyat vəsaitlərinin alınması üçün komission haqqı istisna olmaqla alıcının komissiyona və brokera verdiyi haqq xərclərini nəzərə almaqla NV - nin dəyəridir. Bu Avtonəqliyyat vasitələrinin qiymətləndirilməsi zamanı istifadə olunan hansı dəyər növüdür ?

- nəqliyyat vasitəsinin gömrük dəyəri
- nəqliyyat vasitəsinin konstruksiya-yasının dəyişməsinə sərf olunmuş dəyəri
- nəqliyyat vasitəsinin util dəyəri
- nəqliyyat vasitəsinin sığorta dəyəri
- məhdudlaşdırılmış bazarda nəqliyyat vasitəsinin dəyəri

309 Məhdudlaşdırılmış bazarda nəqliyyat vasitəsinin dəyəri:

- Müəssisənin balansında olan və onun ləğvi prosesində reallaşan NV-nin dəyəridir.
- Açıq bazarda satışı mümkün olmayan və ya NV - nin açıq satışının müraciəti üçün lazım olan xərclərlə müqayisədə əlavə xərclər tələb edən NV - nin dəyəridir. Bu metod konstruktiv və ekoloji meyarlar, xüsusi funksional təyinatına və s. görə uyğun mövcud qanunvericilik aktları ilə istisnaları məhdudlaşdırılan və ya qadağan edilən NV - nin qiymətləndirilməsi üçün istifadə edilir.
- NV - nin sığortalıması zamanı sığorta müqaviləsinin bağlanması anında hesablanan bazar dəyəridir.
- Təmir (bərpa) üzrə ayrı - ayrı işlər aparıldıqdan sonra NV -nin həndəsi parametrlərinin, konstruksiya materiallarının, fiziki - kimyəvi xassələrinin və iş proseslərinin xarakteristikalarının bərpa olunmaz dəyişməsi ilə müşayiət olunan dəyər itkisinin miqdarıdır.
- Ehtiyatını işləyən və silinən NV - nin və həmçinin qəzalar, təbii fəlakətlər və digər xarici təsirlər nəticəsində aldığı zədələnmədən sonra bərpa edilməsi mümkün olmayan NV-nin dəyəridir.

310 Mövcud istifadəsinə görə nəqliyyat vasitəsinin dəyəri:

- NV - nin dəyəri onun istifadə edilmə məqsədlərindən və mövcud şəraitdən asılı olaraq təyin edilir.
- Təmir (bərpa) üzrə ayrı - ayrı işlər aparıldıqdan sonra NV -nin həndəsi parametrlərinin, konstruksiya materiallarının, fiziki - kimyəvi xassələrinin və iş proseslərinin xarakteristikalarının bərpa olunmaz dəyişməsi ilə müşayiət olunan dəyər itkisinin miqdarıdır.
- Müəssisənin balansında olan və onun ləğvi prosesində reallaşan NV-nin dəyəridir.
- Ehtiyatını işləyən və silinən NV - nin və həmçinin qəzalar, təbii fəlakətlər və digər xarici təsirlər nəticəsində aldığı zədələnmədən sonra bərpa edilməsi mümkün olmayan NV-nin dəyəridir
- NV - nin sığortalıması zamanı sığorta müqaviləsinin bağlanması anında hesablanan bazar dəyəridir

311 Nəqliyyat vasitəsinin gömrük dəyəri:

- NV - nin dəyəri onun istifadə edilmə məqsədlərindən və mövcud şəraitdən asılı olaraq təyin edilir.
- Müəssisənin balansında olan və onun ləğvi prosesində reallaşan NV-nin dəyəridir
- NV - nin sığortalıması zamanı sığorta müqaviləsinin bağlanması anında hesablanan bazar dəyəridir
- bütün cavablar yalnıxdır

- İxrac edən ölkələrdən Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisinə (idxal yerinə) qədər çatdırma xərclərini (nəqlətmə dəyəri, yükləmə-boşaltma məsrəfləri, sığorta məbləği) həmçinin nəqliyyat vəsaitlərinin alınması üçün komission haqqı istisna olmaqla alıcının komissiyona və brokerə verdiyi haqq xərclərini nəzərə almaqla NV - nin dəyəridir.

312 Bu şərtə görə satıcı öz müəssisəsində (zavodunda, fabrikdə, anbarında və s.) əmtəəni alıcıya təhvil verərək özünün qarşısında duran öhdəliyini yerinə yetirmiş olur.

- FCA
 EXW
 FAS
 CFR
 FOB

313 Bu şərtə görə satıcı əmtəəni daşıma üçün gömrük rüsumlarını ödədikdən sonra razılaşdırılan məntəqədə yük daşımaya təhvil verir və özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş olur.

- FCA
 CFR
 FAS
 EXW
 CIF

314 Bu şərtə görə satıcı əmtəəni limana gəmi boyunca (yanında) yerləşdirməlidir. Həmin andan satıcının öhdəlikləri bitmiş hesab olunur.

- DES
 FAS
 DEQ
 CIF
 EXW

315 Qeyd olunan amillərdən hansı müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğunu müəyyən edir?

- bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
 qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
 hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
 Bütün variantlar doğrudur
 alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

316 əsas qiymət növləri haqqında verilən fikirlərdən hansı dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətinin həyata keçirilməsində nəzərə alınmalıdır?

- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri
 Kontrakt qiymətləri;
 Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
 Bütün variantlar doğrudur
 Birjada təyin edilən qiymətlər, hərracların və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

317 Aşağıda verilən qiymət növlərindən hansı dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətini həyata keçirərkən nəzərə alınmır?

- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri
 Kontrakt qiymətləri;
 Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
 Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili pərakəndəsətış qiymətləri

- Birjada təyin edilən qiymətlər, hərracların və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

318 Verilənlərdən hansı dünya qiymətini xarakterizə edən amildir:

- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
 Sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır;
 Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır;
 Bütün variantlar doğrudur.
 Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

319 Dünya təcrübəsində iri firmaların faktiki sövdələşmə qiymətləri və təklif qiymətləri haqqında qeyd olunanlardan hansı doğrudur?

- sövdələşmə bağlanarkən bir qayda olaraq, aşağı düşən qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
 sövdələşmə bağlanarkə, bir qayda olaraq, sabit qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
 ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər plan səviyyəsini göstərir
 beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir
 ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir

320 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərti olan dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) şərti ilə məhsulların göndərişi zamanı hansı nəqliyyat tarifləri əmələ gəlmir:

- «C» qrupu üzrə su nəqliyyatı tarifləri
 çay nəqliyyatı tarifləri
 dəniz nəqliyyatı tarifləri
 avtomobil nəqliyyatı tarifləri
 dəniz və çay nəqliyyatı tarifləri

321 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərti olan dəyəri, sığortalanma və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) adı:

- EXW
 FOB
 FCA
 CIF
 KAF

322 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərti olan daşınma haqqı ödənilmişdir (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə)...dək şərti ilə məhsulların idxal-ixracı zamanı hansı nəqliyyat tarifləri formalaşır?

- bütün nəqliyyat növləri tarifləri
 ancaq çay nəqliyyatı tarifləri
 ancaq dəniz nəqliyyatı tarifləri
 ancaq hava nəqliyyatı tarifləri
 ancaq dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri

323 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərti olan daşınma haqqı ödənilmişdir (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə)...dək şərti ilə əmtələrin idxal-ixracı zamanı hansı nəqliyyat tarifləri vasitələri ilə aparılır?

- ancaq hava nəqliyyatı tarifləri
 ancaq avtomobil nəqliyyatı ilə
 «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü ilə

- ancaq boru-kəməri ilə nəqlətməsi
- ancaq dəmiryolu nəqliyyatı ilə

324 Inkoterms-2000 Beynəlxalq Kommersiya termini olan daşınma haqqı ödənilmişdir (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə)...dək şərtinin adı hansıdır?

- FOB
- CPT
- CIP
- DAF
- FAS

325 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərtlərindən olan daşınma haqqı və sığortalama... (... sərbəstləşdirilmiş təyinat yerinə)...dək ödənilmişdir beynəlxalq kommersiya termini ilə məhsulların idxal-ixracı zamanı hansı nəqliyyat tarifləri formalaşır?

- ancaq hava nəqliyyatı tarifləri
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növləri tarifləri
- ancaq dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri
- ancaq su nəqliyyatı tarifləri
- ancaq boru-kəməri nəqlətmə tariflər

326 Inkoterms-2000 alqı-satqı kontraktlarının əsas bazis şərtlərindən olan sərhəddə kimi ... (... şərtləndirilmiş məntəqəyə qədər) çatdırılmışdır beynəlxalq kommersiya termini ilə məhsulların idxal-ixracı zamanı hansı nəqliyyat tarifləri formalaşır?

- ancaq dəmiryol nəqliyyatı tarifləri
- ancaq avtomobil nəqliyyatı tarifləri
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü tarifləri
- «D» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü tarifləri
- ancaq hava nəqliyyatı tarifləri

327 Sahədaxili rəqabət prosesində formalaşır:

- Müxtəlif təyinatlı məhsulların orta qiymətləri
- Müxtəlif dərəcəli məhsullara qiymət şkalası
- Qiymətlərin psixoloji həddləri
- Qiymətəmələgəlmənin məhsulun təyinatına istiqamətliyi
- Bazar dəyəri və onun ətrafında tərəddüd edən bazar qiymətləri

328 , tələb və təklif arasında təxmini uyğunluq şəraiti formalaşır

- “Qapalı bazar”da
- “Adi şərait”də
- “Saticı bazar”ında
- “Alıcı bazarı”nda
- “Azad bazar”da

329 Inhisar bazar dəyəri əsaslanır.

- əlverişsiz istehsal şəraitinə
- həqiqi istehsal şəraitinə
- tamamlanan istehsal şəraitinə
- real orta sahəvi istehsal şəraitinə
- orta istehsal şəraitinə

330 Verilənlərdən hansı xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiymətinin göstəricisidir?

- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

331 Aşağıda göstərilənlərdən hansı beynəlxalq ticarət əmtəələrinin mübadiləsinə tənzimləyir:

- əmtəələrin dəyərləri ilə
- istehsal qiymətləri ilə
- istehlak qiymətləri ilə
- ixrac qiymətləri ilə
- müqavilə qiymətləri ilə

332 Aşağıdakı hansı xarici ticarətin tənzimlənməsinin iqtisadi alətləridir?

- İdxal və ixracın liseziyalaşdırılması;
- Daxili istehsalçılara subsidiyaların verilməsi.
- Bərabərləşmiş sərhəd vergi tutulması;
- İdxal və ixracın qadağan olunması və məhdudlaşdırılması;
- Gömrük rüsumları və yığımları

333 Bazar qiymətinin formalaşması haqqında hökmlərdən hansı doğrudur?

- tələb qiyməti təklif qiymətinə bərabərdir
- təklifin həcmi tələbin həcmindən
- tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
- bazarda tarazlıq vəziyyəti mövcuddur

334 Aşağıdakılardan hansı dünya bazarı haqqında deyilmiş fikri tamamlayır?

- milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir
- dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
- bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur
- milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir
- dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir

335 Avtomobil nəqliyyatında daxili yükdaşıma tarifləri müəyyənləşdirilir:

- avtonəqliyyat müəssisələri tərəfindən sərbəst şəkildə
- sifarişçi tərəfindən
- Gömrük Komitəsi tərəfindən
- Nazirliklər tərəfindən
- Qiymət (Tarif) Şurası tərəfindən

336 Avtomobil nəqliyyatında daşımaların maye dəyərində birbaşa təsir göstərmir:

- regional qiymətlərin müxtəlif səviyyələri
- sürücünün yaşı
- əmək haqqının səviyyəsi
- avtobenzinin qiyməti

dizel yanacaqının qiyməti

337 Kilometrə görə tariflər differensiallaşdırılır:

- yolun keyfiyyətindən asılı olaraq
- avtomobilin yük götürməsindən asılı olaraq
- əmək haqqının səviyyəsinə görə
- ölkələrin inkişaf səviyyəsinə görə
- cavablar doğru deyildir

338 Nəqliyyatın ayrı-ayrı növlərində daşımaların maya dəyəri daha yüksəkdir:

- cavablar doğru deyildir
- çay nəqliyyatında
- dəmir yol nəqliyyatında
- dəniz nəqliyyatında
- avtomobil nəqliyyatında

339 Avtomobil nəqliyyatında yükdaşıma üzrə tarifdən güzəştlər hansı məqsədlə tətbiq olunur?

- avtomobilin sürətindən istifadə əmsalının artırılması məqsədilə
- avtomobilin yükötürməsindən istifadə əmsalının artırılması məqsədilə
- mövzud nəqliyyatdan uzun müddət istifadə məqsədilə
- mənfəətliliyin təmin olunması məqsədilə
- cavablar doğru deyildir

340 Firmalar qiymətləri müəyyən edərkən nəzərə alır: (səhv cavabı seçin)

- sifariş olunacaq avadanlığın dəyərinin kəmiyyətini
- firmanın reklam mövqelərini
- müxtəlif mükafatlandırıcı proqramların kəmiyyətini
- göstərilən xidmət və zəmanətlərin kəmiyyətini
- istifadə edilən satış bazarları

341 Avtomobil nəqliyyatında yük tarifləri növlərinə aid deyildir:

- işəməzd tariflər
- vaxtamuzd tariflər
- şəhərarası yüklərin daşınması tarifləri
- beynəlxalq yollarla yüklərin daşınması tarifləri
- cavablar doğru deyildir

342 Vaxtamuzd tariflər hansı halda tətbiq olunmur:

- cavablar doğru deyildir
- daşınan yüklərin miqdarını müəyyən etmək çətinlik törədən zaman
- daşınma yolunu müəyyən etmək çətin olarsa
- hər saat işə görə
- avtomobilin yük götürməsindən asılı olaraq hər gediş kilometrə görə

343 Məhsul öz inkişafının ən yüksək nöqtəsinə çatdığı zaman qiymətlərin müəyyən edilməsində aşağıdakı məqsədlər tipik xarakter daşıyırlar: (səhv cavabı seçin)

- nəzərdə tutulan bazar payına nail olunması və onun saxlanması
- rəqib firmaları aşağı qiymətlə sıxışdıraraq bazardan çıxarmaq
- müəyyən mənfəət faizinin qazanılması

- rəqabət şəraitinə uyğunlaşma
- buraxılan məhsulun müəyyən nomenklaturasının təmin edilməsi

344 İri şirkətlərin qiymət təcrübəsinin təhlili qiymətməmələgəlmə prosesində aşağıdakı yanaşmalardan hansını ayırmışdılar: (səhv cavabı seçin)

- Şirkətin ümumi gəlirində məhsul vahidinin payını uçota alan və birbaşa istehsal xərclərinə əsaslanan qiymətməmələgəlmə
- Konkret məhsul üçün alıcıların ödəməyə hazır olduqları qiymətlərin qoyulmasına və istehlakçıya meylik əsasında qiymətməmələgəlmə
- Rəqiblərin qiymət fəaliyyətinə əsaslanan qiymətməmələgəlmə
- Buraxılan məhsulun müəyyən nomenklaturasına əsaslanan qiymətməmələgəlmə
- Məcmu istehsal xərclərinə əsaslanan qiymətməmələgəlmə

345 Beynəlxalq valyuta sisteminin neçə növü vardır:?

- 2
- 1
- 5
- 4
- 3

346 Qızıl standartının tətbiq olunduğu ilk ölkə hansıdır?

- Toqo
- Fransa
- İtaliya
- Böyük Britaniya
- Almaniya

347 Aşağıda göstərilən valyutalardan hansı daxili və beynəlxalq bazarlarda sabit və ya artan məzənnə ilə, yüksək alıcılıq qabiliyyətliliyi ilə xarakterizə olunur:

- möhkəm valyuta
- əmtəə valyutası
- etibarlı valyuta
- milli valyuta
- tam dönərli valyuta

348 Verilən şəhərlərdən hansında I Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- 1868-London
- 1867 – Münhen
- 1867 – Paris
- 1869- Paris
- 1868- Münhen

349 Neçənci ildə I Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- 1870
- 1868
- 1867
- 1871
- 1869

350 II Beynəlxalq Valyuta Konfransı hansı şəhərdə keçirilib?

- Afina
- Münhen
- Paris
- Kopenhagen
- Genuya

351 Neçənci ildə II Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib?

- 1924
- 1922
- 1921
- 1925
- 1923

352 Hansı şəhərdə IV Beynəlxalq Valyuta Konfransı keçirilib:?

- Almaniya
- İtaliya
- Braziliya
- Argentina
- Yamayka

353 V Beynəlxalq Valyuta Konfransı nə vaxt keçirilib:?

- 1990
- 1980
- 1979
- 2000
- 1954

354 əsasını qızıl pul standartı təşkil etmişdir, .hər bir valyuta qızıl məzmununa malik idi, bazar tələb və təklifi nəzərə alınmaqla qızıl nöqtələr daxilində sərbəst üzən valyuta kursları rejimi təşəkkül tapdı – Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Avropa valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi

355 əsasını qızıl və devizlər-xarici valyutalar təşkil etmişdir, qızıl paritetləri saxlandı, Sərbəst enib-qalxan valyuta kursları rejimi bərpa olundu, Valyuta tənzimlənməsi aktiv valyuta siyasəti, beynəlxalq konfranslar, müşavirələr formasında həyata keçirilirdi - Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi

356 Qızıl və iki rezerv valyuta-ABŞ dolları və funt sterlinqə əsaslanan qızıl-deviz standartı qəbul edildi, dünya valyuta sisteminin əsası kimi qızıldan istifadənin dörd formasını nəzərdə tuturdu – Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Genuya valyuta sistemi

- Paris valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi

357 Qızıl-deviz standartının yerinə SDR standartı tətbiq edildi, qızılın demonetazisiyası hüquqi cəhətdən sonna çatdırıldı, onun rəsmi qiyməti, qızıl paritetləri ləğv edildi, dolların qızıla mübadiləsi dayandırıldı, ölkələrə istənilən valyuta kursu rəşimini seçmək imkanı verildi. BVF-na dövlətlərarası valyuta tənzimləməsini sürətləndirmək, gücləndirmək həvalə olundu - Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Paris valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi
- Avropa valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi

358 Avropa valyuta sistemi avropa vahidi olan EKYÜ-yə əsaslanır, Avropa valyuta sistemi qızıldan real ehtiyat aktivləri kimi istifadə edir - Bunlar hansı valyuta sisteminə xasdır:?

- Avropa valyuta sistemi
- Genuya valyuta sistemi
- Paris valyuta sistemi
- Yamayka valyuta sistemi
- Bretton – Vuds valyuta sistemi

359 Beynəlxalq təcrübəyə əsasən OPEK-in rəsmi satış qiymətlərinin müəyyən edilməsi haqqında qeyd olunan fikirlərdən hansı doğrudur?

- Müxtəlif formullarla hesablanır;
- Hasilat xərcləri və neft bazarının vəziyyətinə əsasən müəyyən edilir;
- OPEK qiymətlərinin səviyyəsindən asılı olaraq, OPEK-ə daxil olmayan ixracatçılar tərəfindən müəyyən edilir;
- Tələb və təklifin nisbətindən asılı olaraq müəyyən edilir.
- OPEK-in qərarlarına müvafiq olaraq OPEK-in üzv ölkələrinin hökumətləri tərəfindən müəyyən edilir;

360 Aşağıda verilənlərdən hansı neft bazarında birdəfəlik sövdələşmələrin qiymətlərinə aiddir?

- Məhsul mübadiləsi razılaşmalarının qiymətləridir;
- İdxalçı-ölkələrdə neftin yenidən emal edilməsində müqavilə qiymətləridir;
- Neft bircalarında müəyyən edilir;
- OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləridir.
- Azad” bazarda fəaliyyət göstərən və tələb və təklifin əlaqəsinin təsiri nəticəsində yaranan qiymətləridir;

361 Dövlətin birbaşa (vasitəsiz) siyasəti istiqaməti deyildir:

- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- ümumi qiymətlərin dondurulması
- rentabellik normasının təyin edilməsi
- paritet qiymətlərin sərbəstləşdirilməsi

362 Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsinə aid deyildir:

- ümumi qiymətlərin dondurulması
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi

- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- rentabellik normasının təyin edilməsi

363 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı hallarda özünü doğruldur:

- xarici bazara daxil olmaq halında
- kütləvi bazara çıxarmaq halında
- daxili bazarda öz payını artırmağın mümkün halında
- cavablar doğrudur
- ümumi satış həcmi artırmaq halında

364 Yüksək qiymət strategiyası hansı halda müsbət nəticə vermir:

- rəqabət məhduddursa;
- yüksək və normal qiymətlər arasındakı fərq yüksək olmadıqda.
- yüksək qiymət məhsulun yüksək keyfiyyətini də təmin edirsə;
- qiymətə az həssas olan çoxsaylı alıcılar tərəfindən cari tələbin yüksək səviyyəsi müşahidə edilsə;
- rəqabət kəskindirə;

365 Müasir inflyasiyanın genişlənməsinə təsir göstərən qeyri-pul amillərinə nə aiddir?

- inkişaf etmiş ölkələrin iqtisadiyyatının inhisarlaşması;
- pul tədavülünün tezləşməsinə təsir göstərən amillər;
- pul kütləsinin muxtariyyətli hərtəkətinə təsir göstərən amillər;
- aşağı qiymətlərlə mövsümi satışlar.
- məhsul dövriyyəsinə nisbətən asılı olmayan amillər;

366 Aşağıdakı komponentlərdən hansının dəyişməsi pul vahidinin qiymətdən düşməsinə təsir göstərə bilər?

- aksept ödəmələrin xüsusi çəkisi;
- pul vahidi tədavülünü;
- məhsul və xidmətlərin qiymətlərinin məcmusu;
- işsizliyin səviyyəsi.
- kreditin faiz dərəcəsi;

367 Dövlətin qiyməti vasitəli (dolaylı) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqaməti deyildir:

- valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi
- paritet qiymətlərin təyin edilməsi
- idxal və ixrac rüsumlarının və gömrük kvotasının təyin edilməsi
- pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi

368 Dövlətin qiyməti vasitəsiz (birbaşa) tənzimlənməsi üzrə qiymət siyasəti istiqamətidir:

- dövlətin investisiyası
- vergi və vergi dərəcələrinin təyin edilməsi
- dövlət tədarükü
- cavablafr doğru deyildir
- pul dövriyyəsinin və kreditin tənzimlənməsi

369 Dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri hansı hallarda yüksək olar?

- Müəyyən əmtənin idxal və ixracını ölkədə onun istehsal və istehlakına ümumi həcmində payı əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda;
- Ticarət-siyasi recim güclü olduqda;
- İstehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- Ölkə istehsalına rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda.
- Dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda;

370 Məhsul göndərmənin bazis şərtlərindən hansının tətbiq ediləcəyindən asılı olmayaraq satıcı aşağıdakı öhdəliklərdən birini yerinə yetirmir:

- bağlanmış müqaviləyə uyğun olaraq göndərilmiş məhsulun dəyərinin ödənilməsi üzrə hesablaşma sənədlərinin və invoysun hazırlanması və alıcıya təqdim edilməsi
- franko-zavod məhsulgöndərmə şərti istisna olmaqla, ixrac lisenziyasının alınması
- franko-zavod məhsulgöndərmə şərti istisna olmaqla, ixrac və gömrük rəsmiləşdirilməsi ilə əlaqədar olan xərclərin, rüsumların və vergilərin ödənilməsini
- məhsulgöndərmə müqaviləsindən (kontraktından) kənar olaraq məhsulların göndərilməsini təmin etmək
- alıcının xahişi ilə onun hesabına və riskinə məhsulun aparılması üçün zəruri olan sənədlərin alınmasında ona kömək göstərilməsini

371 Məhsulgöndərmənin bazis şərtlərindən hansının tətbiq ediləcəyindən asılı olmayaraq satıcı aşağıdakı öhdəliklərdən birini yerinə yetirmir:

- məhsulun qablaşdırılmamış halda göndərilməsini nəzərdə tutan bazis şərtləri istisna olmaqla məhsulun adı qablaşdırılmasının təmin edilməsi
- məhsulun yoxlanması markalaşdırılması və sertifikatın alınması ilə əlaqədar olan xərclərin ödənilməsi
- məhsulgöndərmə müqaviləsinə (kontraktına) uyğun olaraq məhsulun göndərilməsi
- alıcıya, istehlakçıya təmiz konosament və ya onu əvəz edən nəqliyyat sənədlərinin verilməsini
- məhsulun göndərişə hazırlığı və ya göndərmə vaxtının qeyri-müəyyənliyi

372 Franko-təyinat qiymətlərinə hansı elementlər daxil edilmir:

- istehlak məntəqəsinə qədər xərclər
- mənfəət
- maya dəyəri
- pərakəndə ticarət əlavələri
- təyinat məntəqəsinə qədər xərclər

373 Franko gəminin göyertəsi boyunca (FAS) göndərmə şərtində məhsulun qiymətinin tərkibinə aid deyildir:

- məhsulun göndəriş limanına boşaldılması xərbləri
- məhsulun ticarət əlavələri (və ya güzəştləri)
- məhsulun dəyəri
- ixrac və gömrük rəsmiləşdirilməsi xərbləri, rüsumları və vergiləri
- məhsulun göndəriş limanına çatdırılması xərbləri

374 Məhsulgöndərmənin franko-zavod bazis şərtləri qrupuna daxil olan bazis şərti deyildir:

- sərhdə çatdırılmışdır (şərtləndirilmiş yerdə)
- dəyər, sığorta və fraxt (şərtləndirilmiş yer)
- dəyər və fraxt (şərtləndirilmiş təyinat limanı)
- məhsulun vaxtında qəbul edilməməsi ilə əlaqədar olan bütün xərbləri və bərimələri ödəməyi
- franko-daşıyıcı (şərtləndirilmiş yer)

375 Dəmiryol nəqliyyatında yükdaşımada baza tarifi kimi hansı göstərişi əsas götürülür:

- yol sahələrinin yükləmə gərginliyi göstəricisi
- istifadə olunan lokomotiv yükdaşıma göstəricisi
- yolların sahəsi göstəricisi
- düzgün cavab yoxdur
- yükdaşımaların maya dəyərinin bütün dəmiryolunda orta göstəricisi

376 Dəmiryol nəqliyyatında yüklərin daşınması zamanı xərclər fərqləndirilmir:

- məsafədən asılılığa görə
- istifadə olunan lokomotivlərə görə
- yolların sahəsinə görə
- təbii iqlim şəraitinə görə
- yol sahələrinin yükləmə gərginliyinə görə

377 Şirkətlər qiymətləri müəyyən edərkən nəzərə alırlar:

- istehsal-tədavül və ixrac xərclərini
- rəqiblərin müəyyənləşdirdiyi qiymətləri
- onlara təsir edən ikinci dərəcəli amilləri
- onlara təsir edən ən müxtəlif amilləri
- onlara təsir edən birinci dərəcəli amilləri

378 Göstərilən hökmlərdən biri yanlışdır?

- Dövlət tənzimlənməsi tədbirləri dünya qiymətlərinin dinamikasına bilavasitə təsir göstərir
- Tələb və təklif arasındakı nisbətlərin qiymətlərə təsir miqyası rəqabətdən asılıdır
- Dünya qiymətlərinin formalaşmasına və hərəkətinə təsir edən başlıca amil istehsal xərcləri sayılır
- Dünya qiymətlərinin artma meylinə malik olmasının əsas amili idxal-ixrac proseslərinin kəskin surətdə güclənməsidir
- Rəqabət nə qədər güclü və bazar nə qədər azad olsa, onda həmin amilin qiymətə təsiri bir o qədər əhəmiyyətli olar

379 Aşağıdakılardan hansı dempinq qiymətini xarakterizə edir?

- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
- daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər

380 Qeyd olunan fikirlərdən hansı doğru deyil?

- Girov qiymətlərinin səviyyəsinin dəyişməsi kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının tənzimlənməsinə kömək edir.
- məqsədli qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), girov qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər.
- girov qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), məqsədli qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər
- Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin aşağı səviyyəsini müəyyən edir.
- Girov qiymətlərinin səviyyəsinin dəyişməsi fermerlərin satışdan əldə etdikləri gəlirlərin səviyyəsinin saxlanmasına (istehlakçılar hesabına) kömək edir;

381 Dünya ticarətində BMT-nin statistikasını hansı qiymət indekslərindən istifadə etmir?

- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtəələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri

- Dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri
- ümumi dünya bazarında məhsullara hesablanan orta qiymət indeksləri

382 Verilənlərdən hansı BMT-nin dərc etdiyi qiymət indekslərinin çatışmazlıqlarına aiddir:

- xammal və ərzağın ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- faktiki sövdələşmə şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- əlvan metallara ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtələrin ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir
- sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac şərtlərini kifayət dərəcədə əks etdirmir

383 Hansı qiymətlər ixrac və ya idxal qiymətlərindən gömrük rüsumları və vergilər həcmində fərqlənirlər?

- beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
- birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtələrin qiymətləri
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmənin qiymətləri
- birjalarında ticarəti həyata keçirilən əmtələrin daxili topdansatış qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən daxili topdansatış qiymətləri

384 Dünya iqtisadiyyatında və ticarətində inkişaf templərini və struktur irəliləmələri modelləşdirərkən istinad edilir:

- YEK və YUNKTAD-ın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- TEGOVA- nın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- BMT-nin statistikasını üzrə dünya qiymət indekslərinə
- MDB və AİB-in tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- Son bir il ərzində istifadə edilən dünya qiymətlərinin proqnozlarına

385 Söylənilən fikirlərdən hansı doğrudur?

- yüksək inhisar qiymətləri yüksək inhisar mənfəətini təmin edən istehsal qiymətlərinin gələcək modifikasiyasıdır
- qeyri-inhisar müəssisələri tələbin azalmasına cavab olaraq ilk əvvəl qiymətin aşağı salınması ilə başlayır, bu zaman istehsalı sabit saxlamağa çalışır
- Inhisar qiymətlərinin əsas xüsusiyyətləri, onların konyuktura dəyşmələrinə görə böyük sabitliyə və möhkəmliyə malik olmasından ibarətdir
- Bütün variantlar doğrudur
- inhisar qiymətləri bazar konyukturundan asılı olaraq kənarlaşmaların daha az tezliyinə və dərinliyinə malik olurlar

386 Qiymətməlgəlmənin bu və ya digər metodunun seçilməsi qabaqcadan hansı şərtləri müəyyən edir?

- yeni əmtənin bazarda hakimliyinin gözlənilən davamlılığı
- rəqabət şərtləri
- əmtənin xarakteristikası
- Bütün variantlar doğrudur
- əmtə əvəzləyicilərin mövcudluğu və yaxud yaranma təhlükəsi

387 Qiymətməlgəlmənin bu və ya digər metodunun seçilməsi qabaqcadan hansı şərtləri müəyyən etmir?

- firmanın maliyyə vəziyyəti

- istehlakçı dairəsi
- istehsalçı dairəsi
- Bütün variantlar doğrudur
- istehsal xərcləri və gözlənilən mənfəətin kəmiyyəti

388 Söylənilən fikirlərdən hansı yanlıştır?

- "Müdaxilə qiymətləri" və yaxud "kəsir qiymətləri" metodları zamanı firma çalışır ki, daha geniş bazara malik olsun, aparıcı mövqə tutsun
- "Müdaxilə qiymətləri" və yaxud "kəsir qiymətləri" metodları yeni məhsullara nisbətən aşağı qiymətlər qoyulmasını nəzərdə tutur.
- İstehsalçı elə yeni məhsula yüksək qiymət qoyur ki, həmin məhsul hər hansı nadir xassələrə malik olmaqla digər qalan əmtələrdən keyfiyyətcə fərqli funksiyalar yerinə yetirir.
- "Müdaxilə qiymətləri" və yaxud "kəsir qiymətləri" metodları zamanı firma çalışır ki, satışın həcmi hesabına öz xərclərini tezliklə ödəsin və müvafiq mənfəəti təmin etsin.
- "Müdaxilə qiymətləri" və yaxud "kəsir qiymətləri" metodları yeni məhsullara nisbətən yüksək qiymətlər qoyulmasını nəzərdə tutur

389 "Müdaxilə qiymətləri" və yaxud "kəsir qiymətləri" metodları nə zaman seçilir?

- Bütün variantlar doğrudur
- satışın həcmi hesabına öz xərclərini gec ödəsin
- bahalaşma üçün mürəkkəbliyə kəsb etsin
- Bu siyasət o vaxt seçilir ki, məhsul nadir xassələrə və xarakteristikalara malik olmasın
- Bu siyasət o vaxt seçilir ki, məhsul nadir xassələrə və xarakteristikalara malik olsun

390 Qiymət rəqabəti haqqında qeyd olunanlardan hansı yanlıştır?

- Qiymət rəqabət dövründə qiymət güzəştlərindən istifadə olunur
- rəqiblərin məhv edilməsinə və vahid inhisar əsasında "normal" qiymətlərin ardıcıl olaraq bərpa edilməsinə yönəldilir
- Qiymət rəqabəti öz əmtələrinin reallaşdırılması həcmi artırılması hesabına investisiya həcmi artırılmasıdır
- Son illərdə qiymət rəqabəti beynəlxalq polad, toxuculuq, kimya və kənd təsərrüfatı məhsulları, elektronika bazarlarını əhatə etmişdir.
- Qiymət rəqabəti çox vaxt gizli xarakter daşıyır

391 Məhsul üzrə rəqabətə aşağıdakılar üzrə mübarizə aiddir

- məhsulun diferensiasiyası
- e'tibarlılıq,
- keyfiyyət
- Bütün variantlar doğrudur
- istehlak xassələrinin yaxşılaşdırılması

392 Məhsul üzrə rəqabətə aşağıdakılar üzrə mübarizə aiddir:

- məhsulun diferensiasiyası
- reklam ;
- istehlakçı;
- istehlakçılara xidmət
- satış şəbəkəsi

393 İstehlak dəyəri göstəriciləri nəyin mühüm vasitəsi kimi çıxış edir?

- məhsulların faktiki sürətdə qarşılıqlı əvəz olunmazlığının təmin edilməsinin;
- yüksək mənfəət əldə edilməsinin

- rəqabət mübarizəsinin;
- Bütün variantlar doğrudur
- faydalı səmərəlilik vahidinə qiymətlərin aşağı salınmasının

394 Məhsulup diferensiaslaşdırılması istehlakçının hansı yönümdə səylərini əks etdirir?

- alıcıya tez-tez nadir dəst adı altında adi şeylərin təklif edilməsi.
- qiymətlərin müəyyən edilməsində müəyyən sərbəstlik əldə etmək
- istehlakçının öz məhsulunun dəstini nadir dəst kimi təqdim etmək;
- Bütün variantlar doğrudur
- tələbin nisbətən az elastik edilməsi

395 Bazarın inhisarlaşdırılması aşağıdakı formada həyata keçirilə bilər:

- inhisar vasitəsilə ictimai əmək bölgüsünün strukturunda əsas mövqelərə nəzarət
- istehsalçılarla alıcılar arasında formal və qeyri formal razılaşmalar;
- rəqiblərin birləşməsi və satıcı yaxud alıcı inhisarçının meydana çıxması
- Bütün variantlar doğrudur
- rəqabət aparıcı şirkətlər üzərində maliyyə nəzarətinin qoyulması nəticəsində xarici əlaqələndirici mərkəzin yaranması

396 Bazarın inhisarlaşdırılması aşağıdakı formada həyata keçirilə bilməz:

- inhisar vasitəsilə ictimai əmək bölgüsünün strukturunda əsas mövqelərə nəzarət
- kooperativləşdirilmənin və ixtisaslaşdırılmanın forma və vasitələrinə nəzarət
- satış və informasiya sisteminə nəzarət
- satış və informasiya sisteminə nəzarətin aradan qaldırılması
- rəqabət aparıcı şirkətlər üzərində maliyyə nəzarətinin qoyulması nəticəsində xarici əlaqələndirici mərkəzin yaranması

397 Bazarın reaksiyasının təhlili hansı məlumatları verməlidir

- məhsulun texniki-iqtisadi göstəriciləri haqqında;
- bazarın tələblərinə cavab verən mə'mulatin malik olduğu parametrləri haqqında
- alıcıların tələbatları və vərdisləri haqqında
- Bütün variantlar doğrudur
- maksimum tələbi tə'min edən xarici görünüş və qablaşdırma haqqında

398 Verilən fikirlərdən hansı orta bazar qiymətləri əsasında qiymətlərin müəyyənləşdirilməsidir?

- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin fərqi ibarət olur
- Bazarda rəqabət aparıcı malların qiyməti xərcini ödəmə müddəti və ya mənfəət norması (istehsal təyinatlı məhsullar üçün) ilə, illik istismar xərcləri və müəyyən olunmuş müddət ərzində istismar xərclərinin (istehlak təyinatlı məhsullar üçün) müqayisəsi əsasında müəyyənləşdirilir
- Məhsulun ixrac qiyməti istehsal xərcləri ilə orta səviyyəli gəlirin cəmindən ibarət olur
- bütün variantlar yalnızdır.
- Müxtəlif mənbələrdən alınan və bir-biri ilə rəqabət aparıcı materialların istifadə edildiyi təqdirdə təchizatçı və istifadəçilərin, müvafiq istehsal sahələrinin vəziyyəti, müvafiq əmtəə konyunkturasının öyrənilməsi əsasında orta bazar qiymətləri tapılır

399 Qiymətlər çoxluğu beynəlxalq ticarətdə nəyi ifadə edir?

- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə eynivə adi müntəzəm kommərsiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommərsiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır

- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən eyni keyfiyyətli əmtəələrə görə müxtəlif və adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır
- beynəlxalq ticarət mərkəzində bərabər şərtlərlə göndərilən müxtəlif keyfiyyətli əmtəələrə görə eyni, rəsmi şəkildə mətbuatda dərc olunan adi müntəzəm kommersiya sövdələşmələri qiymətlərinin təsir göstərməsi halıdır

400 Aşağıdakıların hansı nəqliyyat xidmətləri bazarında nəqletməyə xərclərin uçota alınmasına uyğun olaraq satıcı tərəfindən müəyyən olunan franko növünə aid edilmir?

- franko-təchizatçının anbarı bütün nəqliyyat xərclərini məhsulun alıcısı ödəyir
- franko-təyinat stansiyası
- franko-anbar istehlakçı bütün nəqlolunma xərclərini təchizatçı ödəyir
- franko məsrəflər
- franko-göndərmə stansiyası

401 Yükdaşıma nəqliyyat tarifləri hansı ticarət sferasına aid olunur?

- bu tariflər topdansatış ticarəti sferasına aid olunur
- nəqliyyat tarifləri istehsalçının qiymətidir
- nəqliyyat tarifləri vasitəçilərin qiymətidir
- bu tariflər bazar tarazlığı vəziyyətinə aid edilir
- bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir

402 Yükdaşıma tariflərinin indeksi əsasında nə durur?

- bu əsasdan istehlak qiymətləri indeksi hesablanır
- bu indeks təklifin qiymətini müəyyən edir
- bu indeksin köməyi ilə bazar tarazlığı hesablanır
- yükdaşımalara tariflər indeksi yükdaşımalara tariflərin dinamikasını verir
- bu indeks tələbin qiymətini müəyyən edir

403 Dəmir yolu nəqliyyatında yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- daşımaların sürətinin yüksək olması
- daşımaların uzaqlığının qeyri məhdudluğu
- buraxılış qabiliyyətinin yüksək olması
- daşımaların müntəzəmliyinin stabilliyi
- daşımaların maya dəyərinin aşağı olması

404 Çay nəqliyyatında yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- daşımaların həcmnin böyük olmaması
- daşımaların maya dəyərinin aşağı olması
- buraxılış qabiliyyətinin yüksək olması
- liman terminalının tələb olunmaması
- daşımaların sürətinin aşağı olması

405 Hava nəqliyyatının yükdaşıma göstəricilərini xarakterizə etmir:

- daşımaların uzaqlığının qeyri-məhdudluğu
- daşımaların maya dəyərinin yüksək olması
- buraxılış qabiliyyətinin aşağı olması
- daşımaların müntəzəmliyinə nəzarət olunması

daşımaların çox yüksək sürətliliyi

406 Dəniz və çay nəqliyyatında tariflərə təsir edən istismar xüsusiyyəti deyildir:

- yükün yerləşdirilməsi
- gəminin yükdaşıma qabiliyyəti
- üzən dəniz və çay nəqliyyatının kənarı çıxardığı suyun həcmi
- yüklənmənin texniki-istismar keyfiyyət norması
- dedveyt – tam yük qaldıra bilmə

407 Bazar quruluşu növünün müəyyən edilməsi üçün təsnifləşdirmənin əsas parametri aşağıdakıdır:

- ETT-nin nəailiyyətlərindən istifadənin səviyyəsi
- qiymətəmələgəlmənin prinsipləri;
- A) marketing sisteminin inkişaf dərəcəsi
- Bütün variantlar doğrudur
- ixtisaslaşmadərəcəsi;

408 Söylənən fikirlərdən hansı doğrudur?

- inhisarçı bazar şəraitində dəyər qanunu inhisarçı qiymət qanunu kimi çıxış edir;
- İstehsalın vahid qiyməti və vahid orta mənfəət həm yüksək inhisar qiyməti və yüksək inhisar mənfəətinin, həm də aşağı inhisar qiymətinin və azaldılmış mənfəətin əsası sayılır;
- istehsal qiymətindən inhisar qiymətinin kənarlaşması o vaxt böyük olaçaqdır ki, inhisar daha sabit və daha güclü olsun;
- Bütün variantlar doğrudur
- Inhisar qiyməti özlüyündə dəyərdən kənarlaşmanı əks etdirmir, ancaq dəyərin özünün növ dəyişməsinin nəticəsidir, dəyər qanunun inhisarçı bazar şəraitində özünəməxsus təzahürüdür

409 Dünya bazarın neçə tipi vardır?

- 4
- 3
- 5
- 6
- 7

410 Aşağıdakılardan hansı ilə beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsi tənzimlənir?

- əmtəələrin dəyərləri ilə
- istehsal qiymətləri ilə
- istehlak qiymətləri ilə
- ixrac qiymətləri ilə
- müqavilə qiymətləri ilə

411 Aşağıdakılardan hansı dünya bazarının qiymətəmələgətirici faktorlarına aid edilir?

- infrastrukturun formalaşması
- irimiqyaslı buraxılış
- avadanlıqların universallığı
- bütün cavablar doğrudur
- məhsulun həcm tsikli

412 Beynəlxalq təcrübəyə əsasən neçə amil dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir göstərir?

- 3

- 5
 2
 4
 6

413 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin əsasını təşkil edir?

- istehlak dəyəri
 milli dəyər
 beynəlmiləl dəyər
 istehsal qiyməti
 beynəlxalq dəyər

414 Ümumiyyətlə neçə amil dünya qiymətini formalaşmasına təsir edir?

- 5
 6
 2
 4
 3

415 Dünya təcrübəsinə uyğun olaraq dünya qiyməti neçə əlamət əsasında xarakterizə olunur:

- 3
 6
 2
 4
 5

416 Dünya bazarı . . .

- dünya ölkələri arasında yaranan ticarətin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
 milli təsərrüfatların qarşılıqlı əlaqəli fəaliyyətinin, onlar arasında əməkdaşlığın nəticəsidir
 milli təsərrüfatlar arasında hərtərəfli əlaqəyə əsaslanan qarşılıqlı münasibətlər sistemidir
 dünya təsərrüfatının və dünya ticarətinin inkişafının qanunauyğun nəticəsidir
 bir-birilə beynəlxalq əmək bölgüsü əsasında yaranan milli təsərrüfatların məcmusudur

417 Beynəlxalq əmək bölgüsü səbəb oldu (səhv variantı seçin)

- dünya ölkələrinin ixtisaslaşmasına
 dünya təsərrüfatının mövcudluğuna və inkişafına
 dünya bazarının formalaşmasına
 dünya istehsalının mərkəzləşməsinə və təmərküzləşməsinə
 ümumi, xüsusi və fərdi əmək bölgüsünün yaranmasına

418 Ümumi əmək bölgüsünə....

- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
 lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
 elmi texniki tərəqqinin nəliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
 hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
 sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir

419 Xüsusi əmək bölgüsünə....

- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

420 Fərdi əmək bölgüsünə....

- elmi texniki tərəqqinin nəaliyyətlərdən maksimum istifadə sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- detal və ehtiyat hissələri istehsalında, müxtəlif texnoloji mərhələlərə görə ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- sənaye cəhətdən inkişaf etmiş ölkələr, xammal ölkələri, aqrar ölkələr aid edilir
- hazır məhsulun müəyyən növlərinin istehsalı sahəsində yaranan ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir
- lisenziya, patent, "nau-hau" və s. alqı-satqısının istifadəsi sahəsində ixtisaslaşmış ölkələr aid edilir

421 Dünya bazarının tutumu: (səhv cavabı seçin)

- əmtələrin satış həcmi ilə müəyyən edilir
- öyrənilərkən ölkənin, əhalinin, ayrı-ayrı firmaların alıcılıq tələbi təhlil olunur
- milli istehsal həcmnin üstünə idxalı ixracı çıxmaqla fiziki və ya pul vahidində ölçülür
- milli istehsal həcmnin üstünə idxal-ixracı əlavə edib pul vahidində ölçülür
- istehsal təyinatlı əmtələrdə öyrənilərkən sahənin inkişaf perspektivləri, elmi-texniki tərəqqi, maşın və avadanlığın mümkün göndərilmə həcmələri tədqiq edilir

422 Dünya ticarətinin inkişafının hərəkətverici qüvvəsinin əsasını nə təşkil edir?

- iqtisadi ədalətlik qanunu
- müqayisəli üstünlük qanunu
- dəyər qanunu
- tələb və təklif qanunu
- pul dövriyyəsi qanunu

423 Müqayisəli üstünlük prinsipi təsdiq edir:

- hər hansı bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha yüksək kefiyyətlərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olur
- bütün məhsulların istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha az xərclərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olur
- hər hansı bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha az xərclərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olur
- hər hansı bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha yüksək xərclərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olmur
- hər hansı bir məhsul istehsalı üzrə ixtisaslaşan ölkə və ya hər hansı bir region, digər ölkə və ya regionlarda oxşar məhsulun istehsalı ilə müqayisədə daha yüksək xərclərə malikdirsə, o ölkə və ya region daha yüksək iqtisadi səmərəlilik şəklində müqayisəli üstünlüyə malik olur

424 Yüksək qiymət strategiyası təmin edir:

- artıq pul ödəmələrini
- yüksək mənfəəti
- yeni texnologiyanın tətbiqini
- yüksək xərcləri
- tələbin yüksəlməsini

425 Aşağı qiymətlər strategiyası hansı məqsəd üçün tətbiq edilmir?

- İflasa uğramaq
- Ümumi satış həcmi artırmaq
- Gəlirlərin səviyyəsi
- yüksək mənfəət əldə etmək
- İstehsalı tam gücü ilə işlətmək

426 Qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlaməti hansıdır?

- Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- Məhsulun keyfiyyəti
- Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- Satış həcmi artırılması
- Azad rəqabət mühiti

427 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin əsasını təşkil edir?

- milli dəyər
- istehsal qiyməti;
- beynəlxalq dəyər;
- istehlak dəyəri
- beynəlxalq istehsal qiyməti.

428 Qiymətin əmələ gəlməsi prosesləri dünya bazarında nə ilə tənzimlənir?

- dünya bazarında rəqabət ilə
- beynəlxalq dəyərlə;
- dəyər qanunu ilə;
- transmilli korporasiyalar siyasəti ilə;
- pul tədavi qanunu ilə

429 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin aşağı düşməsinin səbəbidir?

- texniki tərəqqi
- istehsal qüvvələrinin inkişafı;
- beynəlxalq inteqrasiyanın genişlənməsi;
- dünya bazarında qiymət əmələ gətirən proseslərin xüsusiyyətləri.
- dəyər qanunu ilə.

430 Göstərilənlərdən hansı dünya bazar qiymətinin əsasını ifadə edir:

- beynəlxalq dəyər
- beynəlmillət dəyər
- istehsal qiyməti
- istehlak dəyəri
- milli dəyər

431 Verilənlərdən biri dünya bazar qiymətlərinin başlıca təsir obyektidir:

- ictimai-sosial sfera
- məhsulun istehsal sferası
- pul-kredit sferası
- məhsulun mübadilə sferası
- məhsulun reallaşması sferası

432 Verilənlərdən hansı dünya qiymət əmələgəlməsinin əsasını təşkil edir?

- tələb və təklif qanunu
- pul tədavülü qanunu
- dəyər qanunu
- ədalətlik qanunu
- faydalılıq qanunu

433 Verilənlərdən biri ixrac qiymətlərinin hesablanmasında ilkin baza hesab olunur?

- daxili bazar qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- "qapalı" bazar qiymətləri
- topdansatış qiymətlər
- azad" bazar qiymətləri

434 Aşağıda göstərilən qanunlardan biri dünya ticarətinin inkişafının hərəkətverici qüvvəsinin əsasıdır:

- iqtisadi ədalətlik qanunu
- müqayisəli üstünlük qanunu
- dəyər qanunu
- tələb və təklif qanunu
- pul dövriyyəsi qanunu

435 Qiymətlərin sabitləşməsinin əsas şərti

- büdcə kəsirinin azalması
- qiymət strategiyası
- məhsul istehsalının artırılması
- inflyasiya
- bazarların tipləri

436 Oliqopolistlərin koordinasiya edilmiş qiymətlərə nail olması yolları hansılardır?

- gizli razılaşmanın bağlanması;
- qiymət liderliyi;
- düşünülmüş paralelizm;
- gizli razılaşmanın bağlanması; düşünülmüş paralelizm, qiymət liderliyi;
- sahəvi tələbin dəyişkənliyi;

437 Oliqopolistlər üçün əsas çətinlik nədən ibarətdir?

- rəqiblərin reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;
- qiymət strategiyasının seçilməsi;
- alıcıların reaksiyasının qeyri-müəyyənliyi;
- qiymətlərə nəzarətin həyata keçirilməsi.
- qiymət taktikasının dəyişilməsi;

438 Dəmpinq nədir?

- Məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə satışı
- məhsulun irihəcmli güzəştlərlə satışı
- məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı
- düzgün cavab yoxdur.
- Məhsulun süni surətdə aşağı salınmış qiymətlərlə və məhsulun xarici bazarda daxili bazar qiymətindən aşağı qiymətlə satışı

439 Hansı qiymətlər dempinq qiyməti sayılır?

- daxili bazar qiymətindən 20%, dünya bazar qiymətindən 8% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 8%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər
- daxili və xarici bazar qiymətlərindən 10-15% aşağı olan qiymətlər
- daxili bazar qiymətindən 18%, dünya bazar qiymətindən 20% aşağı qiymətlər

440 Qiymətlərin dondurulması səmərəlidir?

- qisamüddətli dövrdə
- yüksək inflyasiya zamanı
- uzunmüddətli dövrdə
- bütün variantlar doğrudur
- mülayim inflyasiya zamanı

441 Qiymətəmələgəlmə prosesinin dövlət tərəfindən inzibati tənzimlənməsi formasıdır?

- Vergi tənzimlənməsi
- Müəyyən dövr üçün qiymətin birdəfəlik yüksəlişi əmsalının müəyyən edilməsi
- Rentabelliğin son həddinin müəyyən edilməsi
- Bütün inzibati tədbirlər
- Təsbit edilmiş qiymət və tariflərin müəyyən olunması

442 Dünya əmtəə bazarının konyunkturasının öyrənilmə göstəricilərinə aid deyildir?

- Material istehsalı sahəsinin göstəriciləri;
- Xarici ticarət göstəriciləri;
- Daxili əmtəə dövriyyəsinin göstəriciləri;
- Maliyyə – kredit sahələrinin göstəriciləri.
- Ölkənin Milli gəlirinin və alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsinin dinamika göstəriciləri.

443 Qiymətlərin ölçü vahidi, bazis qiymətləri, valyuta qiymətləri, qiymətlərin təsbit olunma yolu və qiymətlərin səviyyəsi – bunlar nədir?

- alqı-satqı müqaviləsinin əsas elementləridir;
- əmək məhsuldarlığı göstəricisidir
- rəqabət qabiliyyətliliyin göstəriciləridir.
- dünya bazarı həcmnin göstəriciləridir;
- dünya ticarət bazarı konyunkturasının struktur elementləridir;

444 Fraxt nədir?

- Beynəlxalq dəmiryol tariflərinin daha geniş yayılmış formalarıdır;
- Avtomobil nəqliyyatında beynəlxalq tariflərdir.
- Əsasən qeyri inhisarçı gəmiçilikdə trampovlu gəmi sahibləri tərəfindən daşınma haqqının forması;
- Heç biri.
- Hava nəqliyyatında beynəlxalq tarifləri;

445 Beynəlxalq kommersiya terminləri (inkoterms) şərtlərinə hansı ildən tətbiq olunmağa başlamışdır?

- 1936-cı ildən
- 1965-ci ildən
- 1940-cı ildən

- 2000-ci ildən
- 1990-cı ildən

446 Hansı beynəlxalq kommersiya termininə görə bütün nəqliyyat xərclərini məhsulun alıcısı ödəyir?

- franko-anbar istehlakçı
- franko-göndərmə stansiyası
- franko-təyinat stansiyası
- franko-liman terminalı
- franko-təchizatçının anbarı

447 Sərnişin daşıma tariflərinin əsasında nə durur?

- bu tariflər pərakəndə ticarətə aid edilir
- bu tariflər yükdaşımaların tariflərinin dinamikasını verir
- bu tariflər topdansaş ticarətə aid edilir
- bu tariflər bazar tarazlığını yaradır
- bu tariflər inflyasiya vəziyyətini müəyyən edir

448 Qiymətlərin müəyyən edilməsində aşağıdakı məqsəd tipik xarakter daşıyır:

- Müəyyən mənfəət faizinin qazanılması
- Rəqabət şəraitinə uyğunlaşma
- Nəzərdə tutulan bazar payına nail olunması və onun saxlanması və onun saxlanması
- Maliyyələşdirmə mənbəyinin müəyyən olunması.
- Buraxılan məhsulun müəyyən nomenklaturasının təmin edilməsi

449 xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiyməti

- sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti

450 Xarici ticarətin müqavilə qiymətləri aşağıdakılardan hansıdır?

- pərakəndə satış qiyməti
- proqnoz qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- kontrakt qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

451 Hansı halda rəqib firmanın tarazlıq şərti optimal buraxılış həcmi sayılır?

- istehsal həcmi bir vahid artırmaqla mənfəəti yüksəltmək olar
- qiymət uzunmüddətli orta sabit xərclərə bərabərdir
- qiymət uzunmüddətli son hədd xərclərinə bərabərdir
- dəyişən xərclər tədricən artır
- sabit xərclər minimaldır

452 xətti tələb əyrisinə malik inhisarçı üçün ümumi gəlirin artması zamanı son hədd gəlirinin kəmiyyəti

- müsbətdir və artır
- sıfıra bərabərdir

- müsbətdir, lakin azalır
- müsbətdir, lakin sıfıra yaxınlaşır
- mənfidir, lakin sıfıra yaxınlaşır

453 Bazar qiymətinin formalaşması şəraitində

- tələbin həcmi təklifin həcmi üstələyir
- təklifin həcmi tələbin həcmindən
- tələbin həcmi təklifin həcmindən aşağıdır
- tələb qiyməti təklif qiymətinə bərabərdir
- bazarda tarazlıq vəziyyəti mövcuddur

454 Tənzimlənən qiymətlər aiddir

- mövsümi qiymətlər sistemində
- sənaye məhsulunun qiyməti sistemində
- auksion qiymətləri sistemində
- təsbit edilən qiymət sistemində
- netto qiymətləri sistemində

455 Söylənilən fikirlərdən hansı yanlıştır?

- Oligopoliya dedikdə, elə bir vəziyyət başa düşülür ki, bu zaman iqtisadiyyatın hər hansı sahəsində hökmranlığı bir inhisar deyil, bir neçə inhisar ələ keçirir;
- Şaquli inteqrasiya dedikdə, iri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür;
- Üfüqi inteqrasiya dedikdə, müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür;
- Şaquli inteqrasiya dedikdə, müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür
- Diversifikasiya dedikdə, iri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə soxulması nəzərdə tutulur.

456 Söylənilən fikirlərdən hansı doğrudur?

- Diversifikasiya dedikdə, iri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- Oligopoliya dedikdə, elə bir vəziyyət başa düşülür ki, bu zaman iqtisadiyyatın hər hansı sahəsində hökmranlığı bir neçə inhisar deyil, bir inhisar ələ keçirir;
- Bütün variantlar doğrudur
- Şaquli inteqrasiya dedikdə, iri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür;
- Üfüqi inteqrasiya dedikdə, müəyyən sahədə kiçik şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha az xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür;

457 Bazar quruluşu növünün müəyyən edilməsi üçün təsnifləşdirmənin əsas parametri aşağıdakıdır

- sahədə əsas məhsul kütləsini istehsal edən iri inhisar birliklərinin nəzarət etdiyi kapitalın ölçüsü və təmərküzləşmə dərəcəsi
- istehsal proqramının xarakteri, ixtisaslaşma dərəcəsi
- həmin inhisar strukturunun bazarda reallaşdırdığı məhsulun xüsusi çəkisi
- Bütün variantlar doğrudur
- ETT-nin nəailiyyətlərindən istifadənin səviyyəsi

458 Bazar quruluşu növünün müəyyən edilməsi üçün təsnifləşdirmənin əsas parametri aşağıdakılardan biridir:

- sahədə əsas məhsul kütləsini istehsal edən iri inhisar birliklərinin nəzarət etdiyi kapitalın ölçüsü və təmərküzləşmə dərəcəsi;
- istehsal xərcləri üzrə fəaliyyət proqramının yerinə yetirilməsi səviyyəsi
- Bütün variantlar səhvdir
- İstehsal güclərindən istifadənin səviyyəsi.
- əsas fondlardan istifadənin səviyyəsi

459 Aşağıdakılardan hansı dünya bazar qiymətlərinin növünə aiddir?

- müqavilə qiymətlər
- bazis qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- təsbit edilən qiymətlər
- franko – anbar qiymətləri

460 Dünya təcrübəsində FOB və SİF qiymətləri fərqlənilər:

- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- ödəniş şərtləri ilə
- sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- bazar şərtləri ilə
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

461 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı tərəflərin razılığına görə təyin edilir?

- birjada təyin edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri

462 Göstərilən qiymətlərdən hansı müxtəlif ölkələrin hökumətlərarası ticarət müqavilələri əsasında müəyyən edilir?

- birjada təyin edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri

463 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı əmtəə birjalarında əmtəələrin qiymətlərini müəyyən edir?

- birjada təyin edilən kotirovkalar
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- idxal-ixrac qiymətləri
- kontrakt qiymətləri

464 Neçənci ildən etibarən beynəlxalq kommertiya terminləri tətbiq olunmağa başlamışdır?

- 1936-cı ildən
- 1965-ci ildən
- 1940-cı ildən
- 2000-ci ildən
- 1990-cı ildən

465 Bütün nəqliyyat xərclərinin məhsulun alıcısı tərəfindən ödənilməsi hansı beynəlxalq terminə əsaslanır?

- franko-anbar istehlakçı
- franko-göndərmə stansiyası
- franko-təyinat stansiyası
- franko-liman terminalı
- franko-təchizatçının anbarı

466 Hansı növ qiymətlər xarici ticarətin müqavilə qiymətləridir?

- pərakəndə satış qiyməti
- proqnoz qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- kontrakt qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

467 Qiymət konyunkturunu proqnozlaşdırmaq üçün hansı metodlardan istifadə olunur? (səhv cavabı seçin)

- çoxamilli statistik metodlardan
- seqmentli reqressiya metodundan
- çoxaddımlı reqressiya təhlili metodundan
- xüsusi parametrik metodlardan
- başlıca komponentlər metodlarından

468 Xammal əmtələri üzrə dünya bazarlarının proqnozlaşdırılması üçün tövsiyə olunan metod?

- çoxamilli statistik metodlar
- seqmentli reqressiya metodu
- riyazi modellər
- başlıca komponentlər metodu
- çoxaddımlı reqressiya təhlili metodu

469 Dünya qiymətlərinin dinamikasının proqnozlaşdırılması metodlarına aşağıdakılardan hansı aiddir?

- korelyasiya-reqressiya metodu
- ekstrapolyasiya metodu, reqressiya analizi metodu, orta xərclər metodu, ekspert qiymətləndirmələr metodları;
- ekspert qiymətləndirmələr metodları, bal ilə qiymət qoyma metodu, xüsusi göstəricilər metodu, aqreqat metodu;
- ekstrapolyasiya, ekspert qiymətləndirmələr, iqtisadi-riyazi metodlar və bu metodların müxtəlif uyğunluğu.
- iqtisadi-riyazi metodlar, ekstrapolyasiya və ekspert qiymətləndirmələr metodları, parametrik metodlar;

470 Dünya bazarın qiymətlərin proqnozlaşdırılması zamanı müxtəlif strukturları təyin edilmə kriteriyaları aşağıdakılardan hansıdır?

- ölçü, xarakter, kapitalın təmərküzləşməsi və ixtisaslaşma dərəcəsi;
- diversifikasiya dərəcəsi;
- firmaların bazarda ekspansiyası;
- Üfiqi və şaquli inteqrasiyasının dərəcəsi.
- Müəyyən inhisar quruluşunun məhsulunun xüsusi çəkisi;

471 Qiymətlərin dünya bazarında proqnozlaşdırılması zamanı nəzərə alınan diversifikasiya nədir?

- Müəyyən sahədə iri şirkətlərin payının artmasıdır;

- Başqa sahədə olan iri şirkətlərin əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində olmayan həmin şirkətlərin başqa sahələrə daxil olmasıdır;
- Bir iri şirkətin müəyyən sahəyə aid olan istehsalının xüsusi çəkisinin bir yerə toplanmasıdır;
- Qiyməti aşağı salmaq cəhdidir.
- Böyük şirkətlərin əsas sahəyə münasibətdə istehsalın və ya tədavülün növbəti pilləsi kimi çıxış edən digər sahələrdə genişlənməsi.

472 Xarici ticarətin müqavilə qiymətləri aşağıdakılardan hansıdır?

- pərakəndə satış qiyməti;
- proqnoz qiymətləri;
- faktiki sövdələşmə qiymətləri;
- preyskurant qiymətləri
- nəşr edilən sorğu qiymətləri

473 Qiymətlərin proqnozunun hazırlanmasını mürəkkəbləşdirən və çətinləşdirən xüsusiyyətlərə aiddir:

- ayrı-ayrı sahələr üzrə məlumatlar çox vaxt firmalar tərəfindən kommersiona sirri kimi saxlanılır
- ayrı-ayrı sahələr üzrə məlumatlar çox vaxt köhnə və müqayisəyə gəlməyən olur
- ayrı-ayrı məhsulların istehsalın üzrə istifadə olunan məlumatlar çox vaxt ümumi qiyməti formalaşdırma bilmir
- proqnozların hazırlanmasında yalnız birinci dərəcəli amillərin qiymətə təsiri nəzərə alınır
- proqnozların hazırlanmasında bütün amillərin qiymətə təsiri nəzərə alınmır

474 Dünya qiymətini xarakterizə edən aşağıdakı əsas əlaməti ayırmaq olar:

- İxrac və ya idxal əməliyyatları azad rejiminə malik bazarlarda baş verməlidir,
- Həmin sövdələşmələr kommersiona deyil, xüsusi xarakter daşmalıdır;
- İxrac və ya idxal əməliyyatları elə bir şəraitdə baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.
- Sövdələşmələr yalnız ixrac istiqamətli olmalıdır;
- İxrac və ya idxal əməliyyatları elə azad rejimli bazarlarda baş verməlidir ki, istənilən satıcı (alıcı) bu bazarda sövdələşməni başa vura bilsin.

475 Dünya qiymətini xarakterizə edən əlamətlərdən biri yanlışdır:

- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır;
- Sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır;
- Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiona xarakteri daşmalıdır;
- Həmin sövdələşmələr kommersionadeyil, xüsusi xarakter daşmalıdır;
- Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

476 Müasir təcrübədə güzəştlərin aşağıdakı əsas növləri tətbiq edilir:

- əmtəə alqısında nəgd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalılığa görə;
- diler güzəştləri;
- preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəştlər;
- Bütün variantlar doğrudur.
- xüsusi güzəştlər;

477 Beynəlxalq təcrübədə güzəştlərin aşağıdakı növü tətbiq edilmir:

- əmtəə alqısında nəgd hesablaşmalara görə, miqdarına və ya seriyalılığa görə;
- diler güzəştləri
- preyskurant qiymətlərindən ümumi güzəştlər
- kompensasiya güzəştləri .

mövsümi güzəştlər;

478 Danışıqlar prosesində əldə edilən güzəştlərin miqdarı aşağıdakı amillə müəyyən edilir:

- konyunkturanın vəziyyəti ilə
- ayrı-ayrı ölkələrdə qəbul edilmiş ticarət ənənələri ilə
- malgöndərənin istehsal güclərinin yüklənməsi ilə
- Bütün variantlar doğrudur
- satıcı və alıcı arasındakı münasibətlərin xarakteri ilə

479 Danışıqlar prosesində əldə edilən güzəştlərin miqdarı aşağıdakı amillə müəyyən edilmir:

- konyunkturanın vəziyyəti ilə;
- ayrı-ayrı ölkələrdə qəbul edilmiş ticarət ənənələri ilə;
- malgöndərənin istehsal güclərinin yüklənməsi ilə;
- inhisarçı şirkətlərin rəqabət strategiyaları ilə.
- satıcı və alıcı arasındakı münasibətlərin xarakteri ilə

480 İxrac qiymətlərinin hesablanmasında ilkin baza hansıdır?

- daxili bazar qiymətləri
- sərbəst qiymətlər
- “qapalı” bazar qiymətləri
- topdansatış qiymətlər
- “azad” bazar qiymətləri

481 Hansı halda dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri daha yüksəkdir?

- istehsalın təmərküləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda
- ticarət-siyasi rejim güclü olduqda
- yerli istehsal məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda
- ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtənin idxal və ixracının payı artdıqda

482 Qiymət bu amillərdən asılı deyildir:

- firmanın məqsədləri
- rəqabətin olması ehtimalı
- bazarın seqmentləşdirilməsi imkanı
- firmanın istehsal gücü
- keyfiyyətin fərqləri

483 Göstərilən hallardan birində dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməsinə təsiri daha yüksəkdir?

- istehsalın təmərküləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda
- dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda
- ticarət-siyasi rejim güclü olduqda
- yerli istehsal məhsullarının rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda
- ölkədə istehsal və istehlakının ümumi həcmində əmtənin idxal və ixracının payı artdıqda

484 Dünya təcrübəsinə əsasən dünya qiyməti verilən hansı əlamət əsasında xarakterizə olunmur:

- beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləri sabit olmalıdır

- sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşımalıdır
- sövdələşmələr azad dönər valyutaya görə bağlanmalıdır
- sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır

485 Verilənlərdən hansı şaquli inteqrasiyaya aiddir?

- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

486 Verilənlərdən hansı üfüqi inteqrasiyaya aiddir?

- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavül pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

487 Dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətini həyata keçirərkən aşağıdakı qiymət növlərindən istifadə olunmur:

- A) İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri.
- Kontrakt qiymətləri;
- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili pərakəndəsətış qiymətləri
- Birzadə təyin edilən qiymətlər, hərəqların və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;

488 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- «Azad» bazar qiymətləri rəqabət şəraitindən və tələblə təklif arasında obyektiv şəkildə yaranan nisbətlərdən asılı olaraq formalaşır.
- «Qapalı» bazar qiymətlərinə firmadaxili ticarət qiymətlərini, regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətlərini və xüsusi preferensial (imtiyazlı) razılaşıma qiymətlərini aid etmək olar.
- «Qapalı» bazar qiymətləri çaticılar və alıcılar arasında müəyyən spesifik münasibətlərdə formalaşır.
- «Azad» bazar qiymətlərinə firmadaxili ticarət qiymətlərini, regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətlərini və xüsusi preferensial (imtiyazlı) razılaşıma qiymətlərini aid etmək olar.
- Firmadaxili ticarət qiymətləri beynəlxalq inhisarlar çərçivəsində əmtəə və xidmətlərin mübadiləsi zamanı geniş inkişaf tapmışdır.

489 Regional qiymətlər haqqında qeyd olunanlardan biri yanlıştır

- regional qiymətlərə bu və ya digər qruplaşmadan olan ölkələr arasında təşəkkül tapmış münasibətlər böyük təsir göstərir;
- regional qiymətlər «azad» bazar qiymətindən yüksək olurlar;
- regional qiymətlər AIB ölkələri arasında taxıl, şəkər və bəzi digər məhsul növləri üzrə ticarətdə fəaliyyət göstərir;
- regional qiymətlər «azad» bazar qiymətindən yüksək olurlar.
- regional qiymətlərin köməyilə region çərçivəsində bəzi əmtəələrin istehsalının stimullaşdırılması həyata keçirilir;

490 Regional qiymətlər haqqında qeyd olunanlardan biri doğrudur:

- regional qiymətlərə bu və ya digər qruplaşmadan olan ölkələr arasında təşəkkül tapmış münasibətlər böyük təsir göstərir;
- regional qiymətlər «azad» bazar qiymətindən yüksək olurlar;
- regional qiymətlər Asiya ölkələri arasında taxıl, şəkər və bəzi digər məhsul növləri üzrə ticarətdə fəaliyyət göstərir;
- Bütün variantlar doğrudur.
- regional qiymətlərin köməyiylə region çərçivəsində bütün əmtəələrin istehsalının stimullaşdırılması həyata keçirilir;

491 Dünya qiymətini xarakterizə edən aşağıdakı əsas əlaməti ayırmaq olar:

- Beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır;
- Sövdələşmələr azad döner valyutaya görə bağlanmalıdır;
- Həmin sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır;
- Bütün variantlar doğrudur.
- Sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır;

492 Göstərilən əlamətlərdən biri dünya qiymətlərini xarakterizə etmir:

- iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- sazişlərin qismən dönərli valyuta ilə aparılması
- sazişlərin kommersiya xarakteri daşması
- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması
- sazişlərin idxal və ya ixrac yönümlü olması

493 Aşağıda göstərilən amillərdən hansı İnkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin daxili bazarlarında qiymətlərin hərəkət səviyyəsinin yüksəldilməsinə, o cümlədən aşağı salınmasına təsir etmir?

- qiymətlərin çoxluğu
- qismən qiymətlərin hərəkətinin yerli xarakteri
- yaranan tərəddüdlərin amplitudu
- dünya bazarının konyukturu
- bir neçə qiymətin nisbi sabitliyi

494 Franko qiyməti asılıdır –

- əmtəənin növündən
- bazar iştirakçılarının sayından
- tələbin həcmindən
- təklifin həcmindən
- təchizat-göndəriş şərtlərindən

495 Müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğu aşağıdakı amillərlə müəyyən edilmir:

- qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
- hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
- bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
- alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
- ayrı-ayrı ölkələrin investisiya siyasəti ilə .

496 Müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlər çoxluğu aşağıdakı amillərlə müəyyən edilir:

- Bütün variantlar doğrudur
- qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;
- hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);

- bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
- alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;

497 Müasir beynəlxalq ticarətdə qiymətlərin dinamikasının proqnozlaşdırılması mümkündür:

- bütün əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
- bazarda tələb və təklif arasında nisbətənin dinamikasını öyrənmək əsasında
- bazar konyunkturunun dinamikasını öyrənmək əsasında
- konkret əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
- bazara çıxarılan məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin dinamikasını öyrənmək əsasında

498 Aşağıdakı hallardan hansında dünya bazarının daxili qiymət əmələ gəlməyə təsiri daha böyük olar?

- Ticarət-siyasi recim güclü olduqda;
- Dünya bazarlarından milli bazarların ayrılması səviyyəsi az olduqda;
- Müəyyən əmtəənin idxal və ixracını ölkədə onun istehsal və istehlakına ümumi həcmində payı əhəmiyyətli dərəcədə artdıqda;
- İstehsalın təmərküzləşməsi və inhisar səviyyəsi yüksək olduqda;
- Ölkə istehsalına rəqabət qabiliyyətliliyi artdıqda.

499 Kredit şərtlərinə görə qiymətin müəyyən olunması qiymətdə aşağıdakılardan hansının nəzərə alır?

- kredit təsiri əmsalı;
- borc alanlar üçün bank faizinin orta kəmiyyəti;
- əmtəyə görə nağd ödənişlərlə müqayisədə alıcının kreditlə əldə etdiyi əmlak;
- Müqavilənin ümumi məbləğinin kreditləşən hissəsinin payı ilə;
- Borc alanlar üçün bank faizinin orta həcmi ilə;

500 İxrac və idxal qiymətlərinin kalkulyasiyasının formal sxemi aşağıdakılardan hansı aid edilməklə daxili qiymətlərin hesablanması zamanı istifadə edilən sxemdən fərqlənir?

- Sığorta xərcləri və gözlənilməz risklərin örtülməsi üçün zəruri olan ehtiyatlar.
- Satıcıların və nümayəndələrin komissiyon mükafatlandırılması;
- Alıcının ölkəsində idxal gömrük xərcləri;
- Maliyyələşdirmə xərcləri;
- Qablaşdırmaya çəkilən xərclər, nəqliyyat xərcləri;

501 Dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətini həyata keçirərkən aşağıdakı əsas qiymət növlərindən istifadə olunur:

- Bütün variantlar doğrudur
- Birjada təyin edilən qiymətlər, hərracların və ticarət təşkilatlarının qiymətləri;
- Kontrakt qiymətləri;
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmələrin qiymətləri.
- Beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri.

502 Qeyd olunanlardan hansı xarici ticarət sövdələşməsi iştirakçısının hesablaşma qiymətinə aid edilir?

- istehlakçıların əmtəəni almağı arzuladıqları qiymət
- sövdələşmə iştirakçıları arasında müqavilə qiyməti
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin yüksək həddi
- sövdələşmə iştirakçısı üçün qiymətin aşağı astanası
- sövdələşmə iştirakçısının əmtəəni satmağı (almağı) arzuladığı qiymət

503 Aşağıdakı göstəricilərdən hansı dünya əmtəə bazarının konyunkturasının öyrənilməsinə aid deyildir?

- Material istehsalı sahəsinin göstəriciləri
- Maliyyə – kredit sahələrinin göstəriciləri.
- Daxili əmtəə dövriyyəsinin göstəriciləri;
- Xarici ticarət göstəriciləri;
- Ölkənin Milli gəlirinin və alıcılıq qabiliyyətinin səviyyəsinin dinamika göstəriciləri.

504 Verilənlərdən hansı oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modelinə aiddir?

- sadalananların hamısı.
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya
- müəssisələrin sövdələşmələri;
- «qaydalar üzrə oyun»;

505 Qiymət dinamikasının proqnozu bağlıdır:

- bazara çıxarılan məhsulun dinamikasının proqnozu ilə
- ümumi qiymət indekslərinin təhlili ilə
- tələb və təklifin nisbəti ilə
- dünya üzrə inflyasiya proseslərinin təhlili ilə
- bazar konyukturunun proqnozu ilə

506 Qiymət proqnozunun vəzifəsini aşağıdakı kimi ifadə etmək olar:

- proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş hərbi-siyasi və dövlət tənzimlənməsi xarakterli müxtəlif amillərin təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi
- proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş bazara tələb və təklif xarakterli müxtəlif amillərin təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi
- proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş bazara tsiklik və qeyri-tsiklik xarakterli müxtəlif amillərin təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi
- proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş əmtəənin rəqabət qabiliyyətlilik təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi
- proqnozlaşdırılan dövr üçün, verilmiş bazara dəyər və konyuktura xarakterli müxtəlif amillərin təsirini əks etdirən bir sıra digər göstəricilərin nəzərdə tutulan dəyişikliyi əsasında qiymətlərin hərəkətinin qiymətləndirilməsi

507 Qiymətlərin proqnozunun hazırlanmasını mürəkkəbləşdirən və çətinləşdirən xüsusiyyətlərə aiddir:

- Əmtəənin istehsalı-reallaşması haqqında məlumatlar həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur
- Əmtəənin reallaşması haqqında kəmiyyət və dəyər məlumatları həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur
- Əmtəənin reallaşması haqqında kəmiyyət və dəyər məlumatları həmişə kifayət qədər tam və dolğun olur
- dünya bazarının konyukturu haqqında məlumatlar həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur
- Əmtəənin istehsalı haqqında kəmiyyət və dəyər məlumatları həmişə kifayət qədər tam və dəqiq olmur

508 Qiymətlərin proqnozunun hazırlanmasını mürəkkəbləşdirən və çətinləşdirən xüsusiyyətlərə aiddir:

- ayrı-ayrı məhsulların istehsalın üzrə istifadə olunan məlumatlar çox vaxt ümumi qiyməti formalaşdırma bilmir
- proqnozların hazırlanmasında yalnız birinci dərəcəli amillərin qiymətə təsiri nəzərə alınır
- Proqnozun tərtib edilməsi zamanı istifadə olunan müxtəlif iqtisadi amillər həmişə lazımı dərəcədə böyük bir dəqiqliklə təsvir edilmir və gecikdirilməklə nəşr olunur
- proqnozların hazırlanmasında bütün amillərin qiymətə təsiri nəzərə alınmır

ayrı-ayrı sahələr üzrə məlumatlar çox vaxt firmalar tərəfindən kommersiya sirri kimi saxlanılır

509 Təcrübədə güzəştlərin neçə növü tətbiq edilir:

- 3
 5
 4
 6
 2

510 Dünya qiymətlərinə aşağıdakılardan hansı aid deyil?

- FAC, FOB və CIF qiymətləri;
 birca məzənnəsi, hərrac və torq qiymətləri;
 müqavilə qiymətləri;
 daxili topdansatış qiymətləri
 iri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmə qiymətləri;

511 Dəqiq müəyyən edilmiş xarakteristikaya malik olan, tipi və növü üzrə ən mühüm malgöndərən firmaların ixrac qiymətləri başa düşülür .Bu zaman hansı bazarın məhsulunun dünya qiyməti nəzərdə tutulur?

- neft və neft məhsulları bazarı
 qara və əlvan metallar bazarı
 maşın və avadanlıqlar bazarı
 tikinti məhsulları bazarı
 istehsal texniki təyinatlı məhsullar bazarı

512 Beynəlxalq ticarət təcrübəsinə əsasən dünya qiyməti neçə əlamət əsasında xarakterizə olunur:

- 6
 5
 3
 4
 2

513 Konkret bazar şəraitindən asılı olaraq dünya qiymətləri sayılır: (səhv cavabı seçin)

- əsas ixracatçı ölkələrin sərbəst dönər valyutasında ifadə olunan ixrac qiymətləri
 müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləri
 beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmənin qiymətləri
 bütün cavablar doğrudur
 iri Qərbi Avropa bazarlarının idxal qiymətləri

514 Daxili bazardakı satış qiymətlərindən fərqli olaraq, ixrac qiymətlərinə aşağıdakılardan hansı daxildir?

- başlanğıc maya dəyəri;
 başqa ölkəyə çatdırılma ilə əlaqədar əlavə xərclər;
 kalkulyasiya edilmiş mənfəət;
 nəqliyyat xərcləri.
 gömrük rüsumları.

515 Beynəlxalq ticarət təcrübəsinə əsasən dünya qiyməti hansı əlamət əsasında xarakterizə olunur: (səhv cavabı seçin)

- beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmələrin qiymətləri olmalıdır
- müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləri sabit olmalıdır
- sövdələşmələr xüsusi deyil, kommersiya xarakteri daşmalıdır
- sövdələşmələr azad dönər valyutaya görə bağlanmalıdır
- sövdələşmələr ya ixrac, ya da idxal istiqamətli olmalıdır

516 FOB və SIF şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər;
- ödəniş şərtləri ilə;
- nəqləmə xərclərinin kəmiyyəti qədər;
- bazar şərtləri ilə.
- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər;

517 Dünya iqtisadiyyatında və ticarətində inkişaf templərini və struktur irəliləmələri modelləşdirərkən istinad edilir:

- BMT-nin statistikasını üzrə dünya qiymət indekslərinə
- Son bir il ərzində istifadə edilən dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- TEGOVA-nın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- MDB və AİB-in tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına
- YEK və YUNKTAD-ın tərtib etdikləri dünya qiymətlərinin proqnozlarına

518 Dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsində başlıca şərti hansıdır:

- proqnozların qiymətləndirilməsi
- qiymət indekslərinin işlənilib hazırlanması
- proqnozların işlənilib hazırlanması
- qiymət indekslərinin orta kəmiyyətinin işlənilib hazırlanması
- idxal-ixrac qiymətlərinin orta kəmiyyətinin müəyyən edilməsi

519 Bunlar nəyin formalarıdır: müttəfiq, birbaşa və tranzit.

- Beynəlxalq fraxt bazarlarının
- Beynəlxalq dəmiryol tariflərinin
- Beynəlxalq avtomobil daşımalarının
- Beynəlxalq hava nəqliyyatı daşımaları formaları
- Xətt gəmiçiliyi çərçivəsində beynəlxalq su daşımalarının

520 Nəqliyyat tarifləri özündə aşağıdakı tarifləri əks etdirir.

- sərnişin və yükdaşımalarını
- sərnişin və ictimai nəqliyyatın bütün növlərində yükdaşımalar
- sərnişin və dəmiryolu nəqliyyatında yükdaşımalar
- sərnişin və yerli aviaxətlə yükdaşımalar
- sərnişin və avtomobil nəqliyyatı ilə yükdaşımalar

521 Hərəkət əməliyyatlarına aşağıdakı məsrəflər daxil edilmir:

- yükün hərəkəti üzrə
- enerji təsərrüfatının məzmunu üzrə
- rabitə yollarının məzmunu üzrə
- yükləmə – boşaltma işləri
- rabitə üzrə

522 Dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsində başlıca şərti hansıdır:

- təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi
- faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- təhlil edilən müddətdə baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi də daxil olmaqla faiz və ya kəmiyyət ölçü vahidlərində verilmiş anda qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- təhlil edilən müddətdə bazarda kəmiyyət ölçü vahidlərində qiymət səviyyəsinin müəyyən edilməsi
- təhlil edilən müddətdə bazarda və ölkələrin iqtisadi mühitində baş verən dəyişikliklərin qiymətləndirilməsi

523 Yükdəşimalarına çəkilən məsrəflər aşağıdakılardan ibarətdir:

- başlanğıc yekunlaşdırma əməliyyatlarına çəkilən məsrəflər
- başlanğıc - yekunlaşdırma əməliyyatlarına və yükün nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- yüklərin nəql edilməsinə çəkilən məsrəflər
- Yükləmə - boşaltma işlərinə çəkilən məsrəflər
- sərnişinlərin və baqajın daşınmasına çəkilən məsrəflər

524 Hərəkət xərcləri asılıdır

- su nəqliyyatı ilə baqajın sərnişinlərin və yüklərin daşınmasından
- sərnişinlərin və dəmiryolu nəqliyyatı baqajının daşınmasından
- daşıma məsafəsindən
- yerli avia xətlərdə baqajın və sərnişinlərin daşınmasından
- avtomobil nəqliyyatı baqajı və sərnişinlərin daşınmasından

525 Nəqliyyat xidmətinin maya dəyərinin hesablanması zamanı aşağıdakı göstəricini uçota almaq lazım deyil:

- 1 ton yükə düşən başlanğıc son əməliyyatlara çəkilən məsrəflər
- məsafə
- 1 ton yükün 1 km məsafəyə daşınmasına çəkilən xərclər
- bütün cavablar düzgün deyil
- mənfəətin kütləsi

526 Tariflə dərəcələrinin qurşaqlar üzrə məcmuusu aşağıdakılardan birini formalaşdırır:

- tarif sxemini
- nəqliyyat sxemini
- dəmiryol sxemini
- sərnişin sxemini
- yük sxemini

527 Avtomobil nəqliyyatı üzrə yük tariflərinin differensiasiyası aşağıdakı növlərdən biri üzrə aparılır:

- işəməzd
- müstəsna tariflər üzrə
- yüklərin xırda göndərişlərlə daşınması üzrə
- Fraxt üzrə
- vaxtamuzd

528 Azərbaycan Respublikasında qiymətləri və tarifləri tənzimləyən orqan hansıdır?

- Vergilər Nazirliyi
- Dövlət Sosial Müdafiə Fondu
- Gömrük Komitəsi

- İctimai Təşkilatlar
- Tarif Şurası

529 Dəmiryol nəqliyyatı müəssisələri üzrə orta tarif dərəcəsi müəyyən etmək üçün aşağıdakı göstərici tələb olunmur

- mənfəət kütləsi
- nəqliyyat məhsulunun həcmi
- daşınma xərcləri
- bütün variantlar doğrudur
- daşınma məsafəsi

530 Sərnişin dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri aşağıdakılardan birindən asılı deyil:

- məsafənin uzaqlığından
- şəhər kənarı daşımalarından
- yerli rabitədən
- bütün cavablar düzgün deyil
- mənfəət kütləsindən

531 Fikirlərdən biri dünya ticarətində qiymətlər indeksini ifadə edir:

- bu, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləri, xammala və ərzaqlara olan ixrac qiymətlərinin indeksləri, xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir;
- Mudi, FT, Fayneşnl Tayms, Dou-Cons, Nikkey, Reyter indeksləridir;
- bu, Dou-Cons, FT, Nikkey, Standart end Pure indeksləridir;
- istehlak və pərakəndə satış qiymət indeksləri
- Dou-Cons, sənaye məhsullarına olan xüsusi ixrac qiymətlərinin indeksləridir, məhsullara olan ixrac qiymətlərinin ümumi indeksləridir, Mudi, Reyter indeksləridir;

532 Verilənlərdən birinin əsasında müasir beynəlxalq ticarətdə qiymət dinamikasının proqnozlaşdırılmasını həyata keçirmək mümkündür:

- bütün əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
- bazar konyunkturunun dinamikasını öyrənmək əsasında
- konkret əmtəə qruplarının real qiymət dinamikasını öyrənmək əsasında
- bazara çıxarılan məhsulun rəqabətqabiliyyətliliyinin dinamikasını öyrənmək əsasında
- bazarda tələb və təklif arasında nisbətənin dinamikasını öyrənmək əsasında

533 Qeyd olunanlardan hansı dünya qiymətlərinin proqnozlaşdırılması metodlarına aiddir?

- ekspert qiymətləndirmələr metodları, bal ilə qiymət qoyma metodu, xüsusi göstəricilər metodu, aqreqat metodu
- iqtisadi-riyazi metodlar, ekstrapolyasiya və ekspert qiymətləndirmələr metodları, parametrik metodlar;
- ekstrapolyasiya metodu, reqressiya analizi metodu, orta xərclər metodu, ekspert qiymətləndirmələr metodları;
- korelyasiya-reqressiya metodu
- ekstrapolyasiya, ekspert qiymətləndirmələr, iqtisadi-riyazi metodlar və bu metodların müxtəlif uyğunluğu.

534 Aşağıdakılardan hansı qiymətlərin müəyyən edilməsinin parametrik metoduna aiddir?

- bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, bu tədqiqatlar əsasında alınmış qiymət bazarda qiymətlərin formalaşması şərtlərini real əks etdirir
- bu metodların üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir
- bu metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından üstünlüyü ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir

- bu metodların çatışmazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirə bilmir
- metodların xərclərin kalkulyasiyası metodlarından çatışmamazlığı ondan ibarətdir ki, müəyyən parametrlər əsasında formalaşmış qiymət real bazar qiymətini əks etdirir

535 Bazar şəraitindən asılı olaraq dünya qiymətləri haqqındakı hökmlərdən biri yanlıştır:

- əsas ixracatçı ölkələrin sərbəst dönər valyutasında ifadə olunan ixrac qiymətləridir
- müvafiq valyuta reciminin mövcudluğu şəraitində xammalın əsas ixracatçıları sayılan inkişaf etməkdə olan ölkələrdən daşınan xammalın qiymətləridir
- beynəlxalq ticarətdə iri müntəzəm sövdələşmənin qiymətləridir
- bütün cavablar doğrudur
- iri Qərbi Avropa bazarlarının idxal qiymətləridir

536 Adətən qiymətlər sırasından nə zaman istifadə olunur?

- əmtələrin çeşid və miqdar nomenklaturasının hesablanması
- ixrac və ya idxal qiymət indekslərinin hesablanması
- ayrı-ayrı ölkələrin ümumi qiymət indekslərinin hesablanması
- tələb və ya təklif qiymət indekslərinin hesablanması
- ümumi dünya bazarında orta qiymət indekslərinin hesablanması

537 Hansı qiymət indekslərini BMT-nin statistikasına dünya ticarətində istifadə edir?

- Beynəlxalq ticarətdə iştirak edən əmtələrin ixrac qiymətlərinin məcmu indeksləri
- Dünyanın hazır məmulat ixracının 88%-ni əhatə edən 11 ölkənin xarici ticarət statistikasının məlumatları üzrə sənaye məmulatlarına xüsusi ixrac qiymətləri indeksləri
- Xammala və ayrı-ayrı əmtəə qruplarına bölünməklə ərzağın ixrac qiymətləri indeksləri
- Bütün cavablar doğrudur
- Əlvan metallara ixrac qiymətləri indeksləri

538 Bu şərtə görə liman körpüsündə təchizat (təhvil vermək) şərtinə görə satıcı razılaşdırılmış təyinat limanının körpüsündə (priçalda və pristanda) daşınması zamanı gömrük rüsumlarından təmizlənmiş əmtəənin alıcının öhdəsinə təhvil verdiyi andan təchizat üzrə özünün öhdəliyini yerinə yetirilmiş hesab edir.

- DDP
- DEQ
- DES
- DAF
- DDU

539 Bu şərtə görə satıcı idxal ölkəsində razılaşdırılmış məntəqəyə əmtəənin çatdırıldığı andan özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir. Satıcı əmtəəyə düşən bütün məsrəflər və risklərlə əlaqəli ödənişləri, gömrük rəsmiləşdirmələrinin yerinə yetirilməsi ilə əlaqəli bütün məsrəfləri və riskləri öhdəsinə götürməlidir.

- DDU
- DDP
- DES
- DEQ
- DAF

540 Dünya bazarında xarici ticarət fəaliyyətinin həyata keçirərkən neçə növ qiymət növlərindən istifadə olunur:

- 4
- 6
- 2
- 3
- 5

541 Bu qiymətlər üzrə, ixracatçı firma idxalçıya əmtəəni ya qiymətə gəmiyə qədər nəqliyyat xərclərini daxil etməklə, ya da gəmiyə yükləmə xərclərini daxil etməklə satır

- SİF və ya FOB ixrac qiymətləri
- FAC və ya SİF ixrac qiymətləri
- FAC və ya FOB ixrac qiymətləri
- CİF və ya SİF ixrac qiymətləri
- EXW və ya DDU ixrac qiymətləri

542 Bu qiymətlər özündə FOB qiymətlərindən başqa sığorta və yüklərin idxalçı və ya ixracatçı ölkələrin sərhədlərinə qədər daşınması xərclərini birləşdirir:

- FAC ixrac qiymətləri
- SİF idxal qiymətləri
- EXW ixrac qiymətləri
- DDP ixrac qiymətləri
- DDU idxal qiymətləri

543 Bu qiymətlər tərəflərin razılığına görə təyin edilir və bir qayda olaraq, müxtəlif ölkələrin hökumətlərarası ticarət müqavilələri və razılaşmaları əsasında müəyyən edilir

- bircada təyin edilən qiymətlər
- kontrakt qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri

544 Bu qiymətlər əmtəə bircalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin qiymətlərini müəyyən edir:

- bircada təyin edilən qiymətlər
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətləri
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər
- idxal-ixrac qiymətləri
- kontrakt qiymətləri

545 İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmənin qiymətləri:

- sövdələşmə bağlanarkə, bir qayda olaraq, aşağı düşən qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- sövdələşmə bağlanarkə, bir qayda olaraq, sabit qiymətlərin plan səviyyəsini göstərir
- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən qiymətlər plan səviyyəsini göstərir
- beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir
- ölkələrin beynəlxalq sövdələşmə qiymətlərinin plan səviyyəsini göstərir

546 Tam rəqabət sahəsi üçün uzunmüddətli bazar təklifi əyrisinə təsir göstərir

- sahədə firmaların sayı
- sahədə firmaların ölçüsü
- amillərin qiymətləri
- yuxarıda sadalanan bütün amillər

hazır məhsula qiymətlər

547 Şərtə görə satıcı limanda əmtəə daşıyan gəmini boşaltmaya təhvil verdiyi andan özünün öhdəliyini bitmiş hesab edir. Bu andan əmtəənin zədələnməsi və ya zay olması ilə bağlı bütün risklər və məsrəflər alıcının üzərinə düşür.

- FAS
 CFR
 FOB
 DEQ
 CIF

548 Bu şərtə görə satıcı göstərilən təyinat limanına əmtəənin təchizatı üçün lazım olan məsrəfləri və fraxtı ödəməlidir. Lakin, gəminin yük yerinə əmtəə yükləndikdən sonra əmtəənin zədələnməsi və ya zay olması ilə bağlı olan risklər, həmçinin istənilən məsrəfin artması ilə bağlı risklər satıcıdan alıcıya keçir, əmtəənin daşınması üçün gömrük rüsumlarının ödənilməsi satıcının öhdəsinə düşür.

- EXW
 FCA
 FOB
 CIF
 CFR

549 Bu şərtə görə CFR şərtində verilən öhdəlikləri və daşıma zamanı əmtəənin zədələnmələrdən və ya zay olmadan risklərin dəniz sığortalanmasını təmin edir. Satıcı sığorta müqaviləsini bağlayır və sığortaedənə sığorta mükafatı ödəyir.

- CIF
 FOB
 FCA
 EXW
 CPT

550 Bu şərtə görə satıcı göstərilən təyinat yerinə qədər əmtəəni daşımağa görə fraxt ödəyir. əmtəənin (ANV - ni) yük daşıyana təhvil verdikdən sonra xərclərin istənilən artımı ilə bağlı risklərə görə öhdəlik satıcıdan alıcıya keçir.

- FCA
 CIP
 CPT
 DAF
 EXW

551 Bu şərtə görə satıcı CPT şərtinə uyğun öhdəlikləri yerinə yetirir və əlavə olaraq satıcı daşıma zamanı əmtəənin zədələnməsi və ya zay olması ilə bağlı risklərin nəqliyyat sığortalanmasını təmin edir.

- EXW
 CIP
 FCA
 FOB
 DAF

552 Bu şərtə görə əmtəə göndəriş üçün rüsumlardan təmizləndikdən sonra sərhədə, göstərilən yerə və ya məntəqəyə, ancaq qəbul edən ölkənin gömrük sərhədinə gələnə qədər əmtəənin göndərişi üzrə

satıcının məsuliyyəti yerinə yetirilmiş hesab olunur.

- FCA
- DEQ
- DES
- DDU
- DAF

553 Bu şərtə görə satıcı razılaşdırılmış təyinat limanında daşınması zamanı gömrük rüsumlarından təmizlənmiş (gömrük rüsumları ödənməmiş) əmtəəni alıcının öhdəsinə təhvil verdiyi andan özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir

- DEQ
- DDU
- DES
- DDP
- DAF

554 Bu şərtə görə satıcı idxal ölkəsində razılaşdırılan məntəqəyə əmtəəni çatdırdığı anda özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir.

- FCA
- CIF
- FOB
- DDP
- CPT

555 Qızıl pariteti nədir:

- valyutaların nisbəti
- valyutaların alıcılıq qabiliyyətinə görə nisbəti
- valyutaların metal məzmununa görə nisbəti
- bütün variantlar yalnızdır
- pul vahidinin rəsmi qızıl məzmunu

556 Valyutanın alıcılıq qabiliyyəti pariteti nədir:

- bütün variantlar yalnızdır
- valyutaların nisbəti
- valyutaların alıcılıq qabiliyyətinə görə nisbəti
- valyutaların qızıl məzmununa görə nisbəti
- valyutanın alıcılıq qabiliyyəti

557 Valyuta intervensiyası nədir:

- Mərkəzi Bank tərəfindən xarici valyutanın alınması və satılması
- bütün variantlar yalnızdır
- Mərkəzi Bank tərəfindən qiymətli kağızların alınması
- Mərkəzi Bank tərəfindən qiymətli kağızların satılması
- Mərkəzi Bank tərəfindən valyuta kursunun müəyyənləşdirilməsi

558 Uzun valyuta kursu reciminin xüsusiyyətləri:

- kurs Mərkəzi Bank tərəfindən müəyyən edilir
- kommersiya bankının maliyyə vəziyyətindən asılıdır

- kurs valyutaya olan tələb və təklifin təsiri altında dəyişir
- bütün variantlar yalnızdır
- kurs valyutaya olan tələb və təklifdən asılı deyil

559 Müqayisəli üstünlük qanunu: (səhv cavabı seçin)

- müxtəlif ölkələrin ixtisaslaşmasına təsir göstərir
- müqayisəli üstünlük prinsipi əsasında dayanır
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrin iqtisadi vəziyyətinin yaxşılaşdırılmasına kömək edir
- dünya ticarət iştirak edən ölkələrdə ümumi milli istehsal artmasına səbəb olur
- dünya istehsalındakı ölkələrin yerini müəyyən edir

560 Proteksionizm: (səhv cavabı seçin)

- dövlətin iqtisadi siyasət formalarından biridir
- Beynəlxalq əmək bölgüsü və dünya ticarətində dövlətin mövqeyini gücləndirmək məqsədi güdür
- xarici ticarətin tənzimlənməsi üçün tədbirlər məcmusudur
- beynəlxalq ticarətdə hər bir iştirakçının payını müəyyən edir
- daxili bazarı xarici bazarın mümkün mənfəi təsirlərindən qorumaq üçün nəzərdə tutulur

561 Proteksionizm siyasəti ... köməyi ilə həyata keçirilir: (səhv cavabı seçin)

- kompensasiya rüsumları, daxili vergilər və yığımların tətbiqi
- gömrük və qeyri-gömrük tarif yaradılması
- birbaşa və dolaylı idxal məhdudiyyətlərinin bərqərar edilməsi
- əmək beynəlxalq bölgüsündə beynəlxalq ticarətin hər bir üzvünün payının qiymətləndirilməsi
- valyuta məhdudiyyətləri tətbiqi

562 Proteksionizm siyasətinin metodları: (səhv cavabı seçin)

- ixrac kvotası
- güzəştli faiz dərəcələri
- idxal gömrük rüsumları
- gömrük güzəştləri
- idxal kvotası

563 İdxal kvotası: (səhv cavabı seçin)

- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun çeşidinə görə qoyulan məhdudiyyət kimi çıxış edir
- dünya bazarında hər bir iştirakçının öz məhsulunun satışında xüsusi çəkisini xarakterizə edir
- ayrı-ayrı ölkələr və firmaların inhisarçı sazişləri nəticəsində müəyyən edilir
- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun miqdarına görə qoyulan məhdudiyyət kimi çıxış edir
- məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi öz əksini tapır

564 Gömrük rüsumları: (səhv cavabı seçin)

- ölkədən xarici bazara çıxarılan müəyyən məhsulun çeşidinə, miqdarına görə qoyulan məhdudiyyət kimi çıxış edir
- konkret əmtəə vahidinə görə möhkəm vergi norması şəklində müəyyən olunur
- məhsulların qiymətində müəyyən edilmiş faiz kimi öz əksini tapır
- gömrük tariflərinə gətirilməklər hər bir ölkədə işlənilib hazırlanır
- öz ölkəsinin əmtəələrinə nisbətən digər ölkə əmtəələrinin rəqabət qabiliyyətinin qalxmasına və ya enməsinə təsir edir

565 Sadə gömrük tarifləri:

- konkret əmtəə növünə görə müəyyən olunur
- bütün ölkələr üçün eyni ölçüdə müəyyən olunur
- zəif iqtisadi inkişafa malik ölkələr üçün müəyyən olunur
- aşağı rəqabət qabiliyyətliliyə malik əmtələr üçün müəyyən olunur
- bütün ölkələr üçün minimal ölçüdə müəyyən olunur

566 Bir-birinin qiymətqoyma siyasətinə və marketing strategiyasına həssas olan azsaylı satıcıların çoxlu sayda alıcılarla ticarət etdiyi bazar hansıdır?

- Oliqopolist bazar
- Məqsədli bazar
- Nümunəvi bazar
- Sırf rəqabət bazarı
- İnhisarçı bazar

567 İdxal edilən məhsullara gömrük rüsumlarının qoyulmasına məqsəd:

- Məhsulun keyfiyyətinə təsir etmək
- Xərcləri minimuma endirmək
- Satışın həcmi artırmaq
- Daha çox gəlir əldə etmək
- xarici məhsulların milli bazarda yerli məhsulların qiymətindən aşağı qiymətə daxil olmasına imkan verməmək

568 Azərbaycanda Antiinhisar fəaliyyəti haqqında qanun nə vaxt qəbul olunmuşdur?

- 4 mart 1996
- 14 mart 1992
- 4 mart 1993
- 9 iyun 1994
- 25 mart 1995

569 Göstərilən amillərdən biri dünya qiymətlərinin formalaşmasına təsir etməkdə xüsusi əhəmiyyətə malikdir:

- konyunktura və dövlət-inhisar tənzimlənməsi amili
- dəyər və valyuta-maliyyə amili
- dəyər və konyunktura amili
- valyuta-maliyyə və siyasi amil
- dövlət-inhisar tənzimlənməsi və siyasi amil

570 Qeyd olunan fikirlərdən hansı müasir beynəlxalq bazar üçün xarakterik hesab olunmalıdır?

- qapalı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- rəqabətli bazar” formalaşacaq
- azad bazar” formalaşacaq

571 Aşağıda verilənlərdən biri inkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin bazarı üçün xarakterikdir?

- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- qapalı bazar” formalaşacaq
- rəqabətli bazar” formalaşacaq
- “azad bazar” formalaşacaq

572 Dünya bazarında dəyər qanunu geniş miqyasda fəaliyyətə nə zaman başlayıb?

- tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi anında
- dünya bazarı yarandığı zaman
- dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman
- dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
- qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman

573 Verilənlərdən biri beynəlxalq əmək bölgüsünə aiddir?

- Ayrı-ayrı dövlətlərin müxtəlif əmtəə və xidmətlərin istehsalında ixtisaslaşması;
- daxili bazarın müdafiəsi tədbiri.
- dünya ticarətinin inkişafının nəticəsi;
- Dünya təsərrüfatının inkişafının qanunauyğun nəticəsi;
- Dövlətlərarası mal və xidmətlərə mübadiləsi

574 Qeyd olunanlardan hansı dünya ticarətinin inkişafının əsas qüvvəsidir?

- Dünya bazarına dəyər qanununun təsiri;
- Beynəlxalq inteqrasiya prosesi;
- Beynəlxalq əmək bölgüsü
- Proteksionizm siyasəti.
- Müqayisəli üstünlük prinsipi;

575 Hansı növ qiymətlər ixrac qiymətlərinin hesablanmasının başlanğıc bazası hesab edilir?

- “azad” bazarların qiymətləri;
- qapalı” bazarların qiymətləri
- daxili bazar qiymətləri
- transfert qiymətləri.
- müqavilə qiymətləri;

576 Aşağıdakılardan hansı kapitalist bazarının regional qiymətlərinə aid edilir?

- onlar “Qapalı” bazar qiymətinə bərabər olur
- onlar “Azad” bazar qiymətindən yüksək olur
- onlar “Qapalı” bazar qiymətindən yüksək olur
- onlar “Azad” bazar qiymətindən aşağı olur
- onlar “Qapalı” bazar qiymətindən aşağı olur

577 Dünya bazarında dəyər qanunu nə zaman geniş miqyasda fəaliyyətə başlayır?

- tələb və təklif qanununun bazarda təsir gücünün zəiflədiyi anında
- dünya bazarı yarandığı zaman
- dünya əmtəə qiymətləri yarandığı zaman
- dünya ictimai əməyinin meydana çıxdığı zaman
- qızılın dünya pulundan çıxarıldığı zaman

578 Oliqopolistik bazarda müəssisələrin davranışı modelidir –

- sadalananların hamısı.
- sadalananların heç biri;
- «qaydalar üzrə oyun»;
- müəssisələrin sövdələşmələri;
- koordinasiya edilməyən oliqopoliya;

579 Dünya əmtəə bazarının konyunkturası dedikdə başa düşülür:

- Dünya təsərrüfatının qanunauyğunluğu
- Təkrar istehsalın dövrüliyünün konkret prosesi;
- Müxtəlif iqtisadi göstəricilərin dəyişməsi ilə müəyyən olunan iqtisadiyyatın hal-hazırkı vəziyyəti;
- hamısı səhvdir
- Dünya təkrar istehsalında hər hansı sferasının inkişafına ayrıca götürülmüş ölkənin iqtisadi vəziyyətinə, dünya təsərrüfatının inkişafına təsir edən amillər və şərtlərinin məcmusu;

580 Diversifikasiya:

- Kiçik şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- İri şirkətlərin, onların əsas sahələrinə münasibətdə ardıcıl istehsal və ya tədavi pilləsi kimi yerləşən digər sahələrə yayılması başa düşülür:
- İri şirkətlərin, onların əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində yerləşməyən digər sahələrə müdaxiləsi nəzərdə tutulur.
- bütün variantlar yalnızdır.
- Müəyyən sahədə iri şirkətin payının artması, sahə istehsalının daha böyük xüsusi çəkisinin onun əlində cəmlənməsi başa düşülür:

581 İnhisar bazarı şərtləri daxilində dəyər qanunun özünəməxsus təzahürü aşağıdakılardan hansıdır?

- dünya bazarında qiymətlərin dəyərdən uzaqlaşması.
- inhisar rəqabəti;
- bazar dəyəri və qiymət;
- bazar qiymət.
- inhisar qiyməti;

582 İnhisar mənfəəti nədir?

- vahid müştərək əlavə dəyərdir.
- orta mənfəətin çevrilmiş forması və əlavə dəyər formasıdır;
- sadə mənfəət və onun əmələ gəlməsi şərtləridir;
- əlavə dəyər vergisi və aksizlərdir
- inhisarlaşmış iqtisadiyyatda toplaşan orta mənfəətdir;

583 İnhisar qiymətinin yuxarı həddi hansıdır?

- istehsal qiyməti
- cari bazarda inhisar və rəqabət qüvvələrinin əlaqəsi;
- təkbaşına az xərclərin hesabına təkbaşına yüksək mənfəəti təmin edən istehsal qiymətlərinin modifikasiyası;
- dempinqdir
- artım, bir sıra böyük və kiçik istehsalçıların və ya başqa inhisarın daha aşağı qiymətlərlə bazara çıxışını faydalı edən səviyyə;

584 Aşağıdakılardan hansı qeyri-qiymət inhisar rəqabətinin formalarına aid deyil?

- rəqibin qiymətinə nisbətən daha aşağı qiymət təklifi yolu ilə qiymətlərin aşağı salmaq;
- məhsul üzrə rəqabət;
- istehlakçı maraqları üçün mübarizə;
- reklam kompaniyasının təsiri ilə alıcının cəlb olunması;
- satış şərtləri üzrə rəqabət;

585 Aşağıdakılardan hansı nikel bazarında hakim mövqə tutur?

- Heç biri;

- Nyu-York bircası;
- London metal bircası;
- Çikaqo bircası.
- “International company of Canada” Amerika-İngilis-Kanada çoxmilli korporasiya;

586 Maşın və avadanlıqların dünya bazarının özünəməxsusluğuna aiddir:

- Maşınqayırma məhsullarının texniki parametrlərinin mürəkkəbliyi, çoxsaylılığı və dinamikliliyi;
- İstehsalın yüksək təmərküzləşmə dərəcəsi;
- İntensiv mənəvi köhnəlməyə məruz qalması.
- İri beynəlxalq şirkətlərin hökranlılığı;
- Geniş əmtəə nomenklaturası;

587 Maşın və avadanlıqların qiymətləri nədən asılıdır?

- İxtisaslaşma və kooperativləşmə səviyyəsindən.
- ETT-nin inkişafından;
- İstehsal qabiliyyətindən;
- bütün variantlar yalnızdır.
- Rəqabətin səviyyəsindən;

588 Maşın və avadanlıqların qiymətlərinin həcmi aşağıdakı hansı elementlərlə müəyyən edilir?

- Əlavə və güzəştlər sistemi ilə;
- Müqayisə edilən maşın, aqreqat və qurğuların qiymətləri ilə;
- Müqavilə qiymətləri ilə;
- Ləngimə əmsalı ilə.
- Güclülük və istehsal qabiliyyəti ilə;

589 Dünya ticarətində maşın və avadanlıqlara olan sürüşkən qiymətlər nəyi nəzərə alaraq müəyyən edilir?

- Bağlanan sövdələşmə şərtlərini;
- Dünya bazar qiymətlərini;
- Tələb və təklifi;
- Çatdırılma müddətləri.
- Maşın və avadanlıqların hazırlanması müddətində baş verən istehsal xərclərində dəyişiklikləri;

590 Maşın və avadanlıqların sürüşkən qiymətlərlə təchizatı üzrə müqavilələrdə nə göstərilir?

- Sürüşmə limiti;
- Ləngimə əmsalı;
- Bazis qiyməti və intizam, bu qiymətin onu təşkil edən elementlərə bölüşdürülməsi;
- Effektivlik əmsalı.
- Vergi dərəcələri;

591 Dünya təcrübəsinə əsasən FOB və FAS şərtlərində qiymətlər aşağıdakılardan hansı ilə fərqləndirilir?

- Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- Nəqləmə xərclərinin kəmiyyəti qədər
- Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- Bazar şərtləri ilə
- Ödəniş şərtləri ilə

592 Aşağıdakılardan hansı ilə beynəlxalq tarif və fraxtlar ifadə edilir?

- Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri
- Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
- Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
- Daşıma qiymətlərini
- Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini

593 Beynəlxalq təcrübədə FOB və SIF qiymətləri bir-birindənə ilə fərqlənir?

- gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər
- sığorta xərclərinin kəmiyyəti qədər
- ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- bazar şərtləri ilə
- ödəniş şərtləri ilə

594 Qara metalların prokatına olan dünya ixrac qiymətlərinin səviyyəsi aşağıdakılardan hansının təsiri nəticəsində formalaşır?

- Valyuta-maliyyə amili;
- Dünya bazarında rəqabət amili;
- İstehsalın və satışın dövlət-inhisar tənzimlənməsi;
- Bir-birinə zidd, müxtəlif istiqamətli amillərin mürəkkəb kompleksi;
- Tələb və təklifin əlaqəsinin konyuktur amili;

595 Aşağıdakı qiymət növlərindən hansı daha aşağı səviyyəyə malikdir?

- FAS
- KAF
- SIF
- FOT
- FOB

596 Hansı qiymətlərə əsasən ixracatçı firma idxalçıya əmtəni gəmiyə qədər nəqliyyat xərclərini daxil etməklə satır?

- EXW və ya DDU ixrac qiymətləri
- FAC və ya FOB ixrac qiymətləri
- SIF və ya FOB ixrac qiymətləri
- CİF və ya SİF ixrac qiymətləri
- FAC və ya SIF ixrac qiymətləri

597 Hansı qiymətlər göndərmə və satış şərtlərinə görə qiymət növünə aid edilir?

- FAS ixrac qiyməti
- franko-satış
- FOB idxal qiyməti
- birja qiyməti
- hərrac qiyməti

598 Aşağıdakı qiymətlərdən hansı FOB qiymətlərindən əlavə ixracatçı ölkələrin sərhədlərinə qədər daşınması xərclərini də özündə birləşdirir?

- DDU idxal qiymətləri
- EXW ixrac qiymətləri

- FAC ixrac qiymətləri
- DDP ixrac qiymətləri
- SİF idxal qiymətləri

599 Beynəlxalq təcrübədə nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilir:

- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «C» qrupu su nəqliyyatı
- «F» qrupu su nəqliyyatı
- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü

600 Beynəlxalq təcrübədə franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilmir:

- avtomobil nəqliyyatı
- dəmir yolu nəqliyyatı
- dəniz nəqliyyatı
- cavabların heç biri doğru deyildir
- çay nəqliyyatı

601 Beynəlxalq təcrübədə franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə alqı-satqı kontraktını əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- FOB
- FCA
- EXW
- CFR (KAF)
- FAS

602 Beynəlxalq təcrübədə nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- FOB
- FAS
- EXW
- KAF
- FCA

603 Beynəlxalq təcrübədə nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilmir:

- avtomobil nəqliyyatı
- dəniz nəqliyyatı
- hava nəqliyyatı
- yuxarıdakı cavablar doğru deyildir
- çay nəqliyyatı

604 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyərtəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növlərinə aid edilir:

- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «C» qrupu su nəqliyyatı
- «F» qrupu su nəqliyyatı

- «C» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü

605 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilmir:

- avtomobil nəqliyyatı
- «F» qrupu su nəqliyyatı istisna olmaqla digər nəqliyyat növlərinə
- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla dəmir yolu nəqliyyatına
- yuxarıda göstərilən cavabların heç biri doğru deyildir
- hava nəqliyyatı

606 Beynəlxalq təcrübədə sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında) şərti ilə alqı-satqı kontraktının əsas bazis şərtinin qəbul olunmuş adı:

- FAS
- EXW
- KAF
- CIF
- FCA

607 Müasir beynəlxalq bazar üçün xarakterikdir:

- “qapalı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- “rəqabətli bazar” formalaşacaq
- “azad bazar” formalaşacaq

608 İnkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin bazarı üçün xarakterikdir:

- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- “qapalı bazar” formalaşacaq
- “rəqabətli bazar” formalaşacaq
- “azad bazar” formalaşacaq

609 Proteksionizm siyasətinə aid olan fikirlərdən hansı yanlıştır?

- beynəlxalq ticarətdə hər bir iştirakçının payını müəyyən edir
- daxili bazarı xarici bazarın mümkün mənfi təsirlərindən qorumaq üçün nəzərdə tutulur
- dövlətin iqtisadi siyasət formalarından biridir
- xarici ticarətin tənzimlənməsi üçün tədbirlər məcmusudur
- Beynəlxalq əmək bölgüsü və dünya ticarətində dövlətin mövqeyini gücləndirmək məqsədi güdür

610 Aşağıdakılardan hansı proteksionizm siyasətinə aid deyil?

- kompensasiya rüsumları, daxili vergilər və yığımların tətbiqi köməyi ilə həyata keçirilir
- gömrük və qeyri-gömrük tarif yaradılması köməyi ilə həyata keçirilir
- birbaşa və dolaylı idxal məhdudiyyətlərinin bərqərar edilməsi köməyi ilə həyata keçirilir
- əmək beynəlxalq bölgüsündə beynəlxalq ticarətin hər bir üzvünün payının qiymətləndirilməsi köməyi ilə həyata keçirilir
- valyuta məhdudiyyətləri tətbiqi köməyi ilə həyata keçirilir

611 Qiymətlərin tənzimlənməsi bağlı verilən fikirlərdən hansı doğru deyil?

- Bütün variantlar yanlıştır.
- İsveçrə hökuməti kənd təsərrüfatı siyasəti çərçivəsində qiymətlərin kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının rentabelliğini təmin edəcək səviyyədə saxlanmasını nəzərdə tutur.
- Norveçdə isə ədalətsiz (çox yüksək) qiymətlərin qoyulması haqqında istənilən razılıqlar qanunla qadağan edilmişdir.
- Yaponiyada dövlətin müvafiq nazirliklər şirkətlərin iştirakı ilə qiymətlərin minimum səviyyəsini müəyyən edirlər
- İsveçrədə hər il təhvil verilən südün müəyyən həcmi (kvota) nəzərdə tutulur və südü təhvil verənlərə möhkəm qiymət üçün zəmanət verilir.

612 Qiymətlər çoxluğu hansı amillərlə beynəlxalq ticarətdə müəyyən edilmir?

- alıcıların kateqoriyaları üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
- hökumət təşkilatları tərəfindən həyata keçirilən dövlət-inhisar tədbirləri ilə (ticarət-siyasi və valyuta);
- bazarlar üzrə differensiallaşan qiymətlər sistemini həyata keçirən inhisarın siyasəti ilə;
- ayrı-ayrı ölkələrin investisiya siyasəti ilə .
- qeyri-kommersiya və digər xüsusi əməliyyatlarla;

613 Qiymətlərin qruplaşdırılması hansı sənədin bazasında tətbiq olunur? (bazis şərtləri nəzərə alınmaqla)

- bu qaydalar «Inkoterms 2000» sənədinin bazasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin qərarları əsasında tətbiq olunur
- bu Azərbaycan Respublikası Tarif (Qiymət) Şurası tərəfindən təsdiq olunmuş qərarların bazasında tətbiq olunur
- bu hüquqi sənədlərin hamısı bazis şərtlərinin nəzərə alınması
- bu Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanları əsasında tətbiq olunur

614 Bazarda əmtəyə təklif tələbdən yüksək olarsa:

- “qapalı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- “rəqabətli bazar” formalaşacaq
- “azad bazar” formalaşacaq

615 Neftə olan qiymətlər dinamikasına təsir göstərən əsas amillər hansılardır?

- siyasi amillər;
- Yeni neft quyularının axtarışına və istismarına gedən xərclərin artması;
- Neftin hasil olunmasının mədən-geoloji şərtlərinin bərpa olunmaz dərəcədə pisləşməsi;
- Yuxarıda göstərilən amillərin kompleks sistemi.
- OPEK-in üzv-ölkələrinin istehsal, satış və qiymət siyasətinin kifayət qədər effektiv koordinasiyası;

616 Qərbi-Avropa ölkələrinin qara metallarının ixrac qiymətləri:

- Dünya bazarına olan böyük təkliflərin qiymətləridir;
- Böyük müqavilələrin qiymətləridir;
- Faktiki sövdələşmə qiymətləridir;
- bütün variantlar yanlıştır
- Sorğu bazis qiymətləridir;

617 Qara metalların sorğu ixrac qiymətləri adətən hansı şərtlərlə müəyyən olunur?

- “Rüsum daxil olmaqla, Franko-alıcı”
- “KAF təyinat stansiyası”

- “Franko göndərmə stansiyası”
- FOB – adi keyfiyyətli metala olan Qərb-Avropa ölkələrinin sorğu bazis qiymətlərinin stansiyası.
- “CIF təyinat stansiyası”

618 Bazisdən yayınma halı olduqda metalın qiymətlərinə hansı xüsusi güzəştləri və artıq verilən pullar tətbiq olunur?

- Keyfiyyətinə, yaraşığına, qablaşdırılmasına və metal istehsalına olan digər tələblərə görə əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənən əmtəələrin satışında tətbiq olunan güzəşt və artıq verilən pullar.
- Eyni keyfiyyətli və baxılan bazarın konyukturasında əlaqədar olan dəyişikliklərlə müxtəlif əmtəə partiyalarının satışında güzəşt və artıq verilən pullar;
- Böyük əmtəə partiyasının çatdırılmasında güzəşt və artıq verilən pullar;
- bütün variantlar yalnızdır
- Dünya ticarətində əmtəə dövriyyəsinin həcminə görə güzəşt və artıq verilən pullar;

619 Neftin qiymətinin neft məhsullarının qiymətlərinə əsasən müəyyən olunması zamanı nə nəzərə alınır?

- Sığortanın ölçüsü;
- Neft məhsullarının çıxış strukturu;
- Bazarda rəqabətin səviyyəsi;
- Neftin yenidən emal edilməsi və nəql edilməsinə gedən xərclər.
- Neft məhsullarının qiymətləri;

620 Aşağıdakı qiymətlərdən hansında satıcı limanda əmtəə daşıyan gəmini boşaltmaya təhvil verdiyi andan onun öhdəliyi bitmiş olur?

- CIF
- FOB
- FAS
- DEQ
- CFR

621 Aşağıda göstərilən qiymət növlərinin hansında satıcı göstərilən təyinat limanına əmtəənin təchizatı üçün lazım olan məsrəfləri və fraxtı ödəməlidir.

- CFR
- FOB
- EXW
- CIF
- FCA

622 Aşağıdakılardan hansı şərtə görə CFR şərtində verilən öhdəlikləri və daşıma zamanı əmtəənin zədələnmələrdən və ya zay olmadan risklərin dəniz sığortalanmasını təmin edir?

- CPT
- FCA
- CIF
- EXW
- FOB

623 Aşağıdakılardan hansı Net-bek qiymətlərinin hesablanması bazası kimi çıxış edir?

- OPEK-ə daxil olmayan ixracatçıların rəsmi sorğu qiymətləri;
- Neft bircalarında sövdələşmə qiymətləri.
- Neft məhsullarının qiymətləri;

- “Azad” bazarda birdəfəlik sövdələşmə qiymətləri;
- OPEK-in rəsmi satış qiymətləri;

624 Hansı şərtə görə satıcı əmtəəni idxal ölkəsində razılaşıdırılan məntəqəyə çatdırdığı anda özünün öhdəliyini yerinə yetirmiş hesab edir?

- CPT
- FOB
- FCA
- DDP
- CIF

625 Sazişlərdə rüsumlar ödənilməklə çatdırılmışdır şərti ilə hansı qiymət növündən istifadə olunur?

- DE qiymətləri
- FAS qiymətləri
- FOB qiymətləri
- DDP qiymətləri
- DDU qiymətləri

626 Verilənlərdən hansı dövlətin qiyməti birbaşa tənzimlənməsinə aid deyildir?

- rentabellik normasının təyin edilməsi
- qeydə alınmış qiymətlərin və tariflərin tətbiq edilməsi
- ümumi qiymətlərin dondurulması
- valyuta məzənnəsinin tənzimlənməsi
- müəyyən vaxt ərzində qiymət artımına müəyyən həddin tətbiq edilməsi

627 Aşağıdakılardan hansı qiymətlərin dövlət tənzimlənməsinin birbaşa metoduna aiddir?

- Dövlət xərclərinin tənzimlənməsi
- Dövlət tədarükünün həyata keçirilməsi.
- Rentabellik normativlərinin hədlərinin müəyyən edilməsi.
- Valyuta məzənnələrinin tənzimlənməsi.
- Pul tədavülü və kreditin tənzimlənməsi.

628 İnkişaf etmiş ölkələrdə inflyasiya proseslərinin qeyri-bərabərliyi və müxtəlif məhsullarla beynəlxalq əmək bölgüsündə qeyri – bərabər iştirakı nəyi şərtləndirir?

- qiymətlərin dəyişmə tempinə nəzarəti şərtləndirir
- qiymətlərin artma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin azalma tempini şərtləndirir
- qiymətlərin azalma tempinin qarşının alınmasını şərtləndirir
- qiymətlərin müxtəlif artım templerini şərtləndirir

629 Aşağıdakı hökmlərdən biri istehsal beynəlmiləl qiymətinə aiddir?

- bəzi hallarda milli istehsal qiymətinə uyğun gəlir
- dünya qiymətlərinin dünya bazarında pulla ifadəsidir
- dünya qiymətinin ilkin əsasıdır
- beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsini tənzimləyir
- dünya bazarında formalaşmasının əsasını beynəlmiləl dəyər təşkil edir

630 Aşağıdakılardan hansı Qərbi Avropa ölkələrində qiymətlərin əmələgəlməsinə təsirin dolayı metodlarına aid edilmir:

- qiymətlərin təsbit olunması;
- vergi sistemi;
- dövlət tədarükü
- kredit sisteminin tənzimlənməsi.
- pul tədavülü

631 Verilənlərdən hansı qiymətlərin iqtisadi tənzimləmə metoduna aid edilmir:

- torpaq rentasının tənzimlənməsi
- dövlət əsaslı vəsait qoyuluşu siyasəti;
- dövlət xərclərinin tənzimlənməsi
- dövlət preyskurant qiymətlərinin tətbiq olunması.
- amortizasiya normalarının qoyulması;

632 Hansı təşkilat dünya ticarətin inkişafına yardım edir?

- Neft ixracatı ölkələrinin təşkilatı
- Beynəlxalq Valyuta Fondu
- Avropa iqtisadi Birliyi
- Beynəlxalq Yenidənqurma və inkişaf Bankı.
- Ümumdünya Ticarət Təşkilatı

633 Dünya qiymətlərinin internasional dəyərdən uzaqlaşmasına səbəb olan faktorlara aşağıdakılardan hansı aid edilmir?

- məhsulun istehlak dəyəri
- inflyasiya;
- beynəlxalq bazarda monopoliya hökmranlığı
- beynəlxalq əmək bölgüsü.
- valyuta kurslarının qeyri-sabitliyi;

634 Beynəlxalq kommertiya termnlərinə görə Cost and Freight (...named port of destination) şərti nəyi bildirir?

- sərbəst gəminin göyertəsinə (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- nəqliyyatçının sərbəstliyi (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- franko-zavod və yaxud zavoddan (... şərtləndirilmiş məntəqədə)
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)

635 Beynəlxalq kommertiya terminlərinə görə Cost, Insurance and Freight (... named port of destination) şərti nəyi bildirir?

- daşınma haqqı ödənilmişdir (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə) dək
- fraxt və dəyəri (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi)
- sərbəst gəminin göyertəsi boyunca (... şərtləndirilmiş yüklənmə limanında)
- daşınma haqqı və sığortalama (... sərbəstləndirilmiş təyinat yerinə) dək ödənilmişdir
- göndərilən məhsulun dəyəri, sığortalama və fraxt (... şərtləndirilmiş təyinat limanına kimi) qiymətdə əks olunmuşdur.

636 Beynəlxalq kommertiya termini olan rüsumlar ödənilməklə (... şərtləndirilmiş təyinat məntəqəsinə) çatdırılmışdır şərti ilə kontraktlarda hansı qiymət növündən istifadə olunur?

- DDU qiymətləri
- FOB qiymətləri
- DDP qiymətləri

- DE qiymətləri
- FAS qiymətləri

637 Beynəlxalq kommertiya termini olan rüsumlar ödənilməklə (... şərtləndirilmiş təyinat məntəqəsinə) çatdırılmışdır şərti ilə idxal-ixrac əməliyyatlarında hansı qiymət (tarif) əmələ gəlir?

- FAS qiymətləri
- DDU qiymətləri
- FCA qiymətləri
- SIF qiymətləri
- FOB qiymətləri

638 Inkoterms-2000 şərti olan rüsumlar ödənilməklə körpüyə çatdırılmışdır (... şərtləndirilmiş təyinat məntəqəsinə) hansı tarif (qiymət) növü əmələ gəlir?

- DDP qiymətləri
- DE qiymətləri
- DEQ qiymətləri
- EXC qiymətləri
- DDU qiymətləri

639 Beynəlxalq Kommertiya termini olan cəmi ilə (... şərtləndirilmiş təyinat yerinə) çatdırılmışdır şərti ilə idxal-ixrac əməliyyatlarında hansı tarif (qiymət) növü formalaşır?

- DDU qiymətləri
- FOB qiymətləri
- FCA qiymətləri
- DE qiymətləri
- FAS qiymətləri

640 Beynəlxalq təcrübədə franko-zavod və yaxud zavoddan (.. şərtləndirilmiş məntəqədə) şərti ilə məhsulların göndərişi hansı nəqliyyat növünə aid edilir:

- «E» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- dəmir yolu nəqliyyatı
- dəniz nəqliyyatı
- «F» qrupu Intermodel daşımalar da daxil olmaqla istənilən nəqliyyat növü
- çay nəqliyyatı

641 Qiymət əmələ gətirən əsas amillərə aiddir: (səhv cavabı seçin)

- qiymətlərin birbaşa tənzimlənməsi
- siyasi mühit
- ictimai istehsal qiyməti
- pul sferasının vəziyyəti
- tələb və təklifin nisbəti

642 İnkişaf etmiş kapitalist ölkələrinin daxili bazarlarında qiymətlərin hərəkətini onların səviyyəsinin yüksəldilməsinə, eləcə də aşağı salınmasına təsir edən amillər çoxluğuna aiddir: (səhv cavabı seçin)

- bir neçə qiymətin nisbi sabitliyi
- yaranan tərəddüdlərin amplitudu
- qiymətlərin çoxluğu
- dünya bazarının konyukturu
- qismən qiymətlərin hərəkətinin yerli xarakteri

643 Bazarda əmtəyə tələb təklifdən yüksək olarsa:

- “qapalı bazarı” formalaşacaq
- “satıcı bazarı” formalaşacaq
- “alıcı bazarı” formalaşacaq
- “rəqabətli bazar” formalaşacaq
- “azad bazar” formalaşacaq

644 Aşağıdakılardan hansı bazar iqtisadiyyatı olan ölkələrdə qiymətlərin dövlət tənzimlənməsini düzgün izah edir?

- iqtisadiyyatda dağıdıcı nəticələrə gətirib çıxarmayan inhisar və rəqabətin bu cür münasibətinin təmin olunması alətidir.
- inhisarın maraqlarının qorunması tədbiridir
- nəzarət tədbiridir
- qiymətlərin təsbit olunmasıdır
- qanunverici, inzibati və büdcə-maliyyə tədbirlərinin köməyi ilə, bütünlükdə sistemin sabit inkişafına imkan yaratmaq yolu ilə dövlətin qiymətlərə təsir etmək təşəbbüsüdür;

645 Kapitalist bazarının regional qiymətlərinə xasdır:

- onlar “Qapalı” bazar qiymətinə bərabər olur
- onlar “Azad” bazar qiymətindən yüksək olur
- onlar “Qapalı” bazar qiymətindən yüksək olur
- onlar “Azad” bazar qiymətindən aşağı olur
- onlar “Qapalı” bazar qiymətindən aşağı olur

646 Nəqliyyat məsrəflərinin differensiallaşdırılması hansı nəqliyyat vasitəsində özünü biruzə verir:

- avtomobil nəqliyyatında
- hava və dəniz nəqliyyatında
- su və avtomobil nəqliyyatında
- cavablar doğru deyildir
- dəmiryol nəqliyyatında

647 Hökumətin qərarlarına görə hansı nəqliyyat tarifləri tənzimlənir:

- taksilərlə sərnişinlərin daşınması tarifləri
- daxili avia xətlərlə sərnişinlərin və yüklərin daşınması
- dəmiryol nəqliyyatı tarifləri
- dəniz nəqliyyatı tarifləri
- dəmiryol nəqliyyatında sərnişinlərin daşınması tarifləri

648 Hava nəqliyyatı tariflərinə aid edilmir:

- hava nəqliyyatında yüklərin daşınma tarifləri
- hava nəqliyyatı ilə poçtların daşınma tarifləri
- hava limanları rayonlarında hava gəmilərinə xidmətə görə aeronaviqasiya xidməti tarifləri
- hava gəmilərinə xidmət tarifləri
- hava limanlarında sərnişinlərə xidmət tarifləri

649 Dəmiryol nəqliyyat növlərinə aid deyildir:

- nəqliyyatda poçtların daşınması tarifləri
- nəqliyyatda baqajların daşınması tarifləri
- nəqliyyatda sərnişinlərin daşınması tarifləri

- nəqliyyatda yük baqajlarının daşınması
- avtomobil nəqliyyatında sərnişinlərin və yüklərin daşınması tarifləri

650 Nəqliyyat xərclərinin differensiallaşdırılması daha yüksəkdir?

- avtomobil nəqliyyatında
- boru-kəmər
- dəniz nəqliyyatında
- çay və hava nəqliyyatında
- hava nəqliyyatında

651 Verilənlərdən biri xarici ticarətin müqavilə qiymətidir:

- nəşr edilən sorğu qiymətləri
- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- pərakəndə satış qiyməti
- preyskurant qiymətləri
- proqnoz qiymətləri;

652 Göstərilən metodlardan biri dünya bazarında maşın və avadanlıqların qiymətinin proqnozlaşdırılmasında istifadə olunur:

- "Analoqiya"
- "Sorgu"
- "Delfi"
- "Parametrik"
- Müqayisəli satışlar"

653 Aşağıdakı kriteriyalardan hansı dünya bazarında qiymətlərin proqnozlaşdırılmasında müxtəlif strukturları təyin edir?

- müəyyən inhisar quruluşunun məhsulunun xüsusi çəkisi;
- firmaların bazarda ekspansiyası;
- ölçü, xarakter, kapitalın təmərküzləşməsi və ixtisaslaşma dərəcəsi
- üfiqi və şaquli inteqrasiyasının dərəcəsi.
- diversifikasiya dərəcəsi;

654 Verilənlərdən hansı qiymətlərin dünya bazarında proqnozlaşdırılması zamanı nəzərə alınan diversifikasiyanın izahıdır?

- Böyük şirkətlərin əsas sahəyə münasibətdə istehsalın və ya tədavülün növbəti pilləsi kimi çıxış edən digər sahələrdə genişlənməsi.
- Bir iri şirkətin müəyyən sahəyə aid olan istehsalının xüsusi çəkisinin bir yerə toplanmasıdır;
- Müəyyən sahədə iri şirkətlərin payının artmasıdır
- Qiyməti aşağı salmaq cəhdidir.
- Başqa sahədə olan iri şirkətlərin əsas sahəsi ilə birbaşa istehsal əlaqəsində olmayan həmin şirkətlərin başqa sahələrə daxil olmasıdır;

655 Göstərilən amillərdən hansı dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edir?

- Valyuta bazarının vəziyyəti
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- İctimai-zəruri əmək məsrəflərinin dəyişməsi, daha doğrusu, beynəlxalq mübadilə sferasında dövr edən əmtəələrin dəyərinin dəyişməsi
- Bütün variantlar doğrudur
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti

656 Hansı amillər dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir edir?

- Valyuta bazarının vəziyyəti
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Bütün variantlar doğrudur
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti

657 Aşağıdakı amillərdən hansı dünya qiymətlərinin dinamikasına təsir etmir?

- Valyuta bazarının vəziyyəti
- Tələb və təklif nisbətlərinin dəyişməsi
- Dünyada hərbi-siyasi vəziyyət
- Yığım və istehlakın nisbəti
- Beynəlxalq ticarət sahəsində kapitalist dövlətlərinin iqtisadi siyasəti

658 Prefensial qiymətləri müəyyən edilir:

- beynəlxalq inhisarlar çərçivəsində əmtəə və xidmətlərin mübadiləsi zamanı razılaşmalara görə
- "Azad" bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə
- müəyyən əmtəələrin göndərilməsi haqqında hökumətlərarası razılaşmalara görə
- Qərbi Avropa dövlətləri arasında inteqrasiya prosesləri nəticəsində daha üstünlüyə malik olan ölkələrin razılaşmalarına görə
- "Qapalı" bazarda müəyyən əmtəə növlərinə uyğun təyin edilən qiymətlərə görə

659 Kurno modelində nəzərdə tutulur ki:

- oliqopolistlərdən hər biri qərar qəbul edərkən buna digər oliqopolistlərin reaksiya vermək imkanını nəzərə alır
- mükəmməl rəqiblərdən hər biri istehsal həcmi haqqında qərar qəbul edərkən hesab edirlər ki, o, məhsulun qiymətində əks olunmayacaqdır
- duopolistlərdən hər biri istehsalın həcmi haqqında qərar qəbul edərkən, hesab edir ki, o, digər duopolistin məhsul buraxılışı həcminə təsir göstərmir
- bütün variantlar yalnızdır
- inhisarçı rəqiblərdən hər biri son hədd xərclərindən yuxarı qiymətlər üzrə resursları əldə edir

660 Aşağıda verilən mülahizələrdən hansı səhvdir

- bazar üzərində hakimiyyətə malik firmalar tez-tez qiymət ayırı-seçkiliyi təcrübəsinə müraciət edirlər
- inhisarçı üçün həmişə son hədd gəliri qiymətdən yuxarıdır
- inhisarçı həmişə qiyməti son hədd xərcləri kəmiyyətindən yuxarı təyin edir
- hamısı doğrudur
- inhisar özündə natamam rəqabətin son halını birləşdirir

661 Inhisarçı məhsuluna tələb əyrisi

- cavablardan heç biri doğru deyil
- şaquli xətt sayılır
- müsbət mailliyə malikdir
- mənfi mailliyə malikdir
- üfiqi xətt sayılır

662 Dünya təcrübəsində məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- altı
- üç

- on
- on iki
- beş

663 Aşağıdakılardan hansı nəqliyyat tarifinin növü deyil-

- mütərəqqi tariflər
- mütənasib tariflər
- differensial tariflər
- tariflər.
- akkord tariflər

664 Dəmiryola nəqliyyatında tətbiq olunan tarif növü deyil:

- müstəsna tariflər
- yerli tariflər
- ümumi tariflər
- differensial tariflər
- akkord tariflər

665 Dəmiryolu nəqliyyatında tariflər differensiallaşdırılmır

- boşdayanma vaxtına
- göndərişlərin növlərinə
- vaqonların tiplərinə görə
- vaqonların yükləmə qabiliyyətindən istifadə dərəcəsinə görə
- daşıma məsafəsinə və sürətinə

666 Fraxt nədir?

- hava nəqliyyatının tarifləri
- çay nəqliyyatı tarifləri
- su nəqliyyatı tarifləri
- dəmiryolu nəqliyyatı tarifləri
- avtomobil nəqliyyatı tarifləri

667 Gömrük tarifinin tətbiq edilməsi nəyə gətirib çıxarır?

- idxal qiymətlərinin artmasına və yerli malların qiymətlərinin aşağı düşməsinə
- yerli istehsalçıların qazancına və məhsul istehlakçıların itkisinə
- idxal və yerli malların qiymətlərinin artmasına
- istehlakçı və istehsalçıların rifah səviyyəsinin dəyişməsinə
- bütünlükdə yerli məhsulların istehsalçı və istehlakçıların itkisinə

668 Gömrük rüsumlarının tətbiq edilməsi hansı məqsədləri güdür?

- xarici iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi
- daxili bazarın daxili rəqabətdən qorunması
- dövlət büdcəsinin artması
- daxili bazarda qiymətlərin aşağı düşməsi
- xarici bazarların zəbt edilməsi

669 Dünya təcrübəsində məhsulun gömrük dəyərinin müəyyən olunması metodlarının sayı nə qədərdir?

- on

- beş
- üç
- on iki
- altı

670 FOB və FAS şərtlərində qiymətlər fərqləndirilir

- Ticarət əlavəsinin kəmiyyəti qədər
- Ödəniş şərtləri ilə
- Nəqlətmə xərclərinin kəmiyyəti qədər
- Bazar şərtləri ilə
- Gömrük rüsumu ödənişinin kəmiyyəti qədər

671 Beynəlxalq tarif və fraxtlar nəyi ifadə edir?

- Nəqliyyat məhsullarının milli dəyərini
- Nəqliyyat məhsulunun beynəlxalq dəyərini
- Nəqliyyat məhsulunun bazar qiymətini
- Daşıma qiymətlərini
- Nəqliyyat məhsulunun istehsalına sərf olunan ictimai zəruri xərcləri

672 Verilmiş fikirlərdən biri dünya bazar qiymətlərinin öyrənilməsinin başlıca şərtidir:

- proqnozların qiymətləndirilməsi
- qiymət indekslərinin işlənilib hazırlanması
- proqnozun işlənilib hazırlanması
- qiymət indekslərinin orta kəmiyyətinin işlənilib hazırlanması
- idxal-ixrac qiymətlərinin orta kəmiyyətinin müəyyən edilməsi

673 İxrac və ya idxal qiymətlərindən gömrük rüsumları və vergilər həcmində fərqlənirlər:

- ticarət təşkilatları tərəfindən təyin edilən daxili topdansatış qiymətləri
- bircalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin daxili topdansatış qiymətləri
- İri firmaların təklif qiymətləri və faktiki sövdələşmənin qiymətləri
- beynəlxalq sövdələşmələrdə iştirak edən ölkələrin daxili topdansatış qiymətləri
- bircalarında ticarəti həyata keçirilən əmtəələrin qiymətləri

674 əmələ gəlməsi xarakterinə görə şərti olaraq dünya qiymətlərinin neçə növü fərqlənir:

- 4
- 6
- 2
- 5
- 3

675 Azad bazar qiymətlərinə daxildir: (səhv cavabı seçin)

- hərəqlərin qiymətləri
- birjaların qiymətləri
- ticarət təşkilatlarının qiymətləri
- əmtəələrin satışı təşkil olunan yerlərdə formalaşan qiymətlər
- regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətləri

676 Qapalı bazar qiymətlərinə daxildir: (səhv cavabı seçin)

- firmadaxili ticarət qiymətləri

- regional iqtisadi qruplaşmaların qiymətləri
- ticarət təşkilatlarının qiymətləri
- imtiyazlı razılaşma qiymətləri
- prefensial razılaşma qiymətləri

677 Sorğu qiymətləri hansı bazarlarda tətbiq olunur? (səhv cavabı seçin)

- neft və neft məhsulları bazarlarda
- kənd təsərrüfatı məhsulları bazarı
- kimyəvi mallar bazarlarda
- qara metallar bazarı
- ayrı-ayrı əlvan metal növləri bazarı

678 İstehsal beynəlmiləl qiyməti: (səhv cavabı seçin)

- dünya qiymətinin ilkin əsasıdır
- dünya bazarında formalaşmasının əsasını beynəlmiləl dəyər təşkil edir
- dünya qiymətlərinin dünya bazarında pulla ifadəsidir
- beynəlxalq ticarət əmtəələrin mübadiləsini tənzimləyir
- bəzi hallarda milli istehsal qiymətinə uyğun gəlir

679 Dünya qiymətləri:

- istehsal xərcləri və orta mənfəətin məcmusu əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- ictimai zəruri xərclərə malik, həmçinin orta mənfəətliliyi özündə əks etdirən əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- ictimai zəruri xərclərə malik əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir
- istehsal-tədavül xərclərini və idxal-ixrac rüsumları əsasında formalaşan beynəlmiləl istehlak qiymətini pul formasında ifadə edir
- elmi-texniki tərəqqi və yüksək konstruksiya xüsusiyyətlərinə malik əmtəələrin beynəlmiləl istehsal qiymətini pul formasında ifadə edir

680 Ölkənin valyuta məzənnəsinin aşağı düşməsi:

- ixracatçılara «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir
- digər ölkələrin sahibkarlarına əlavə mənfəət qazanmağa imkan verir
- həmin ölkələri məcbur edir ki, əlavə pul vəsaitləri sərf etməklə məzənnənin yüksəldilməsini həyata keçirsinlər
- ixracatçılara əlavə pul vəsaitlərinin sərf edilməsi kimi ziyan verir
- ölkələrə «mənfəəti» adlandırılan əlavə mənfəət almağa imkan verir

681 Rəsmi bazar məzənnəsi üzrə digər ölkələrin valyutasına azad alqı-satqısıdır:

- maliyyə valyutasının dönərliyi
- qismən valyutanın dönərliyi
- milli valyutanın dönərliyi
- tam valyutanın dönərliyi
- xarici valyutanın dönərliyi

682 Azad valyuta mübadiləsinə tədiyyə balansının bütün maddələri üzrə icazə verilir:

- tam valyutanın dönərliyində
- əmtəə valyutasının dönərliyində
- xarici valyutanın dönərliyində
- maliyyə valyutasının dönərliyində
- milli valyutanın dönərliyində

683 Daxili və beynəlxalq bazarlarda sabit və ya artan məzənnə ilə və yüksək alıcılıq qabiliyyətliliyi ilə xarakterizə olunur:

- etibarlı valyuta
- tam dönərli valyuta
- əmtəə valyutası
- milli valyuta
- möhkəm valyuta

684 əgər investisiyalar əmanətlərdən çoxdursa yaranır

- durğunluq və inflyasiya təhlükəsi
- tənəzzül vəziyyəti
- inflyasiya təhlükəsi
- durğunluq vəziyyəti
- durğunluq və tənəzzül vəziyyəti

685 Bazar iqtisadiyyatlı ölkələrdə azad sahibkarlıq və azad ticarət prinsipinin mahiyyəti:

- hər bir şəxs (fiziki və ya hüquqi) qanunla qadağan edilməmiş sənət və ya kommersiya fəaliyyətinin istənilən növü ilə məşğul ola bilər.
- qiymətlərin əmələ gəlməsinin əsasını dəyər qanunu təşkil edir
- əmtəə və xidmətlərin qiymətlərinin formalaşmasında azadlıq prinsipi.
- dövlətin iqtisadiyyata təsirinin (müdaxiləsinin) şəxəli mexanizmi mövcuddur .
- qiymətlərin dövlət tərəfindən tənzimlənməsidir.

686 kənd təsərrüfatı qiymətlərinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsi ABŞ və Avropa Birliyi (AB) ölkələrində aşağıdakı əsas formalarda həyata keçirilir:

- Dövlət tərəfindən formal olaraq təsbit qeyd edilmiş qiymətlər sviyyəsi tətbiq edilir ;
- Kənd təsərrüfatında istehsal məsrəflərinin dinamikasına nəzarət;
- İstehsal vasitələri və kənd təsərrüfatı məhsullarının bazar qiymətləri dinamikasına və bu qiymətlər arasındakı nisbətən nəzarət;
- Bütün variantlar doğrudur.
- Fermerlərdən kənd təsərrüfatı məhsullarını minimum zəmanət verilmiş qiymətlərlə almalı olan dövlət satınalma (tədarük) təşkilatlarının fəaliyyəti;

687 kənd təsərrüfatı qiymətlərinin dövlət tərəfindən tənzimlənməsi ABŞ və Avropa Birliyi (AB) ölkələrində aşağıdakı əsas formalarda həyata keçirilir:

- Bazar qiymətlərinin səviyyəsinə bir sıra köməkçi vasitələrlə təsir edilməsi;
- İxrac qiymətlərinə əlavələr.
- Kənd təsərrüfatında gəlir və yığımın formalaşması prosesinin qiymətlər sistemi vasitəsilə idarə edilməsi;
- Bütün variantlar doğrudur
- Kənd təsərrüfatında istehsal məsrəflərinin dinamikasına nəzarət;

688 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- qiymətlərin inzibati qaydada müəyyən olunması Fransa, Belçika, Hollandiyada geniş yayılmışdır;
- Girov qiymətləri (və ya dərəcələri) minimum zəmanət verilmiş qiymətlər funksiyasını yerinə yetirir.
- Fermer qiymətlərinin tənzimlənməsi sistemində başlıca yeri əmtəə-kredit şirkətinin (ƏKŞ) girov qiymətləri (və ya dərəcələri) və girov əməliyyatları tutur.
- Bazar qiymətləri girov qiymətlərindən yüksək olduqda, fermer girov qoyulmuş məhsulu ƏKŞ-nin mülkiyyətinə verə bilər və bu zaman girov qiyməti minimum satış qiymətinə çevrilir.
- ƏKŞ-nin girov əməliyyatları – məhsulları girov qoyulmaqla fermerlərə kredit verilməsidir.

689 ABŞ-da tətbiq edilən məqsədli qiymətlər haqqında deyilənlərdən hansı yanlıştır?

- Onların əsas funksiyası fermerlərin gəlirini müəyyən səviyyədə saxlamaqdan ibarətdir.
- Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin yuxarı səviyyəsini müəyyən edir.
- Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin aşağı səviyyəsini müəyyən edir.
- Qiymət əlavəsi – məqsədli qiymətlə satış qiymətinin (və ya girov qiymətinin, əgər məhsul ƏKŞ vasitəsilə satılarsa) fərqi kimi hesablanır.
- Onlar bazarda fəaliyyət göstərmir, ancaq nizamlanmalı (kompensasiya edilməli) olan qiymət əlavəsini müəyyən etmək üçün gəlirləri və qiymətləri tənzimləyən aparat işçiləri ilə hesablaşmalarda istifadə edilir.

690 Aşağıdakı fikirlərdən hansı yanlıştır?

- girov qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), məqsədli qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər.
- Girov qiymətlərinin səviyyəsini dəyişməsi fermerlərin satışdan əldə etdikləri gəlirlərin səviyyəsini saxlanmasına (istehlakçılar hesabına) kömək edir;
- məqsədli qiymətləri bazar qiymətlərinin (qiymətlər vasitəsilə isə gəlirlərin), girov qiymətlər isə fermerlərin gəlirlərinin tənzimlənməsinin başlıca alətidirlər.
- Məqsədli qiymətlər bazar qiymətlərinin səviyyəsini deyil, fermerlərin gəlirlərinin aşağı səviyyəsini müəyyən edir.
- Girov qiymətlərinin səviyyəsini dəyişməsi kənd təsərrüfatı məhsulları ixracının tənzimlənməsinə kömək edir.

691 Xarici ticarət fəaliyyətinin reallaşdırılmasında dünya bazarında neçə qiymət növündən istifadə olunur?

- 2
- 4
- 3
- 6
- 5

692 Dünya qiymətləri əmələ gəlməsi xarakterinə görə neçə növə ayrılır:

- 2
- 4
- 3
- 6
- 5

693 Hansı növ qiymətlər digərləri ilə müqayisədə daha aşağı səviyyəyə malikdir?

- SIF
- FOB
- KAF
- FOT
- FAS

694 Aşağıdakı əlamətlərdən hansı dünya qiymətlərini xarakterizə etmir

- iri daimi sazişlərin qiymətləri olması
- sazişlərin kommersiya xarakteri daşması
- sazişlərin qismən dönərli valyuta ilə aparılması
- sazişlərin idxal və ya ixrac yönümlü olması
- idxal-ixrac əməliyyatlarının sərbəst rejimdə aparılması

695 Aşağıdakılardan hansı qiymətlər üzrə liderliyin əsas əlamətiə aiddir?

- Məhsulun keyfiyyəti
- Məhsulun istehsalına çəkilən xərclərə nəzarət
- Bazar tədqiqatının keyfiyyəti
- Azad rəqabət mühiti
- Satış həcmnin artırılması

696 Verilənlərdən hansı dünya bazar qiymətinin növüdür?

- kontrakt qiymətləri
- nəşr olunan qiymətlər
- bütün cavablar doğrudur
- hesablaşma qiymətləri
- birja qiymətləri

697 Nəşr olunan qiymətlər növünə aid edilmir:

- faktiki sövdələşmə qiymətləri
- fərdi sifarişlər üzrə qiymətlər
- iri firmaların təklif qiymətləri
- birja qiymətləri
- məlumat qiymətləri

698 Verilənlərdən hansı xarici iqtisadi fəaliyyətdə qiymətlərin təyin edilməsi üçün məlumat mənbələrinə aid edilir?

- preyskurantla
- iqtisadi jurnallar
- iqtisadi qəzetlər
- xüsusi bülletenlər
- bütün cavablar doğrudur

699 Beynəlxalq ticarətdə hansı növ endirimlərdən istifadə olunur?

- progressiv
- ümumi endirimlər
- dövriyyəyə görə endirimlər
- bütün cavablar doğrudur
- xüsusi endirimlər

700 Beynəlxalq sazişlərdə göstərilən qiymətlərə aşağıdakılardan hansı aiddir?

- sürüşkən qiymətlər
- sonda təsbit olunan qiymətlər
- saziş qiymətləri
- hamısı
- möhkəm təsbit edilmiş qiymətlər